

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
Základná škola s materskou školou, Lúčky 521

UČEBNÉ OSNOVY ISCED 1

Inovovaný školský vzdelávací program

Obsah:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA	2
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA.....	3
ANGLICKÝ JAZYK	26
ČLOVEK A PRÍRODA	42
PRVOUKA	43
PRÍRODOVEDA.....	51
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	61
VLASTIVEDA	62
ČLOVEK A HODNOTY	70
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA.....	71
ETICKÁ VÝCHOVA	82
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	6
MATEMATIKA	7
INFORMATIKA.....	22
ČLOVEK A SVET PRÁCE	32
PRACOVNÉ VYUČOVANIE.....	33
UMENIE A KULTÚRA	42
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	43
HUDOBNÁ VÝCHOVA.....	56
ZDRAVIE A POHYB	67
TELESNÁ VÝCHOVA.....	68

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Predmety

Slovenský jazyk

Anglický jazyk

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
Názov predmetu:	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Slovenský jazyk a literatúra	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	9	8	7	7	31
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	9	8	7	7	31

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vzdelávacia oblasť JAZYK A KOMUNIKÁCIA má rozhodujúce postavenie vo výchovno vzdelávacom procese. Dobrá úroveň jazykovej kultúry patrí k podstatným znakom všeobecnej vyspelosti absolventa primárneho vzdelávania.

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty.

V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: *prípravné, šlabikárové a čítankové.*

2. ročník ZŠ

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedú reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

3. ročník

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedú formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

4. ročník

Vo štvrtom ročníku sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* formulujeme nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova – u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* formulujeme nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedú formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedú si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedú porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píšú texty podľa zadania učiteľa.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej a stylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

- správne vyslovovať všetky hlásky a poznať ich delenie
- vedieť používať slovníky na overenie pravopisu
- poznať delenie viet podľa obsahu
- v slohu poznať dané pojmy, vedieť ich prakticky použiť
- pojmy z literatúry poznať a vedieť ich vysvetliť
- pri písaní naďalej dbať na správne dodržiavanie hygienicko – technických návykov
- využívať formy verbálnej ale aj neverbálnej komunikácie
- prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry zlepšovať čitateľské zručnosti
- vedieť sa orientovať v knižnici
- odlišovať poéziu od prózy, vedieť vyhľadať v literárnych ukážkach verš, odsek
- poznať pranostiky a ľudové i autorské rozprávky
- obohacovať si slovnú zásobu
- vedieť rozprávky správne prečítať, pokúsiť sa o dramatizáciu, krátke divad. predstavenie
- spoznať frazémy v krátkych liter. útvaroch, využiť v praxi
- vedieť rozpoznať nový literárny útvar, povesť
- vytvoriť otázky k textu
- okúsiť sa napísať krátky príbeh
- čítať text správne, plynule a s porozumením
- správne artikulovať a intonovať čítaný text
- citlivo prednášať poéziu
- rozlišovať literárne žánre
- poznať slovenských autorov detskej literatúry

2. Prierezové témy

Vyučovaci predmet SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA integruje v sebe nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY :

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- *rozvoj schopností poznávania*
- *sebapoznávanie a sebauvedomovanie*
- *sebaregulácie a sebaorganizácie*
- *psychohygienu*
- *kreativita*
- *poznávanie ľudí*
- *medziludské vzťahy*
- *komunikácia*
- *kooperácia a kompetencie*
- *riešenie problémov a rozhodovacie schopnosti, hodnoty – postoje – praktická etika)*

Vzťah osobnostnej a sociálnej výchovy ku vzdelávaniu v oblasti Jazyk a jazyková komunikácia je založený na samotnom fakte komunikačnej podstaty jazyka s tým, že sa zameriava na každodennú verbálnu komunikáciu ako na kľúčový nástroj jednaní v rôznych životných situáciách. Prehĺbuje vzťah medzi verbálnou a neverbálnou zložkou komunikácie a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti.

Multikultúrna výchova

- kultúrna diferenciacia
- ľudské vzťahy
- etnický pôvod
- princíp sociálneho zmieru a solidarity

Umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Na pozadí tejto rozmanitosti si žiaci môžu lepšie uvedomovať i svoju vlastnú kultúrnu identitu, tradície a hodnoty. Multikultúrna výchova rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu a toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcej sociokultúrnej rozmanitosti.

Multikultúrna výchova sa hlboko dotýka medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi, medzi žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou. Škola ako prostredie, v ktorom sa stretávajú žiaci z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho prostredia, by mala zabezpečiť takú klímu, kde sa budú všetci cítiť rovnocenne. Multikultúrna výchova má blízku väzbu na vzdelávaciu oblasť Jazyk a jazyková komunikácia.

Mediálna výchova

- kritické čítanie a vnímanie mediálnych informácií a reality
- interpretácia vzťahov mediálnych informácií a reality

Ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, prežívania a poznatkov. Média majú významný vplyv na správanie jedinca a spoločnosti, na kvalitu života. Mediálna výchova má dať žiakovi základnú úroveň mediálnej gramotnosti. Jazyk a jazyková komunikácia sa týka hlavne vnímania hovoreného a písaného prejavu, jeho stavby, najrôznejších typov obsahov a uplatňovanie zodpovedajúcej škály výrazových prostriedkov, osvojeniu základných pravidiel verejnej komunikácie a dialógu.

Environmentálna výchova

- vzťah k životnému prostrediu
- ochrana všetkého živého a okolia

Regionálna výchova

- vzťah a úcta k ľudovým tradíciám
- rozvoj svojho regiónu

Dopravná výchova

- spôsobilosť pozorovať svoje okolie,
- vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkom
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete SLOVENSKÝ JAZYK využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Pomocou diskusie, projektovým vyučovaním, prostredníctvom vyhľadávania informácií v knižnici a na internete, čítaním doplnkového čítania, metódou problémového výkladu, riešením problémov, dramatizáciou, návštevou kultúrnych zariadení (divadlo, kino, výstavy, historické pamiatky) vedieme žiakov k vytváraniu mravných hodnôt, k rešpektovaniu príslušníkov iných rás, ku kultúrnemu správaniu a k vytváraniu pozitívneho postoja k okolitému svetu.

Kompetencie sociálne a personálne

Kooperatívnym učením, kde tradičnú súťaživosť nahradzujeme spoluprácou a dôraz kladieme na vzájomnú komunikáciu medzi žiakmi v skupine i medzi skupinami, projektovou výchovou, pri ktorej vedieme žiakov k zodpovednosti, tolerancii a podporujeme ich vnútornú disciplínu, diskusiu, didaktickými hrami a

emočným učením pestujeme u všetkých zdravé sebedovetie a vedieť zhodnotiť svoje schopnosti a svoje jednanie.

Kompetencie komunikatívne

Tradičná frontálna výuka, kde sa môžu žiaci často ocitnúť v roli pasívnych príjemcov informácií a vykonávateľov pokynov, nahradíme diskusiou, krátkymi referátami, skupinovým vyučovaním, kde učením v skupine im umožňujeme venovať zvýšenú pozornosť komunikácie a kooperácie, kde zaujímame úlohu koordinátora a poradcu, projektovou výukou, výskumnou metódou, inscenačnou metódou (spočíva v simulácii stanovených situácií), kde riešenie sa realizuje formou hraných úloh, čím napomáhame žiakom vyjadriť osobné postoje a myšlienky, prezentovať výsledky svojej práce, komunikovať v tíme, rešpektovať názory iných, otvorene povedať svoj názor vhodným spôsobom a zaujať názor k informáciám v médiach.

Kompetencie k riešeniu problémov

Metódou problémového výkladu, kde nastolíme problém, na ktorý žiaci nepoznajú odpoveď a musí sa k jeho podstate na základe osobných aktivít za pomoci učiteľa dopracovať, kde sa žiaci zoznamujú s jednotlivými fázami riešenia, a tak si zafixujú algoritmus postupu. Heuristickou metódou, kde konštruujeme z okruhu učiva a skúseností žiakov úlohy tak, aby pre žiakov znamenali určitý rozpor, určitú obtiaž, aby žiaci našli samostatne riešenie, kde postupne vytyčujeme dielčie problémy. Formulujeme protiklady, upozorňujeme na konfliktné situácie, sami alebo so žiakmi určujeme jednotlivé kroky riešenia problému. Metódou „burza dobrých nápadov“ oznámime problém a každý zo žiakov (môžu pracovať i v tíme) bezprostredne, bez akýchkoľvek ďalších zábran, vyslovia (popr. napíšu) svoj nápad na možné riešenie problému. V nasledujúcej fáze majú všetci zainteresovaní povinnosť podrobiť jednotlivé nápady kritike a postupne touto cestou hľadania nájsť optimálne riešenie. Učíme žiakov samostatne rozhodovať, vyrovnávať sa s prípadným neúspechom a poradiť si so záťažovou situáciou. Naučíme ich riešiť problémové situácie, kde najdu príčinu a spôsob riešenia.

Kompetencie k učeniu

Nadaných žiakov podporujeme k účasti na rôznych súťažiach a olympiádach.

Vedíme žiakov k čítaniu s porozumením, prácou s textom, prácou s chybou, vyhľadávaniu informácií, sebahodnoteniu, hodnoteniu vlastného pokroku na základe systematického vedeného portfólia, kritickému mysleniu atď. Pestujeme v žiakoch pomocou efektívnych metód logické myslenie, snahu ďalej sa vzdelávať, získané vedomosti a schopnosti použiť v praxi.

4. Stratégia vyučovania

Metódy a formy práce slúžia na zvyšovanie efektívnosti vyučovacieho procesu. Správne zvolená metóda a forma určuje činnosť učiteľa aj žiaka a teda aj úspech pri dosahovaní jednotlivých cieľov. Pri správne zvolenej metóde vzbudzujeme u žiakov záujem – teda motiváciu, navodzujeme lepšiu sústredenosť, pozornosť, aktivizáciu myslenia a iné. Preto si v slovenskom jazyku volíme nasledovné:

metódy:

- Slovné – vysvetľovanie, práca s textom v učebnici, v detskom časopise, na tabuli, výklad, predĺžený výklad, rozličné druhy rozhovorov, rozprávanie, beseda, opis, dialóg, metóda práce s knihou, rôzne didaktické hry – Hra na postreh, Na detektíva, Šašovinky,
- Názorné - grafické znázorňovanie, aktívne pozorovanie a vnímanie, práca s ilustráciami,
- Praktické – projektové práce

formy:

- Vyučovacia hodina (ako základná organizačná forma)
- Individuálne vyučovanie
- Skupinové vyučovanie
- Frontálne vyučovanie
- Prvky integrovaného tematického vyučovania

- Iné: diferencovaná práca, didaktické hry, dramatizácia, prednes, recitácia, experimentovanie, rolové hranie, simulovanie rôznych situácií, účasť na recitačných a literárnych súťažiach..

5. Učebné zdroje

Na vyučovaní Slovenského jazyka sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- Dienerová, E., Nosáľová M., Hirschnerová,Z.,: Slovenský jazyk pre 2. 3. a 4 ročník ZŠ, Aitec, Martin 2009
- Šlabikár pre prvý ročník ZŠ 1. a 2. Časť/ Nemčíková/, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2007
- Súbor písaniek
- nástenné obrazy písmen aj obrázkov viažucich sa k daným hláskam, písmenám
- manipulačné pomôcky – kartičky so slovami, písmenami, kocky, drôtičky, pexesá,
- bábky
- detské časopisy
- IKT v rámci predmetu
- časopisy s danou problematikou
- encyklopédie
- kniha Ľudo Zelienska: Scénky pre malých, menších a najmenších, žiacka knižnica,
- obecná knižnica,
- internet
- CD – digitálny šlabikár

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Na hodinách slovenského jazyka v 1. ročníku učiteľ hodnotí žiakov **slovné / 4 stupne podľa MP/**

Hodnotenie a klasifikácia je objektívna, berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Pozornosť sa venuje žiakom – ľavákom - správne držanie pera. Dôraz sa kladie na pozitívne hodnotenia práce a povzbudenie žiaka.

Spôsoby hodnotenia:

hodnotenie známku, slovné hodnotenie, hodnotenie písomného prejavu, zapojenosť do súťaží, projektov

Formy hodnotenia:

diktáty, (cvičné diktáty sú orientačné, píše sa podľa potreby), päťminútovky,

štvrtročné písomné práce, hodnotenie písania s dôrazom na čitateľnosť, úhladnosť a plynulosť, stupeň čítania a komunikácie, prednes, prezentácia projektov a prečítaných kníh

Známkou sa hodnotia **kontrolné diktáty**.

Tabuľka hodnotenia diktátov na 1. stupni (počet kontrolných diktátov je určený podľa ročníkov)

Počet chýb:	Známka:
0 - 1	1
2 - 4	2
5 - 7	3
8 – 11	4
11 a viac	5

Testové formy písomného prejavu v percentách:

- výborný 100%-90%
- chválitebný 89%-75%
- dobrý 74%-50%
- dostatočný 49%-25%
- nedostatočný 24%-0%

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- TPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- FG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA 1. ročník

Časová dotácia: 9 hodín týždenne / spolu 297 hodín ročne (9 IŠVP + 0 ŠkVP)

I Školský vzdelávací program pre 1. ročník – SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA 9 hodín (týždenne), spolu 297 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúc zo IŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PRÍPRAVNÉ OBDOBIE ČÍTANIE - FG 42 hodín	komunikácia veta, hláska slovo, slabika veta veľké tlačené písmená delenie slov na slabiky analýza slova na hlásky – určovanie pozície hlások v slove Poznávanie písmen Čítanie slov po písmenách Veta, slovo, slabika – len v praktických činnostiach Analytické činnosti – len analýza slova na slabiky – praktických činnostiach – rozlišovanie a určovanie prvej hlásky slova Cvičenie sluchového a zrakového rozlišovania Zoznamovanie sa s písmenami veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápovedných obrázkov a sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova syntéza hlások do slabiky Písanie veľkých tlačенých písmen – ako podpora pochopenia princípu čítania. Pokusné čítanie slabík a jednoduchých slo	TEV HUV VYV PRI DOPV OaSR FIG MULV ENV OZOŽ	jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom, Vie tvoriť vety na základe ilustrácií v šlabikári alebo v čítanke. sluchovo rozlišovať hlásky v slove, zrakovo rozlišovať písmená, Dokáže porozprávať vlastný príbeh na danú tému. Vie graficky znázorniť vetu, určiť pozíciu hlások vo vete. Zvládne formulovať krátke otázky a primerane odpovedať. Má osvojené neverbálne výrazové komponenty. Vie správne sedieť pri písaní a čítaní. Vie správne držať ceruzku. Má zvladnuté základné cviky a prvky písmen. čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy tvoriť vetu podľa grafickej schémy, určovať počet slov vo vete,
2. PÍSANIE – PRÍPRAVNÉ OBDOBIE	Nácvik písania prípravných cvikov,		Vie správne sedieť pri písaní a čítaní. Vie správne držať ceruzku. Má zvladnuté základné cviky

	Základné čiary a línie tvary veľkých a malých písaných písmen odpis písmen, slabík, slov, viet a textu prepís písmen, slabík, slov, viet a textu písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania		a prvky písmen. písať tvary veľkých tlačенých písmen písať podľa predlohy tvary prípravných cvikov.
3. ROZPRÁVANIE – PRÍPRAVNÉ OBDOBIE	výslovnosť slovenských hlások predstavenie sa		správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky, predstaviť sa rodným menom a priezviskom.
4. POČÚVANIE	prijímanie informácií		počúvať a porozumieť informácii od učiteľa, spolužiaka..., pracovať podľa inštrukcie učiteľa.
5. NÁCVIKOVÉ /ŠLABIKÁROVÉ/ OBDOBIE - FG 220 hodín	písmená hlásky dĺžka hlásky tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy slabika/analýza a syntéza/ Slovo Veta Druhy viet Interpunkčné znamienka rozlíšovacie znamienka: dĺžň, mäkčeň, vokáň, dve bodky správne čítať text zľava doprava.	HUV TEV ENV MULTV OaSR MEDV OZOŽ DOPV FG	čítať všetky písmená, rozlišovať hlásky, vyslovovať krátku a dlhú hlásku, rozlišovať písmená: tlačенé, písané, malé a veľké, určovať hlásky v slabike, spájať hlásky do slabiky, Čítanie slabík, slov, vieta krátkych textov čítať slová po slabikách určovať počet slabík a hlások v slove, určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci), čítať slová zložené z otvorených slabík, čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík, čítať slová zo zatvorených slabík, čítať slová so slabikotvorným r – í, l – í, čítať slová a vysvetľovať ich význam, čítať vety, určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena, rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka, správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami, čítať text zľava doprava.
6. PÍSANIE – ŠLABIKÁROVÉ OBDOBIE	tvary veľkých a malých písaných písmen odpis písmen, slabík, slov, viet a textu prepís písmen, slabík, slov, viet a textu písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania		písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní, písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou, odpísať písaným písmom písmená, slabiky, slová, vety, text podľa písanej predlohy, prepísať písaným písmom slabiky, slová, vety, text podľa tlačenej predlohy na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text písaným písmom.
7.	vyžiadanie informácie		vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy,

ROZPRÁVANIE – ŠLABIKÁROVÉ OBDOBIE	rozprávanie o udalosti		súvislo rozprávať o nejakej udalosti, doplňovať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaníu.
8. POČÚVANIE – ŠLABIKÁROVÉ OBDOBIE	počúvanie a porozumenie rozprávaníu učiteľa, spolužiaka		uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.
9. ČÍTANKOVÉ OBDOBIE - FG 35 hodín	báseň hádanka text rozprávka, príbeh nadpis, autor druhy viet rozprávanie dej v umeleckom texte umelecký prednes dramatizácia umeleckého textu dej zdramatizovaného textu postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti ilustrácia a jej funkcia	HUV TEV PRI MULV ENV OaSR DOPV FIG	čítať báseň, hádanku zapísanú tlačným alebo písaným písmom, odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza), odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke, prečítať s porozumením prozaický text, odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte, porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky), určiť nadpis a autora textu, správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu, správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte, predniesť báseň alebo kratší prozaický text, odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte, prečítať text danej postavy v dramatickom diele, používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie, určiť postavy v dramatickom texte, primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti, identifikovať ilustráciu v texte, poznať funkciu ilustrácie, prostredníctvom ilustrácie doplňovať text, priradiť vhodnú ilustráciu k textu, priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu,
10. PÍSANIE – ČÍTANKOVÉ OBDOBIE	odpis písaného textu prepís tlačného textu písanie podľa diktovania samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom veta – veľké písmená na začiatku viet interpunkčné znamienka na konci viet	FIG	odpísať krátky text podľa predlohy, prepísať tlačný text písaným písmom, písať vety a krátke texty podľa diktovania, samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety, používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko, písať prvé slovo vety s veľkým písmenom, správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, opytovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu), písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte

11. ROZPRÁVANIE – ČÍTANKOVÉ OBDOBIE	základy spoločenského správania komunikácia		poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote, pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov, zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť požiadať niekoho o niečo.
12. POČÚVANIE – ČÍTANKOVÉ OBDOBIE	počúvanie (porozumenie rozprávaníu učiteľa, spolužiaka		vedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.

SLOVENSKÝ JAZYK 2. ročník

Časová dotácia: 8hodín do týždňa / spolu 264 hodín ročne (0 ŠkVP,8 ŠVP)

Inovovaný Školský vzdelávací program pre 2. ročník – Slovenský jazyk 8.hodín týždenne spolu 264. hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho

GRAMATIKA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLÁSKA A PÍSMENO 29 hodín	rozlišovanie hlásky a písmena rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhlásky slabikotvorné r, í, l, ľ, samohláska ä písanie i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov písanie spoluhlások d', t', ň, ľ s mäkčeňom a bez neho pred e, i, ia, ie, iu písanie veľkých písmen v menách osôb, zvierat a v zemepisných názvoch	OaSR MUV ENV MEDV OŽaZ	rozlíšiť hlásku a písmeno vie používať rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) rozdeliť a vymenovať samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhlásky písať i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov písať d', t', ň, ľ s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred e, i, ia, ie, iu. vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov
2. SLABIKA, SLOVO, VETA 22 hodín	analýza a syntéza slabík, slov a viet spájanie samohlások, a dvojhlások so spoluhláskami do slabiky jedno a viacslabičné slová striedanie krátkych a dlhých slabík v slove rozdeľovanie slov na konci riadka	ENV MEV OŽaZ	vie z hlások tvoriť slabiky, zo slabík slová a zo slov vety tvoriť jedno a viacslabičné slová vie, že po dlhej slabike najčastejšie nasleduje krátka slabika rozdeliť viacslabičné slovo na konci riadku na základe slabičného princípu

3. VETA 34 hodín	spájanie slov do viet písanie veľkých písmen na začiatku vety interpunkčné znamienka na konci vety (bodka, otáznik, výkričník) druhy viet (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia) písanie a nácvik melódie opytovacích, oznamovacích, rozkazovacích, želacích a zvolacích viet	OaSR	vie písať veľké písmená na začiatku vety pozná interpunkčné znamienka, ktoré sa používajú na konci vety správne vysloviť, zapísať a rozlíšiť oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie vety
		PÍSANIE	
4. PÍSMENÁ A ČÍSLICE 20 hodín	malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy arabské číslice	OaSR	vie písať správne tvary veľkej, malej, písanej a tlačenej abecedy vie písať správne tvary arabských číslic
5. VETY 24hodín	písanie jednoduchých viet prijímanie rozhodnutí	DOV ENV FIG	vie odpisovať, prepisovať jednoduché vety písať vety podľa diktátu správne napísať začiatok vety použiť vhodné interpunkčné znamienko
6. VLASTNÉ MENÁ 12 hodín	písanie vlastných mien osôb, zvierat a zemepisných názvov	OŽaZ	správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov

SLOH

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. FORMY SPOLOČENSKÉHO KONTAKTU 20 hodín	osvojenie základov spoločenského kontaktu (zdvorilosť v každodennej komunikácii) pozdrav oslovenie tykanie / vykanie predstavenie sa privítanie rozlúčenie prosba / želanie poďakovanie ospravedlnenie blahoželanie (ústne a písomne) vyjadrenie súhlasu / nesúhla	OaSR MUV ENV MEDV OŽaZ	vie sa pozdraviť osloviť iných vhodne použiť tykanie / vykanie predstaviť sa privítať iných vie sa rozlúčiť poprosiť, poďakovať vie sa ospravedlniť zblahoželať vyjadriť svoje stanovisko súhlas / nesúhlas
2. FORMY PÍSMENNÉHO KONTAKTU 15 hodín	osvojenie si základov písomného kontaktu adresa, adresa odosielateľa, pohľadnica, súkromný list moderná komunikácia (SMS, e-mail)	OŽaZ MV	osvojenie si základov písomného kontaktu adresa, adresa odosielateľa, pohľadnica, súkromný list moderná komunikácia (SMS, e-mail)
3.	tvorba otázok žiadost' o informáciu		vie správne sformulovať a klásť otázky

FORMY ROZHOVORU 15 hodín	rozhovor zásady telefonovania (začiatok a koniec telefonického rozhovoru)		odpovedať na otázky požiadať o informáciu vie sa na začiatku telefonického rozhovoru pozdraviť a predstaviť, viesť rozhovor a na záver sa pozdraviť
4. PRÁCA S TEXTOM (SLOHOVÝM ÚTVAROM) 15 hodín	ústne rozprávanie podľa osnovy tvorenie nadpisu ústny opis predmetu, ilustrácie, obrázka rozlíšenie nápisu a nadpisu tvorba nápisov	OŽaZ MV FIG ENV DPV	podľa osnovy vyrozprávať dej podľa obsahu utvoriť nadpis ústne opísať predmet, ilustráciu, obrázok rozlíšiť nápis a nadpis na určený výrobok a tému vymyslieť nápis

LITERÁRNA VÝCHOVA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. PRÁCA S TEXTOM (KNIHA, ČASOPIS, NOVINY) 26 hodín	pojmy - autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdobenina, nadpis, dej rozdiel medzi detským časopisom a novinami práca s textom – čítanie s porozumením, dokončenie príbehu, tvorenie nadpisu, hlavné postavy, obsah textu, dej, zabezpečenie peňazi na ľudské potreby, sporenie a investovanie	PPZ OaSR DPV OŽaZ ENV FIG MEDV	pozná pojmy: autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdobenina, nadpis, dej pravidelne navštevuje knižnicu, vie sa v nej orientovať pozná aspoň piatich spisovateľov alebo básnikov vie rozlišovať časopisy a noviny, pozná niektoré detské časopisy vie pracovať s textom (čítať s porozumením, dokončiť príbeh, tvoriť nadpis, vymenovať hlavné postavy, porozprávať stručný obsah)
2. BÁBKOVÉ DIVADLO 5 hodín	bábkového divadla - ako vzniká bábka, bábkoherec, dojmy z predstavenia pojmy – divák, bábkové divadlo, bábka návštev	ENV MEDV	navštívi predstavenie v bábkovom divadle vie porozprávať obsah, vyjadriť svoje dojmy rozprávaním, ilustráciou pozná pojmy bábka, bábkoherec
3. LITERÁRNE ŽÁNRE 27 hodín	druhy literárnych žánrov (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka)	TPZ OaSR DPV	pozná a rozlišuje žánre (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka) vie pochopiť ich pointu naučí sa naspamäť aspoň tri vyčítanky, hádanky, básne, ľudové piesne vie vyrozprávať obsah rozprávky pozná niektoré ľudové rozprávky

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA 3. ročník

Časová dotácia: 7h týždenne / 231 h ročne (ŠVP 7 hodín)

Školský vzdelávací program pre 3. ročník – SJL- JAZYKOVÁ ZLOŽKA 3 hodiny týždenne /99 hodín ročne Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku ZŠ vychádzajúci zo ŠVP			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZVUKOVÁ ROVINA JAZYKA A PRAVOPIS 16 hodín	abeceda tlačené a písané písmená abecedy, radenie slov podľa abecedy, Názvy písmen, vyhľadávanie slov v kodifikovanom slovníku podľa abecedy <i>pojmy:</i> abeceda, slovník, druhy slovníkov, encyklopédia, telefónny zoznam	ENV OŽaZ HUV	Žiaci vedia/ovládajú: tlačenú a písanú podobu abecedy, zoradiť slová v abecednom poradí podľa prvého, druhého, n-tého písmena, správne pomenovať všetky písmená, vyhľadať v kodifikovanom slovníku slovenského jazyka, encyklopédii alebo v telefónnom zozname slovo podľa abecedy
-2. DELENIE SLOV NA SLABIKY 16 hodín	Slovo, slabika, Rozdeľovanie slov na slabiky, Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných hlások <i>pojmy:</i> slabikotvorné hlásky l/ĺ, r/r', písanie a výslovnosť spol. l/ĺ, r/r'	ENV OaSR MAT	Žiaci vedia/ovládajú: rozdeliť slová na slabiky, zo slabík utvoriť slová, že hlásky l/ĺ a r/r' môžu nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku
3. OBOJAKÉ SPOLUHLÁSKY 17 hodín	Delenie spoluhlások, Obojaké spoluhlásky, Pravopis po obojakých spoluhláskach, <i>pojmy:</i> obojaké spoluhlásky b,m,p,r,s,v,z,f	TPZ MEDV INF	Žiaci vedia/ovládajú: rozoznať obojaké spoluhlásky, vymenovať obojaké spoluhlásky, že po obojakých spoluhláskach píšú i/i alebo y/y (vo vybraných slovách),pravopis po obojakých spoluhláskach
4. VYBRANÉ SLOVÁ – VŠEOBECNÝ PREHEAD 17 hodín	vybrané slová, pravopis vybraných slov,príbuzné slová <i>pojmy:</i> vybrané slová, príbuzné slová	MEDV	Žiaci vedia/ovládajú: intuitívne zadefinovať pojem vybrané slová, rozoznávať vybrané a príbuzné slová, že vo vybraných slovách píšeme y/y,pravopis vybraných slov
6. TVAROVÁ MORFOLOG. ROVINA 33 hodín	podstatné mená podstatné mená ako ohybný slovný druh, rozdelenie podstatných slov na všeobecné a vlastné, Pravopis vlastných podstatných mien <i>pojmy:</i> podstatné mená, všeobecné a vlastné podstatné mená	ENV OaSR PDA	Žiaci vedia/ovládajú: vysvetliť pojem podstatné mená (PM), pýtať sa na PM správnou otázkou, nájsť a vyhľadať PM v textoch a cvičeniach, rozlišovať všeobecné a vlastné PM, rozoznávať podstatné mená pomocou ukazovacích zámen ten, tá, to, tí, tie, uplatniť správny pravopis vo vlastných PM – osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov...
	Slovesá slovesá ako ohybný slovný druh, tvorenie synonym <i>pojmy:</i> sloveso, slová rovnakého významu	REG OŽaZ	Žiaci vedia/ovládajú: vysvetliť pojem slovesá, funkciu sloves v texte, pýtať sa na slovesá správnou otázkou Čo robí?, písať v slovesách koncovku –li,nájsť a

			vyhľadať slovesá v textoch a cvičeniach, vedieť tvoriť synonymá.
	Prídavné mená prídavné mená ako ohybný slovný druh, tvorenie antoným, antonýmá <i>pojmy:</i> podstatné meno, slová s opačným významom- antonymá plánovanie a hospodárenie s peniazmi/úver a dlh, sporenie, investovanie, riadenie rizika a poistenie/	OaSR VMR VLA FIG	Žiaci vedieť/ovládajú: vysvetliť pojem prídavné mená, pýtať sa na prídavné mená správnou otázkou Aký? Aká? Aké? vyhľadať akostné prídavné mená v textoch a cvičeniach, tvoriť a vyhľadať antonymá, používať synonymá a antonymá vo vetách v texte vie pochopiť stratu zamestnania, pochopiť potrebu sporenia, viesť ho k zodpovednosti k vlastným financiám
	Zámená vyhľadávanie zámen v texte <i>pojmy:</i> zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, ten, tá, to, tí, tie, moje, tvoje, naše, vaše, kto, čo, tam, takto...)	ENV DOPV	Žiaci vedieť/ovládajú: vysvetliť pojem zámená, vymenovať bežne používané zámená, vyhľadať zámená v texte, používať zámená pri ústnej aj písomnej komunikácii s inými osobami
	Číslovky Vyhľadávanie základných a radových čísloviek v cvičení alebo v texte, <i>pojmy:</i> základné a radové číslovky	OŽaZ MULV TEV	Žiaci vedieť/ovládajú: vysvetliť pojem číslovky, vyhľadať základné a radové číslovky, použitie čísloviek v komunikácii, správne napísať číslovky do 1 000, usporiadať/napísať číslovky (slovom)

SJL –SLOH

Školský vzdelávací program pre 3. ročník – SJL – SLOHOVÁ ZLOŽKA

1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku ZŠ vychádzajúci zo ŠVP

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. LIST 4 hodiny	list, písanie listu písomné členenie listu (úvod, jadro, záver) oslovenie, podpis v liste <i>pojmy:</i> list, oslovenie, podpis	VMR OaSR ETV	Žiaci vedieť/ovládajú: rozoznať časti listu- úvod, jadro, záver, zoštylizovať jednoduchý list, pravopis, oslovenie, podpísať sa svojim menom, prípadne priezviskom
2. ROZPRÁVANIE ÚSTNE, PÍSMENNÉ 4 hodiny	ústne a písomné rozprávanie rozprávanie vlastných prežitých zážitkov osnova -úvod, jadro, záver rozprávanie príbehu podľa osnovy časová postupnosť <i>pojmy:</i> osnova, úvod, jadro, záver, časová postupnosť	VMR ENV VLA	Žiaci vedieť/ovládajú: porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe vopred vytvorenej osnovy, porozprávať dej podľa časovej postupnosti, dodržiavať pri rozprávaní a písaní časový sled/ postupnosť

3. OZNAM, SMS, E-MAIL, SPRÁVA 4 hodiny	písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu (SMS), písomný oznam (korešpondenčný lístok) a elektronicky (e-mail) <i>pojmy:</i> oznam, SMS, e-mail, korešpondenčný lístok	MEDV VMR REG INF FIG	Žiaci vedia/ovládajú: napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, emailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka, sformulovať správu tak, aby obsahovala základ. informácie, odlíšiť správu od oznamu
4. INZERÁT 4 hodiny	inzeráty v tlači vyhľadávanie inzerátov v tlači písanie inzerátov <i>pojmy:</i> inzeráty nachádzajúce sa v tlači	DOPV MEDV FIG	Žiaci vedia/ovládajú: vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, triediť inzeráty podľa obsahového zamerania, dokáže písomne sformulovať krátky inzerát,
5. REKLAMA 3 hodiny	reklama. druhy reklamy. analýza reklamných textov tvorba reklamných textov reklamný plagát finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí <i>pojmy:</i> reklama, druhy reklamy	MEDV ENV FIG MULV FIG	Žiaci vedia/ovládajú: vysvetliť pojem reklama, rozlíšiť druhy reklamy, sformulovať krátky reklamný text, posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy, nepodlahnúť lákadlám finančným podvodníkom,
6. POZVÁNKA PÍSOVNÉ ODOVZDÁVANIE INFORMÁCIÍ 3hodiny	pozvánka a jej písomná formulácia obsah pozvánky človek vo sfére peňazí <i>pojmy:</i> pozvánka	TPZ VMR MEDV ETV	Žiaci vedia/ovládajú: vysvetliť pojem pozvánka, rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert),
7. VIZITKA 3hodiny	vizitka. druhy vizitiek tvorba vizitky predstavovanie sa pomocou vizitky <i>pojmy:</i> vizitka, druhy vizitiek	OaSR VYV	Žiaci vedia/ovládajú: identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, rozoznať, ktoré údaje o človeku vizitka prezrádza, predstaviť sa prostredníctvom vizitky, vyrobiť vizitku pre seba, pre spolužiaka, rodiča
8. OPIS PREDMETU OPIS OBRAZU OPIS ILUSTRÁCIE 4 hodiny	opis konkrétneho predmetu – základné prvky, funkcie, využitie... členenie opisu na odseky – úvod, jadro, záver <i>pojmy:</i> opis, odsek	OaSR FIG MEDV VYV	Žiaci vedia/ovládajú: opísať predmet (jeho využitie, funkciu), opísať detskú prípadne umeleckú ilustráciu (z čítanky, knihy), predstaviť sa prostredníctvom vizitky, vyrobiť si vlastnú vizitku
9. OPIS PRACOVNÉHO PREDMETU RECEPT 4hodiny	opis pracovného predmetu. náskres schéma návod <i>pojmy:</i> opis, náskres, schéma, návod recept <i>pojmy:</i> recept	OŽaZ PDA	Žiaci vedia/ovládajú: opísať charakteristické prvky predmetu, opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie, slovne vysvetliť čo je náskres, schéma, identifikovať náskres, schému v texte, charakterizovať návod, pracovať podľa jednoduchého návodu, prezentovať návod verejne, rozpoznať jednoduchý recept, rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), pracovať podľa

			jednoduchého receptu, zostaviť jednoduchý recept,
--	--	--	---

SJL – ČÍTANIE A LITERÁRNA VÝCHOVA

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne (3 h ŠVP)

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ 17 hodín	Práca s textom- literárne texty zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie textu (témy obsahujúce prírodné motívy spojené s ročnými obdobiami a tematikou školy)	OŽaZ MEDV ENV PDA	Žiak vie: čítať plynulo súvislý umelecký text, uplatňovať zásady správnej techniky čítania zameranej na umelecký prednes, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, literárny text čítať s porozum., odpovedať na otázky zamerané na obsahovú stránku textu, vymenovať najznámejšie knihy pre deti a mládež, pozná mená významných autorov detskej literatúry, vie porozprávať krátky dej alebo obsah prečítanej knihy, vyjadriť pocity a zážitky z prečítaného textu (knihy)
2. POÉZIA PRÓZA 17 hodín	rozdelenie literatúry na poéziu a prózu v súvislosti s prózou vyvodenie pojmu odsek. v súvislosti s poéziou vyvodenie pojmu verš. práca s textom, texty s tematikou rodiny a rodinných vzťahov.	OaSR FIG VMR ETV	Žiak vie: vysvetliť pojmy poézia a próza, rozoznať v texte poéziu od prózy, recitovať báseň so zameraním na umelecký prednes, rozoznať v prozaickom útvere odseky, zaujímať sa o rodinný rozpočet
3. ĽUDOVÁ SLOVESNOSŤ ĽUDOVÁ ROZPRÁVKA PRANOSTIKA 20 hodín	ľudové rozprávky krátke ľudové útvary oboznámenie sa s pranostikami. ľudová slovesnosť. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb	ENV OŽaZ REGV HUV FIG	Žiak vie: vysvetliť pojem ľudová rozprávka, rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, vysvetliť pojem ľudová slovesnosť, vymenovať literárne útvary ľudovej slovesnosti, čítať krátke ľudové útvary s porozumením, vysvetliť pojem pranostika, vedieť správne hospodáriť so zverenými finančnými prostriedkami

<p>4. AUTORSKÁ ROZPRÁVKA</p> <p>HLAVNÁ A VEDĽAJŠIA POSTAVA 20 hodín</p>	<p>čítanie rozprávok v učebnici, časopisoch, v knižnici, doma.</p> <p>členenie rozprávok ako literárneho útvaru.</p> <p>mená svetových rozprávkarov a ich tvorba hlavná a vedľajšie postavy</p>	<p>FIG</p> <p>MULV</p> <p>OaSR</p> <p>ETV</p>	<p>Žiak vie: autorskú rozprávku prečítať nahlas, plynulo, s porozumením, v rozprávke výrazne čítať priamu reč, rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky,</p>
<p>5. PRÍSLOVIA A POREKADLÁ</p> <p>PRIROVNANIE 8 hodín</p>	<p>literárne útvary ľudovej slovesnosti príslovie, porekadlo, ich výchovné využitie</p> <p>prirovnania</p>	<p>OaSR</p> <p>ENV</p> <p>ETV</p> <p>REG</p>	<p>Žiak vie: vyhľadať pranostiky v texte, zapamätať si najznámejšie pranostiky, vyhľadať príslovia a porekadlá v texte, povedať ponaučenie vyplývajúce z príslovia, vysvetliť pojem prirovnanie, identifikovať prirovnania v texte, napísať samostatne vety, v ktorých použije čo najviac prirovnaní</p>
<p>6. POVEŠŤ: VÝBER ZO SLOVENSKÝCH POVESTÍ</p> <p>HLAVNÁ MYŠLIENKA POVESTI 17 hodín</p>	<p>jednoduchá povesť a jej druhy</p> <p>hlavná myšlienka povesti</p>	<p>OaSR</p> <p>ENV</p> <p>REG</p> <p>VLA</p>	<p>Žiak vie: určiť hlavnú myšlienku v rôznych literárnych textoch, určiť rozdiely medzi rozprávkou a povestou, charakterizovať povesť, znaky, určiť hlavnú myšlienku povesti, správne formulovať otázky k obsahu povesti, vysloviť vlastný názor na povesť.</p>

SLOVENSKÝ JAZYK – 4. ročník

Časová dotácia: 7 hodín do týždňa / spolu 264 hodín ročne (0 ŠkVP, 7 ŠVP)

Inovovaný Školský vzdelávací program pre 4. ročník – Slovenský jazyk 7 hodín týždenne spolu 231 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho

Jazyková a slohová zložka	
Výkonový štandard	Obsahový štandard:
<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárať nové slová s rôznymi predponami, ✓ uplatniť pravopis predpôn, ✓ identifikovať slabičné a neslabičné predpony, ✓ rozlíšiť význam slov utvorených z rôznych predpôn, ✓ používať slová s predponami v texte, 	<p>tvorenie slov predponami pravopis a výslovnosť predponových odvodenín</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatniť pravopis vybraných a odvodených slov, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (napr. byť – biť, vyt’ – viť, výr – vír), ✓ uplatniť pravopis geografických názvov s i/i a y/y po obojakej spoluhláske, 	<p>pravopis ďalších vybraných slov geografické názvy s i/i a y/y po obojakej spoluhláske</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdeľovať hlásky na párové znelé, párové neznelé, nepárové znelé, ✓ uplatniť výslovnosť a pravopis znelých párových spoluhlások na konci slov a neznelých spoluhlások na konci slov, ✓ uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások vo vnútri slova, ✓ uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások na hranici slov, ✓ uplatniť pravopis a výslovnosť spoluhlásky v, 	<p>delenie hlások na znelé a neznelé spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov pravidlá pravopisu a výslovnosť spoluhlásky v</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem priama reč, ✓ rozoznať priamu reč v hovorenom prejave, ✓ na základe úvodzoviek a úvodzacej vety identifikovať priamu reč v texte, ✓ rozlíšiť úvodzaciú vetu od priamej reči, 	<p>priama reč úvodzacia veta, úvodzovky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdeliť slovné druhy na ohybné a neohybné, ✓ rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená, ✓ uplatniť pravopis v názvoch štátov a v pomenovaniach príslušníkov národov, ✓ určiť gramatické kategórie podstatných mien, ✓ určiť mužský, ženský a stredný rod podstatných mien, ✓ určiť jednotné a množné číslo podstatných mien, ✓ vymenovať pádové otázky a latinské názvy pádov, ✓ skloňovať podstatné mená podľa jednotlivých pádov, ✓ určiť a vytvoriť základný tvar podstatného mena, ✓ použiť tvary podstatných mien vo vetách a v texte, ✓ určiť rod, číslo a pád prídavných mien, ✓ určiť základný tvar prídavného mena, ✓ určiť zhodu podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde, ✓ identifikovať zámená v texte, 	<p>ohybné a neohybné slovné druhy podstatné mená - vlastné a všeobecné vlastné podstatné mená – názvy štátov a príslušníkov národov gramatické kategórie podstatných mien (rod, číslo, pád) rod podstatných mien číslo podstatných mien pád podstatných mien základný tvar podstatného mena prídavné mená (rod, číslo, pád) základný tvar prídavného mena zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde zámená</p>

✓ rozoznať druhy zámen (osobné a privlastňovacie),	druhy zámen (osobné, privlastňovacie)
✓ používať zámená v ústnej aj písomnej komunikácii, ✓ identifikovať základné a radové číslovky v texte, ✓ správne skloňovať číslovky, ✓ uplatniť pravopis čísloviek, ✓ určiť v texte základný tvar slovesa – neurčitok, ✓ určiť gramatické kategórie sloviess (osobu, číslo a čas), ✓ správne časovať slovesá, ✓ správne časovať sloveso <i>byť</i> vo všetkých slovesných časoch,	číslovky: základné a radové slovesá gramatické kategórie sloviess časovanie sloviess
✓ charakterizovať neohybné slovné druhy, ✓ vymenovať neohybné slovné druhy, ✓ určiť funkciu neohybných slovných druhov vo vete, ✓ identifikovať neohybné slovné druhy v texte, ✓ vyhľadať príslovky v texte na základe otázok: kde? kedy? a ako?, ✓ identifikovať predložky v texte, ✓ uplatniť správnu výslovnosť a pravopis predložiek s/so, z/zo, k/ku v spojení s osobnými zámenami, ✓ identifikovať spojky v texte, ✓ vymenovať spojky, ktoré sa v reči najčastejšie vyskytujú, ✓ rozoznať v texte častice a citoslovčia, ✓ určiť funkciu častíc a citosloviess, ✓ vymenovať najfrekvencovanejšie výrazy súhlasu,	neohybné slovné druhy príslovky, predložky, spojky, častice, citosloviess funkcia neohybných slovných druhov vo vete príslovky predložky pravopis predložiek a ich správna výslovnosť spojky najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že ...</i>) častice a citosloviess
nesúhlasu, istoty, pochybnosti (áno/nie, hádam, asi, možno...), používať častice a citosloviess v ústnej a písomnej komunikácii,	
✓ vysvetliť pojem umelecký a vecný text, ✓ prakticky rozoznať umelecký a vecný text, ✓ vysvetliť pojem kľúčové slová, ✓ identifikovať kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte, ✓ porozprávať prostredníctvom kľúčových slov krátky príbeh, ✓ napísať osnovu, ✓ zreprodukovať text podľa napísanej osnovy, ✓ napísať krátky umelecký text, ✓ napísať krátky vecný text,	umelecký a vecný text kľúčové slová osnova v umeleckom a náučnom texte (písomne) tvorivé písanie
✓ vysvetliť pojem diskusia, ✓ diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom, ✓ vysloviť a obhájiť si vlastný názor v diskusii, ✓ dodržiavať pravidlá spoločenského správania počas diskusie, ✓ primerane riešiť umelo vytvorenú konfliktnú situáciu, ✓ prejaviť vlastný názor primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami na konfliktnú situáciu, ✓ poznať niektoré stratégie riešenia konfliktu,	diskusia názor
✓ opísať podľa predlohy osobu, ✓ vymenovať charakteristické črty opisovanej osoby: vonkajšie,	opis osoby (ústne, písomne)
vnútorné (charakterové), ✓ opísať osobu podľa živého modelu (spolužiaka, učiteľa), ✓ v opise použiť jednoduché vety, súvetia a prirovnania,	
✓ vysvetliť pojem interview, ✓ písomne koncipovať jednoduché otázky a odpovede ako koncept k interview, ✓ zrealizovať so spolužiakmi interview o aktuálnej udalosti,	interview (cieľný rozhovor)

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zreprodukovat' ústne a písomne kratší prečítaný text, ✓ dodržiavať časovú postupnosť deja, ✓ napísať dejovú postupnosť rozprávania, ✓ písomne priradiť správne nadpisy k dejovej osnove, 	reprodukcia rozprávania časová postupnosť deja
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vlastnými slovami charakterizovať plagát, ✓ rozlíšiť, na aké účely sa plagát používa, ✓ vytvoriť jednoduchý plagát k aktuálnej udalosti. 	plagát
Čítanie a literárna výchova	
Výkonový štandard	Obsahový štandard:
Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať náučný text s porozumením, ✓ identifikovať informácie uvedené priamo v texte, ✓ tvoriť otázky k informáciám uvedeným priamo v texte, 	náučná literatúra
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať informácie uvedené v texte nepriamo, ✓ tvoriť otázky k informáciám uvedeným v texte nepriamo, ✓ identifikovať v texte diagramy a grafy, ✓ prečítať diagramy a grafy v náučnom texte, ✓ určovať podľa diagramu alebo grafu pomerné zastúpenie jednotlivých položiek, ✓ v texte navzájom odlišiť umeleckú a náučnú literatúru, ✓ čítať umelecký text samostatne, s dôrazom na správnu výslovnosť, dikciu, artikuláciu, ✓ naspamäť zarecitovať jednu/viac básní, ✓ predniesť kratšie prozaické dielo, ✓ charakterizovať divadlo, divadelnú hru, ✓ účinkovať v divadelnej hre, ktorú nacvičí učiteľ so žiakmi v triede, v škole, ✓ dbať na výrazný prednes priamej reči v dramatických textoch, ✓ poznať spoločenské pravidlá správania sa v divadle, 	diagramy a grafy umelecká literatúra divadlo, divadelná hra
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizovať pojmy rozhlas, televízia, film, kino a vzájomne ich odlišiť, ✓ poznať názvy detských literárnych diel (rozprávok), ktoré boli sfilmované, ✓ rozprávať obsah detského filmu, ktorý žiakov najviac upútal, 	rozhlas, televízia, film, kino prepojenie literatúry s filmovou, televíznou a divadelnou tvorbou
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať hlavné postavy z detského filmu, ✓ opísať vzťahy medzi filmovými postavami, ✓ poznať spoločenské pravidlá správania sa v kine, 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem dialóg, poznať koľko osôb na ňom participuje, ✓ identifikovať dialóg v texte a prečítať ho s porozumením, ✓ zrealizovať dialóg so spolužiakom, použiť primeranú gestikuláciu, mimiku, 	dialóg mimojazykové prostriedky (gestikulácia, mimika)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem kapitola, ✓ rozoznať v knihe kapitoly, 	kapitola

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem bájka, ✓ vyhľadať bájky z rôznych zdrojov (kníh, internetu), ✓ čítať bajku so zameraním na výrazný prednes priamej reči, ✓ pokúsiť sa o dramatizáciu bajky, ✓ vlastnými slovami hovoriť ponaučenie vyplývajúce z bajky, ✓ poznať mená autorov bajok slovenskej a svetovej literatúry, 	<p>bájka</p> <p>bájka v svetovej literatúre (Ezop) bajka v slovenskej literatúre (J. Záborský)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem komiks, ✓ čítať komiks so zameraním na dejovú postupnosť, ✓ zoradiť obrázky podľa debovej postupnosti, ✓ nakresliť samostatne alebo za pomoci spolužiakov krátke komiks a napísať k nemu výstižný text, ✓ charakterizovať vlastnými slovami pojmové mapy, 	<p>komiks</p> <p>dejavá postupnosť v komikse (text umiestnený v bublinách, uprostred textu, na okrajovej časti obrázku)</p> <p>pojmové mapy</p>

ANGLICKÝ JAZYK

Názov iŠVP:	iŠVP I. a stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
Názov predmetu:	ANGLICKÝ JAZYK
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Anglický jazyk	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávacie program	0	0	3	3	6
iŠkolský vzdelávacie program	1	1	0	0	2
Spolu	1	1	3	3	8

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet ANGLICKÝ JAZYK je súčasťou vzdelávacej oblasti JAZYK A KOMUNIKÁCIA. Prispieva k chápaniu a objavovaniu skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaním materského jazyka. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci integrovanej Európy a sveta. Vyučovacia predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávacie oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnosť zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania. Kompletnú komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu na konci 5. ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet ANGLICKÝ JAZYK integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj

Multikultúrna výchova

- kultúrna diferenciacia
- ľudské vzťahy
- etnický pôvod

Mediálna výchova

- interpretácia mediálnych informácií
- účinkovanie a vplyv médií v spoločnosti a na človeka
- práca v realizačnej skupine- tíme

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- rozvoj komunikácie a argumentácie
- spolupráca v skupine a prezentácia seba a iných
- prezentácia prác v písomnej a verbálnej podobe + IKT

Dopravná výchova

- dodržiavanie cestných predpisov
- cestná premávka v praktickom živote

Finančná gramosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkom
- dokazať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete ANGLICKÝ JAZYK využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Zoznámenie sa s učebnicami anglicky hovoriacimi krajinami a so životom odlišných kultúr, prostredníctvom vyhľadávania informácií na internete, čítaním rozprávkových kníh, literatúry a zahraničnými pobytmi viesť žiakov k rešpektovaniu príslušníkov iných rás.

Kompetencie sociálne a personálne

Využívaním skupinovej a projektovej práce na hodinách anglického jazyka pod vedením vyučujúceho učíme žiakov spolupráci v kolektíve, tímovej práci a prispievame k upevňovaniu dobrých medziľudských vzťahov. Práca v kolektíve vedie žiakov k sebahodnoteniu pestujeme u všetkých zdravé sebavedomie a schopnosť realisticky zhodnotiť svoje schopnosti.

Sociálne komunikačné kompetencie

Nácvikom dialógov, didaktickými hrami, písaním listov, organizovaním olympiád v anglickom jazyku a komunikáciou s anglicky hovoriacimi ľuďmi rozvíjame u žiakov schopnosť komunikovať v cudzom jazyku

Ústnym i písomným vyjadrovaním vedíme žiakov k prezentácii a hodnoteniu svojich prác. Využívame k tomu referáty i písomné zápisy, súťaže, olympiády a projekty. Pri práci na projektoch žiakov vedíme k využívaniu médií. Simulačnými hrami rozvíjame v žiakoch schopnosť rešpektovať názory druhých.

Kompetencie pracovné

Nácvikom reálnych dialógov učíme žiakov schopnosti dorozumieť sa v cudzom prostredí, požiadať o pomoc alebo pomoc poskytnúť.

Kompetencie riešiť problémy

Simulovaním reálnych situácií, nácvikom porozumenia neznámeho cudzieho textu a počúvania z CD a výukových programov na PC. Prácu s chybou vedíme žiakov k sebakontrolu a zdokonaľovaniu ich práce.

Kompetencia učiť sa, učiť sa

Tvorbou projektov a využívaním skupinovej práce vedíme žiakov ku schopnosti vyhľadať a utriediť potrebné informácie. Precvičovaním gramatických javov, tematických okruhov, slovnej zásoby, porozumenie textu, počúvanie na PC a tvorbou projektov vytvárame u žiakov schopnosť práce s výpočtovou technikou i v cudzom jazyku.

Kľúčové kompetencie

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie,

- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené sociolingvistické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napríklad výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie,
- udržiavať a rozvíjať základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších, bežných výrazov,
- učitelia sa vie vyjadriť v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnéj zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A2 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- sformulovať svoje myšlienky v súlade s vyžadovanou stratégiou (zámer, téma, logická následnosť),
- funkčne využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu,
- vytvoriť jednoduchý interaktívny text za účelom výmeny informácií,
- použiť jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru.

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

- dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,
- porozumel slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátko jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

- vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice,
- pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,
- porozumel jednoduché osobné listy,

- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,
- vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy).

Ústny prejav

Ústny prejav - dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,
- povedať, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,
- jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,
- komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,

4. Stratégie vyučovania

Popri tradičnej výkladovo-ilustratívnej a reproduktívnej metóde je začlenené aj problémové vyučovanie. Žiaci tým nadobúdajú nové poznatky používajú osvojené vedomosti a získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti.

Uplatňované sú nasledujúce metódy:

- **dialóg a diskusia** prebiehajúce vo väčšej alebo menšej skupine,
- **inscenačné metódy (metódy hrania rol)** - spočívajúce v simulácií stanovených situácií, keď sa riešenie realizuje prostredníctvom hrania rol,

- **brainstorming (burza dobrých nápadov)** - kladie dôraz na čo najrýchlejšie zhromaždenie, zapísanie nápadov, námetov, informácií; cieľom je vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase,
- **zážitkové metódy** – vytváranie zážitku, emocionálne prežívanie skutočnej situácie na vlastnej koži,
- **skúsenostné metódy** – spájanie emocionálnej investície a vedomé kognitívne spracovávanie diania.

Na hodinách anglického jazyka sú využívané rôzne metodické formy výučby. Z nich najmä výkladové metódy, dialogické formy, formy samostatnej práce žiakov, teoretické cvičenia či písomné práce. Tiež sú využívané sociálne formy výučby napríklad frontálna práca, individuálna práca a skupinová práca.

Výučba je obohacovaná aj skupinovým a kooperatívnym vyučovaním založeným na rozdelení žiakov do skupín podľa rôznych hľadísk. Práca v skupine zlepšuje priebeh učenia a využíva sa často najmä vo fáze precvičovania a upevňovania nových poznatkov.

Žiaci si pomocou úloh a činností cielene rozvíjajú nahromadené vedomosti a nadväzujú na už naučené. Dôraz sa kladie najmä na počúvanie a ústny prejav vo forme slovných metód monológu a dialógu.

Z písomných metód majú nezameniteľné miesto vo výučbe písomné práce, práce s textom, preklady v skupine na hodine. Keďže žiaci často krát nevedia osvojené vedomosti, zručnosti a návyky využiť, preto sa využívajú aj motivačné metódy, ktorých podstatou je vzbudiť v žiakoch záujem o poznávaciu činnosť a záujem o poznávanú skutočnosť (učivo). Uplatňované sú aj fixačné metódy, konkrétne metódy opakovania a precvičovania naučených vedomostí a spôsobilostí, čo predstavuje ústne opakovanie učiva so žiakmi, metódu otázok a odpovedí, ale aj opakovanie písomné či opakovanie s využitím učebnice.

Z diagnostických metód, ktorými je zisťovaný stupeň osvojenia si učiva žiakmi po prebratí učiva sa sústreďujeme najmä na metódy ústne, podľa povahy učiva zamerané najmä na reprodukovanie učiva, porovnávanie údajov, konštatovanie údajov a zistenie príčin.

Rovnako sú uplatňované aj metódy písomné, ako písomná práca, test, domáca úloha a metódy praktického skúšania, aby sa zistilo ako je žiak schopný riešiť konkrétne úlohy, aplikovať vedomosti, zručnosti a návyky, používať rôzne spôsoby vyjadrovania, aká je nielen kvantita, ale aj kvalita vykonanej práce vyučujúceho a žiaka. Pamätá sa aj na hlavnú hnaciu silu pre žiakov pochvalu, verbálne a neverbálne posilňovanie, či motiváciu do učenia.

Učebné zdroje

- auditívne: CD, počítačový program
- vizuálne: knihy, časopisy, obrázky, PZ
- audiovizuálne: DVD, videozáznam
- kombinované: multimédiá-internet

Didaktická technika a materiálno - výučbové prostriedky:

počítač, notebook, CD- prehrávač, dataprojektor, tematické mapy, CD, DVD, textový materiál, obrazový materiál

Tandlichová,E: Angličtina pre ZŠ I., Bratislava, SPN 1992

Farkašová ,E: Metodická príručka pre učiteľov cudzích jazykov., Bratislava,OPI 2001

Krejčí, H: Angličtina pre deti Zábavné rýmovačky

www.kidwaresoftware.com, www.britishcouncil.org , www.english-4kids.com/lessons.html,
<http://www.reggie.net/teaching/>

Učebnice ANJ podľa ponúk: First Friends, Family and friends, metodické príručky, odborná literatúra, jazykové slovníky, internet, televízia, filmy,

Časopisy, materiálno- technické - PC, internet, CD, DVD , didaktické pomôcky – tabule, obrazový materiál,

Krejčí, H: Angličtina pre deti Zábavné rýmovačky, obrázkový materiál, nástenné plagáty, školská tabuľa, CD prehrávač, testy, web stránky

Učebnice ANJ podľa ponúk: Mgr. Mária Matoušková: Anglický jazyk pre najmladších školákov, metodická príručka, odborná literatúra, jazykové slovníky, internet, televízia, filmy, časopisy, materiálno-technické vybavenie, PC, internet, CD, DVD , didaktické pomôcky – tabule, obrazový materiál, pexeso

webové stránky: www.kidwaresoftware.com, www.britishcouncil.org , www.english-4kids.com/lessons.html, <http://www.reggie.net/teaching/>, www.planetavedomosti.sk, www.englishone.com, www.programalf.sk

5. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č.22/2011.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa postupuje v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ, príloha č. 2 – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností, schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania. Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, príloha 2.spomenutého Met. pokynu.

Vyučujúci rešpektujú závery vyšetrenia CPPP a P. Pri práci je uplatňovaný diferencovaný prístup k žiakom so ŠPU. Tí majú dostatočný časový priestor na svoju prácu pri vypracovaní zadaných cvičení. V písomnom prejave sú zohľadňované špecifické chyby. Individuálne sa pristupuje k hodnoteniu týchto žiakov. Pri písaní diktátov sa hodnotia počtom chýb. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy.

Nadaní žiaci dostávajú náročnejšie úlohy, pri ktorých rozvíjajú kreatívne myslenie. Zapájajú sa do súťaží a vystúpení pri rôznych príležitostiach. Pri hodnotení žiaka sa berie do úvahy to, čo sa žiak naučil, ako zvládol učivo, čo dokázal, ako využil osvojené vedomosti. Hodnotenie je i prostriedkom motivácie.

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete anglický jazyk je cieľová komunikačná úroveň žiaka v jednotlivých ročníkoch v súlade s platnými učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi.

Hodnotenie a klasifikácia v cudzom jazyku sleduje základné všeobecné, sociolingvistické a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú v čítaní, písaní, počúvaní a v samostatnom ústnom prejave a dialógoch.

Pri hodnotení sa berú do úvahy: obsahová primeranosť, jazyková správnosť a plynulosť vyjadrovania.

Kritériá klasifikácie musia byť v súlade s požadovanou úrovňou ovládania cudzieho jazyka (úroveň A1 a A2 ako prvý jazyk,)

Kritéria hodnotenia ústneho prejavu:

- plynulosť prejavu,
- rozsah slovnej zásoby,
- aplikácia jazykových prostriedkov
- výslovnosť a intonácia.

Kritéria hodnotenia písomného prejavu:

- rozsah slovnej zásoby,
- morfológické a syntaktické štruktúry
- členenie textu
- relevantnosť danej témy.

Testové formy písomného prejavu v percentách:

- výborný 100%-90%
- chválitebný 89%-75%
- dobrý 74%-50%
- dostatočný 49%-25%
- nedostatočný 24%-0%

Diktát

- výborný 0-2
- chválitebný 3-4
- dobrý 5-8
- dostatočný 9-13
- nedostatočný 14-viac

Kritéria čítania a počúvania s porozumením:

- úroveň porozumeného textu
- plynulosť, výslovnosť a intonácia čítania textu
- reprodukcia pochopeného textu.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

ANGLICKÝ JAZYK 1. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne / spolu 33 hodín ročne (1 iŠkVP, 0 ŠVP)

**iŠkolský vzdelávací program pre 1. ročník – ANGLICKÝ JAZYK 1 hodina týždenne
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúci zo Školského vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. JA POZDRAVY, PREDSTAVENIE SA 3 hodiny	druhy pozdravov kniha a jej obsah ahoj deti. ako sa voláš? ako sa máš? pekne sa pozdravme! druhy pozdravov	ENV OaSR HUV ETV VYV	žiak sa oboznámi s anglickým jazykom a učebnicou. vie pozdraviť a predstaviť sa „ <i>hello!</i> “ „ <i>i am ...</i> “ vytvoriť základné otázky a odpovedať na ne. „ <i>what is your name?</i> “ „? pomenovať časti dňa a pozdraviť sa v priebehu častí dňa, ovláda zásady slušného správania
2. HRAČKY A FARBY 4 hodiny	moje milé hračky čo je to? farebný svet hračiek ja mám pekné hračky	VYV HUV DOPV OaSR	žiak vie pomenovať najčastejšie používané hračky, vie sa opýtať a odpovedať na otázku: „ <i>What is it?</i> “, vie s istotou určovať a správne vyslovovať názvy farieb pomocou kartičiek aj farby jednotlivých predmetov. vyjadriť v komunikácii čo má a čo nie. „ <i>I have got...</i> “
3. ŠKOLSKÉ VECI A MOJA TRIEDA A ČÍSLA DO 10 3 hodiny	toto je moja... toto je tvoj... čo je toto? tvorba a odpoveď na otázku „ <i>akej farby je...?</i> “ počítajme spolu číslovky 1 - 10 a množné číslo podstatných mien opakovanie, čísloviek a množného čísla podstatných mien	ENV OaSR HUV VYV MAT	žiak vie pomenovať veci v triede a školské potreby, ich množné číslo a ich farby. opýtať a odpovedať na otázku: „ <i>what colour is...?</i> “ má osvojenú slovnú zásobu pomenovania čísel a vie vyjadriť počet predmetov žiak sa oboznámi s tvorením množného čísla pridaním koncovky „s“ osvojí si novú pieseň
4. MOJE OBLEČENIE 5 hodín	názvy oblečenia, väzby: <i>this is ... / these are ...</i> moje oblečenie	ETV OŽaZ FIN TPZ	opísať základné druhy oblečenia, ktoré má oblečené zopakuje farby v komunikačných situáciách používať frázu „ <i>i am wearing...</i> “
5. ČAS A VIANOCE 4 hodiny	ako plynie čas čas na hodinách – celé hodiny, mesiace, ročné obdobia a dni v týždni šťastné vianoce oslava vianoc v anglicky hovoriacich krajinách a nácvik vianočnej piesne	MEDV Oa SR ETV HUV VMR	vníma a prejavuje svoje city, určiť základný čas na hodinách, vie názvy mesiacov pomocou piesne, vie odpovedať na otázku „ <i>what is the time?</i> “, žiak si uvedomí základné rozdiely medzi oslavou vianoc na slovensku a v anglicky hovoriacich krajinách, vie sa opýtať a odpovedať na otázku:

	tvorba a odpoveď na otázku: kto je to? zásady slušnosti pri odovzdávaní a prijímaní daru		„ <i>who is this?</i> “
6. MOJE TELO ČASTI TVÁRE 4 hodiny	názvy častí tváre, častí tela (základné) množné číslo to je moje telo to som ja	PRI VYV ENV IKT	vie pomenovať základné časti ľudského tela a tváre, osvojí si novú pieseň vie pohotovo ukázať a povedať časti tela a tváre
7. ZÁLUBY JA VIEM... 3 hodiny	cvičíme pokyny pri cvičení postav sa, sadni si... škola a príkazy v škole čo už všetko viem sloveso „ <i>môcť, smieť</i> “ – kladná a záporná veta ako a čím sa dá cestovať dopravné prostriedky čo je malé a čo veľké prídavné mená – veľký, malý, krátky, dlhý... dom a veci v dome čím by som chcel byť povolania	PRI VYV SJL TEV ETV DOPV OaSR OŽaZ	žiak pozná a reaguje na základné príkazy pri cvičení, pozná a reaguje na základné príkazy v škole, vie nové sloveso „ <i>can</i> “, „ <i>can ' t</i> “, vie v komun. situáciách povedať, čo vie a čo nevie, žiak si rozšíri slovnú zásobu o pomenovanie dopravných prostriedkov, žmá osvojené základné opisné prídavné mená. vie opísať dopravné prostriedky pomocou prídavných mien a farieb, pomenovať časti domu a základné miestnosti v dome, žiak si rozšíri slovnú zásobu o pomenovanie povolania. vie opísať, čo robia jeho rodičia.
8. JEDLO ZDRAVÉ STRAVOVANIE 3 hodiny	piknik potraviny – množné číslo podstatných mien moje narodeniny oslava narodenín happy birthday... maškrty názvy ovocia a zeleniny	OaSR ENV PRI ETV	žiak má osvojenú novú slovnú zásobu a pomenovanie druhov jedál, žiak si zopakuje správne návyky stolovania, vie sa opýtať a odpovedať na otázku „ <i>how old are you?</i> “ Žiak si osvojí novú pieseň, má osvojenú novú slovnú zásobu spojenú s ovocím a zeleninou, vie tvoriť otázku „ <i>do you like?</i> “ odpoveď „ <i>yes, i do.</i> “, „ <i>no, i don ' t</i> “.
9. ZVIERATÁ NA FARME 2 hodiny	moje domáce zvieratko domáce zvieratá a ich opis domáci miláčik slovesá „ <i>mat ' a mat ' rád</i> “ počítajme zvieratká určovanie počtu – opytovacie zámeno „ <i>koľko</i> “	PRI VYV OaSR IKT HUV ETV	žiak má osvojenú slovnú zásobu domácich zvierat a ich mláď, vie tvoriť vety typu: <i>i like... i have got...</i> vie určiť počet predmetov na obrázku a odpovedať na otázku: <i>„how many can you see?“</i>
10. MOJA RODINA 2 hodiny	on/ona je....mama, otec, sestra, brat, starká, starký... oni sú...rodičia, starí rodičia	OŽaZ VMR VYV	vie pomenovať členov rodiny, použiť osobné zámená.

ANGLICKÝ JAZYK 2. ročník

Časová dotácia: 1hodina týždenne/ spolu 33 hodín ročne (1h iŠkVP, 0h ŠVP)

iškolský vzdelávací program pre 2. ročník – ANGLICKÝ JAZYK – 1 hodina týždenne spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúci zo Školského vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. AHOJ! PREDSTAVENIE SA, MOJA RODINA 3 hodiny	to som ja moja rodina telo oblečenie	MULV OaSR VMR PDA TEV	žiak ovláda pozdravy: hello! goodbye! vie sa predstaviť: what's your name? my name is... ovláda pomenovanie členov rodiny. pozná časti tela, pozná druhy oblečenia, pozná pieseň: are you sleeping, london bridge pozná básneň: roses are red, blue is the sea
2. NAŠA ŠKOLA, TRIEDA 3 hodiny	školské pomôcky číslo do 20 farby	OaSR MULV MAT VYV	žiak pozná slovnú zásobu školských vecí, ovláda čísla: 1-20 vie regovať na otázky: what is this? it is... who is this? he is/she is... ovláda farby, pozná pieseň: ten green bottles
3. MOJI PRIATELIA, POCITY 3 hodiny	priatelia a ich pocity	ETV	vie sa pýtať a odpovedať na pocity: are you happy? yes i am/ no, i am not.
4. JA VIEM... ČINNOSTI 3hodiny	aktivity detí ja viem... slová s hláskou th číslo do 10	TEV SJL MAT	žiak vie povedať, čo vie robiť a čo nevie: i can/ i can't používa slová s th: throw, thumb, bath, three . odpovedá na otázku: how many....are there? there are....(koľko?)
5. MOJ DOM 3 hodiny	miestnosti v dome veci v dome slová s hláskou ch	VMR SJL	žiak ovláda slovné spojenia: there is/ there are (je/ sú) vie pomenovať miestnosti v dome, byte a veci.ovláda výslovnosť slov s ch: chocolate, beach, kitchen...
6. MOJA IZBA 3 hodiny	nábytok a veci predložky miesta slová s hláskou a	VMR	žiak vie vymenovať veci v byte. vie použiť predložky miesta: on, in, under,vie vysloviť jednoslabičné slová s hláskou a: cat, hat,mat...
7. NA DOVOLENKE 3 hodiny	pri mori jednotné a množné číslo podst. mien farby číslo slová s hláskou e	ENV MAT	žiak ovláda slovnú zásobu objektov pri mori,vie odpovedať na otázku: how many...are there? there are....(koľko je tam....? tam sú...) vie vysloviť jednoslabičné slová s hláskou e: jet, net, wet...
8. JEDLO 3 hodiny	potraviny čas na jedlo slová s hláskou i	OaSR ENV	žiak vie vyjadriť, čo má rád, čo nemá rád:i love food, i like...., i have got.... he has got.../ she has got.... vie vysloviť jednoslabičné slová s i: big, dig, fig....

9. CIRKUS 3 hodiny	zábavný cirkus ona je akrobatka slová s hláskou o	OŽaZ	žiak vie pomenovať osoby a veci v cirkuse, používa osobné zámená: he/ she/ it can....(on, ona, ono vie...) vysloviť jednoslabičné slová s o: hop, mop, top...
10. POVOLANIA 3 hodiny	známe povolania čísla do 20 slová s hláskou u	OaSR	žiak ovláda slovnú zásobu niektorých povolani, pozná čísla do 20, vie vysloviť jednoslabičné slová s u: bun, run, sun...
11. ROČNÉ OBDOBIA, VIANOCE, VELKÁ NOC... 3 hodiny	Počasié Slušné správanie Halloween Christmas Easter Happy birthday	OŽaZ OaSR ENV HUV	žiak vie pomenovať ročné obdobia:spring, summer, autum, winter, odpovedať na otázku : what's the weather like today? it's sunny..... používa zdvorilé frázy: how are you? i am ok, thanks! and you? i am fine! báseň: the seasons pieseň: rain, rain go away ovláda piesne: happy birthday we wish you a merry x-mass ovláda priania: happy new year! merry christmass!happy easter!

ANGLICKÝ JAZYK 3. ročník

Časová dotácia: 3hodiny týždenne/ spolu 99 hodín ročne (3h iŠkVP, 0h ŠVP)

iškolský vzdelávací program pre 3. ročník – ANGLICKÝ JAZYK

3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúci zo Štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HELLO! NADVIAZANIE KONTAKTU 10 hodín	nadviazanie kontaktu v súlade s komunikačnou situáciou druhy pozdravov sloveso byť - 1. osoba, singulár; otázka <i>what's your name?</i> privlastňovacie zámená - <i>my, your</i> súhlas/ nesúhlas, poďakovanie	ENV TPZ HUV	žiak vie: reagovať pri prvom stretnutí, nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou potvrdiť/ odmietnuť (vyjadriť súhlas/ nesúhlas), používať jednoduché pozdravy poďakovať a vyjadriť uznanie, rozlúčiť sa
2. MÔJ DOMOV INFORMÁCIE 10 hodín	vypočutie a podanie informácie o členoch rodiny, priateľoch a veciach. väzba <i>this is...</i> , otázka <i>who is this?</i> zariadenie bytu/ izby základná slovná zásoba: house, garden, door, table, chair, rooms in the house	TPZ MEDV VYV	žiak vie: sa informovať, pomenovať členov rodiny, predstaviť niekoho, pomenovať nábytok v miestnosti, pomenovať školské veci a veci v byte

<p>3. FARBY</p> <p>ČÍSLA 11-20</p> <p>10 hodín</p>	<p>názvy základných farieb, otázka: <i>what colour is it?</i> odpoveď: <i>it is red colour.</i> otázky: <i>what colour is this...?/ what colour are these...?</i> otázka: <i>how many... ?</i> <i>čísla 1-20</i> <i>väzba there is/ there are</i></p>	<p>ENV OASR</p> <p>HUV</p> <p>MAT</p>	<p>žiak vie: identifikovať farby, opísať známe veci pomocou slovných spojení s použitím známej slovnej zásoby. prečítať názvy farieb a a správne ich napísať, identifikovať čísla, vypočítať si a podať informácie, identifikovať jednu alebo viacero vecí toho istého druhu,</p>
<p>4. MOJE OBLEČENIE</p> <p>VÝBER Z PONÚKA- NÝCH MOŽNOSTÍ</p> <p>10 hodín</p>	<p>názvy oblečenia, väzby: <i>this is ... / these are ...</i> otázky: <i>what colour is this...?/ what colour are these...?</i> vlastnosti odevov a doplnkov, adjektíva: <i>big/ small, full/ empty...</i> časovanie slovesa <i>have got</i> (sing., plur., oznam. veta, otázka, zápor)</p>	<p>OŽAZ</p> <p>ETV</p>	<p>žiak vie: vybrať si z ponúkaných možností identifikovať základné druhy oblečenia, ukázať ich na obrázku opísať druhy oblečenia jednoduchými výrazmi (s použitím prídavných mien), odpovedať na otázku, pomenovať odevy a doplnky s určením ich vlastností, -druhy oblečenia vie napísať a prečítať</p>
<p>5.</p> <p>MOJA TVÁR</p> <p>MOJE TELO</p> <p>10 hodín</p>	<p>názvy častí tváre, častí tela, singulár a plurál nálady človeka, opozitá otázka <i>are you happy?</i> kladná odpoveď <i>i am ...</i> záporná odpoveď <i>i am not...</i> sloveso byť - plurál pieseň, riekanka, opis obrázku osobné zámená: <i>he/ she</i> sloveso mať- 1.os. singulár 3.os.singulár</p>	<p>ENV</p> <p>IKT</p>	<p>žiak vie: vypočítať si a podať informácie, identifikovať jednu alebo viacero vecí toho istého druhu, samostatne vymenovať časti celého ľudského tela, ukázať na obrázku podľa pokynov, slovnú zásobu použiť v jednoduchých vetách, klásť otázky a vedieť na ne odpovedať, prečítať jednoduchý text, identifikovať v ňom známe a neznáme slová, viest dialóg s použitím naučenej slovnej zásoby</p>
<p>6. ZÁLUBY</p> <p>VYJADRENIE NÁZORU</p> <p>VYJADRENIE SCHOPNOSTI</p> <p>10 hodín</p>	<p>slovesá, činnosti sloveso: <i>like</i> predložky <i>on, in, under, next</i> <i>to...</i> otázka <i>where is/ are...?</i> slovosled oznamovacej vety slovné spojenie <i>i like..., i don't like...</i> vyjadrenie názoru na obľúbené aktivity detí. osobné zámená <i>i, you, he, she,</i> <i>it.</i> vyjadrenie schopnosti: <i>i can.../i</i> <i>can't+sloveso</i></p>	<p>DOPV ETV</p>	<p>žiak pozná: správny slovosled jednoduchej vety, vie ju vytvoriť, vie popísať jednoduché činnosti slovesami, slovesá vie nájsť v texte, prečítať ich a napísať, využívať slovné spojenia na vyjadrenie obľúbenej činnosti, vytvárať otázky a odpovede na ne, vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť, tvoriť otázku, kladnú a zápornú odpoveď</p>
<p>7. ZELENINA A OVOCIE</p>	<p>názvy ovocia a zeleniny, tvorba slovných spojení názvy potravín.</p>	<p>OASR ENV- OŽAZ</p>	<p>žiak vie: vymenovať aspoň 10 druhov ovocia alebo zeleniny,</p>

ZDRAVÁ STRAVA	počítateľné a nepočítateľné substantíva <i>a/ an/ some</i>		názov ovocia a zeleniny vie prečítať a napísať, vyjadriť, čo má rád a čo nemá rád potvrdiť/vyvrátiť schopnosť vykonať príkaz, vyjadriť svoju vôľu
10. ZVIERATÁ	vyjadrenie vôle, želania: <i>i want a dog.</i> pomenovania zvierat, zvieracie rodinky, zvuky slovesá - infinitív slovesá <i>like-likes, eat-eats, drink-drinks...</i> koncovka -s v 3.os.singuláru slovesá - infinitív, povely tvorba krátkych dialógov pomenovania častí prírody <i>a tree/ a flower...</i> tvorba oznamovacích viet, otázky a záporu, slovosled	OASR IKT ETV HUV	žiak vie: rozoznať zvieratá podľa zvuku, samostatne opísať zviera jednoduchou vetou, nájsť názov zvierat'a v texte, vedieť ho prečítať, vytvoriť jednoduchý opis zvierat'a, správne používať nadobudnuté gramatické zákonitosti vo vetách, adekvátne reagovať na položené otázky,
10 hodín			
9 hodín			

ANGLICKÝ JAZYK - 4. Ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne (3 iŠVP, 0iŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 4. ročník – ANGLICKÝ JAZYK 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúci zo Štátneho vzdelávacieho programu
---

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	Prierezová téma, MPV	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. RODINA A SPOLOČNOSŤ REAGOVANIE PRI PRVOM STRETNUTÍ 11 hodín	tvorenie otázky, záporu, použitie slovesa <i>to be</i> . použitie jednoduchého prítomného času. oboznámenie sa s pravidlom <i>he/ she + sloveso</i> , napr. <i>likes</i> používanie opytovacích zámien <i>what, where, when</i> . priebehový prítomný čas – stiahnuté tvary <i>to be</i> . obyčajný minulý čas od slovesa <i>to be</i> .	ENV HUV TPZ OaSR	vie predstaviť niekoho, predstaviť sa, reagovať na predstavenie niekoho, privítať niekoho, dokáže si vypočúť opis a identifikovať osobu na základe opisu, opísať osobu a predstaviť ju, priradiť k sebe informácie, rozpozná slová spojené s pocitom, odpovedá na otázky ako sa ľudia cítia, používa stiahnuté tvary, vie povedať, o čom sa píše v texte, reaguje na počutý text, vie doplniť informácie z prečítaného textu, chápe inštrukcie v texte, zaradí informácie podľa počutého, vie nájsť špecifické informácie v texte, vie, čo sa deje v danom čase.
2. DOMOV A BÝVANIE	ukazovacie zámená, jednot. a množ. číslo.	TPZ MEDV FIG	vie si vybrať z ponúkaných možností, opísať svoj domov a veci,

VÝBER Z PONÚKAVÝCH MOŽNOSTÍ 11 hodín	používanie opytovacích zámien <i>what, where, when</i> . priebehový prítomný čas – stiahnuté tvary <i>to be</i> . zariadenie bytu/ izby <i>this/that is ... these are/those are</i> ukazovacie zámená, jednot. a množ. číslo. <i>what's the time? it's ...o'clock he...at...o'clock</i>	VYV	rozpozná podľa opisu, identifikovať podľa počutého, pomenovať nábytok a miestnosti dom, odpovedá na otázky z obrázku zvláda riadený text, opis triedy, hovorí o veciach, ktoré robíme vo voľnom čase, odpovedá na otázky s opytovacími zámenami <i>what, who, where, when</i> . ovláda opis obrázku., píše text podľa pokynov,
3. DOPRAVA A CESTOVANIE 11 hodín	obyčajný prítomný čas, nácvik otázky. <i>where does he work? he works in a... does she work in a ...?</i>	OaSR OŽaZ TPZ HUV	vie, o čom sa hovorí v interview, zachytí detaily v texte, sleduje pokyny podľa počúvania, vie v texte označiť špecifické informácie, píše text podľa pokynov,
4. ODIEVANIE A MÓDA 11 hodín	priebehový prítomný čas. <i>what are you wearing? i'm/he's wearing ...</i> názvy oblečenia, väzby: <i>this is ... / these are ...</i> otázky: <i>what colour is this...?/ what colour are these...?</i> vlastnosti odevov a doplnkov, adjektíva: <i>big/ small, full/empty,...</i>	ETV OaSR TPZ FIG	vie predstaviť záľuby a vkus, čo sa mu páči, čo nepáči, identifikovať základné druhy oblečenia, opísať druhy oblečenia jednoduchými výrazmi aj s použitím prídavných mien, odpovedať na otázku , hovorí o tom, čo majú ľudia oblečené, vie pomenovať odevy a doplnky s určením ich vlastností,
5. ŠKOLA, VZDELÁVANIE PRÍKAZY A ZÁKAZY 11 hodín	ukazovacie zámená, jednot. a množ. číslo <i>this/that is ...these are/ those are</i> privlastňovacie prídavné mená <i>our/their</i> . oboznámenie sa s pravidlom <i>he/she + sloveso</i> , napr. <i>likes. what does he like? he likes.....doesn't like..</i> obyč. minulý čas slovesa <i>to be</i> zápor, otázka. nepravidelné množné číslo. <i>there were some/there weren't any .. men, women, children</i> otázka: <i>how many...? čísla 0-100</i>	ETV HUV MEDV OaSR EUDP	vie vyjadriť, čo sa mu páči, čo má rád, čo uznáva, čo nemá rád, čo neuznáva,rozpozná podľa opisu, opísať veci a osoby slovným spojením,identifikovať čísla, vie vypočítať si a podať informácie, na webe nájsť informácie, určiť o akú miestnosť ide pri opise,reaгуje na otázky s <i>like /dislike</i> . vníma a prejavuje svoje city, zvláda stiahnuté tvary stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam,
6. ČLOVEK A PRÍRODA 11 hodín	obyčajný prítomný čas, nácvik otázky. <i>where does he work? he works in a zoo. does she work in a</i> prídavné mená – stupňovanie, porovnávanie : <i>bigger than this cow is bigger than that cow</i> postavenie slov vo vete, slovesá, prídavné mená <i>what's the weather like? it's ... put on/don't put on</i>	PDA ETV ENV TPZ	vie vypočítať a podať informácie, kladie otázky a odpovedá na ne o obľúbených zvieratkách, zachytiť detaily v texte, slovnú zásobu použiť v jednoduchých vetách, prečíta jednoduchý text, identifikuje v ňom známe a neznáme slová, vedie dialóg s použitím naučenej slovnéj zásoby, označiť o aké počasie ide podľa prečítaného textu, opísať počasie píše text podľa pokynov o počasí, zachytí rozdiely na základe počúvania,
7. VOENÝ ČAS A ZÁĽUBY	modálne sloveso <i>can she can/ can't can he?</i>	DOPV ETV OaSR	vie dať ponuku a reagovať na ňu, požiadať niekoho o niečo, odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby niečo urobil, navrhnúť, aby spoločne

<p>SLOVESO „CAN“ (VEDIEŤ)</p> <p>PONUKA</p> <p>11 hodín</p>	<p>privlastňovacie prídavné mená <i>our/their</i></p> <p>použitie obyčajný prítomný čas <i>i don't</i> ...ako komunikačná fráza</p> <p>obyčajný minulý čas od slovesa <i>to be</i> <i>i was/I wasn't</i> <i>You were/you weren't</i></p>		<p>niečo urobili, ponúknuť pomoc a odpovedať na návrh, pozná správny slovosled jednoduchej vety, popisuje jednoduché činnosti slovesami, vybrať správnu informáciu na webe, rozpoznať objekty z počutého textu, opíše, čo žiak vie urobiť, napísať riadený text, čo vie urobiť, označiť špecifické detaily z textu, používa otázku <i>what have we got...?</i> ovláda písanie veľkých písmen, zvláda písanie otázok a odpovedí, používa pri opise minulý čas,</p>
<p>8. STRAVOVANIE</p> <p>POCITY</p> <p>11 hodín</p>	<p>vyjadrenie pocitov, radosť, šťastie, uspokojenie a smútok, skl'účenosť. <i>it's perfect. it isn't nice. i'm sad today. they aren't happy.</i></p> <p>stiahnuté tvary tvorenie otázky, záporu <i>have got</i> <i>have you got?</i> <i>i have/haven't got</i> <i>has he got...?</i> <i>he has/hasn't got</i> číslovky do 100</p>	<p>PDA OaSR OŽaZ ENV FIG</p>	<p>vie vyjadriť pocity, radosť, šťastie, smútok, priradiť opis k obrázku, označiť osoby, vie sa pýtať naučenými otázkami, píše podľa inštrukcií, otázok a odpovedí, označiť, zaradiť a utvoriť vety, používa predložky v kontexte, modálne sloveso can v kontexte, správne zaradí slová do skupín, pozná dni v týždni, pozná číslovky do 100, precvičuje správnu výslovnosť, priraďuje rovnako znejúce slová, vie rozlíšiť <i>like/like</i>, určiť správny čas. tvoriť vety použitím minulého času pri slovese <i>to be</i>.</p>
<p>7. TELEFONOVANIE</p> <p>11 hodín</p>	<p><i>what is your phone number? can you spell your name?</i></p>	<p>MEDV OaSR</p>	<p>vie telefonovať, začať rozhovor a ukončiť rozhovor, vie povedať telefónne číslo. Vie hláskovať meno.</p>

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A PRÍRODA

Predmety
Prvouka
Prírodoveda

PRVOUKA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ
Názov predmetu:	PRVOUKA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Prvouka	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	2	0	0	3
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	1	2	0	0	3

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojoý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

1. Ciele predmetu

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
  - rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
  - sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
  - zovšeobecňujú na základe porovnávania,
  - vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
  - spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
  - argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátna z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
  - rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
  - uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
  - vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,

- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

1. Prierezové témy

Vyučovací predmet PRVOUKA integruje v sebe nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické celky:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

- ochrana životného prostredia a zdravia

Mediálna výchova

- práca v realizačnej skupine- tíme

Multikultúrna výchova

- kultúrna diferenciacia
- ľudské vzťahy
- etnický pôvod

Dopravná výchova

- dodržiavanie cestných predpisov a uplatňovanie v praxi
- cestná premávka v praktickom živote
- ochrana zdravia a života

Ochrana životného prostredia a zdravia

- zdravá výživa a jej dopad na rozvoj duševných a duchovných síl
- konzumácia potravín, ktoré človeku škodia a potraviny dôležité pre život a zdravie
- životný štýl a prostredie na zdravie

Regionálna a tradičná ľudová tvorba

- rozvoj tradícií a zvykov v našom regióne
- zapájaním sa do udržiavania tradícií prostredníctvom folklóru a rôznych kultúrnych akcií

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- rozvoj komunikácie a argumentácie
- spolupráca v skupine a prezentácia seba a iných
- prezentácia prác v písomnej a verbálnej podobe + IKT

Finančná gramotnosť

- rozvoj matematického myslenia
- príprava na reálne situácie z oblasti financií

2. Výchovnovzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete PRVOUKA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie k učeniu:

- učí sa učiť spoluprácou
- vyhľadáva jednoduché informácie a vie sa s nimi podeliť
- učí sa triediť a vyhľadávať informácie
- má záujem o učenie a plnenie si svojich povinností

Kompetencie kultúrne:

- má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody,
- pozná pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou oblečenia, vlasov či tváre
- má záujem spoznávať seba a iných ľudí

Kompetencie komunikačné:

- kladie otázky a zisťuje odpovede,
- učí sa dobrým prejavom komunikácie
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí,

Kompetencie k riešeniu problémov:

- zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, vie ich riešiť sám alebo za pomoci vyučujúceho

Kompetencie občianske:

- chápe sa zapájať do spoločenských aktivít,
- zapája sa do občianskeho života
- záleží mu prostredí v akom žije

Sociálne a interpersonálne:

- buduje sa vzťah dôvery,
- uvedomuje si svoje postavenie a vzťahy v rodine,
- rozvíja úctu voči rodičom, vie rešpektovať iných
- vie spolupracovať a rešpektovať iné postoje

Kompetencie pracovné:

- nadobúda vzťah k okolitej prírode – spoločné aktivity
- podieľa sa na skrášľovaní okolia školy a prostredia v ktorom žije

3. Stratégia vyučovania

Metódy a formy práce slúžia na zvyšovanie efektívnosti vyučovacieho procesu. Správne zvolená metóda a forma určuje činnosť učiteľa aj žiaka a teda aj úspech pri dosahovaní jednotlivých cieľov. Pri správne zvolenej metóde vzbudzujeme u žiakov záujem – teda motiváciu, navodzujeme lepšiu sústredenosť, pozornosť, aktivizáciu myslenia a iné. Preto si v prírodovede volíme nasledovné:

metódy:

- Slovné – vysvetľovanie, rozprávanie, beseda, opis, dialóg, metóda práce s knihou
- Názorné – demonštrovanie, exkurzia, využívanie kartičiek, schém
- logické

formy:

- Vyučovacia hodina (ako základná organizačná forma)
- Individuálne vyučovanie
- Skupinové vyučovanie
- Frontálne vyučovanie
- Prvky integrovaného tematického vyučovania
- Vychádzky
- zmiešané

4. Učebné zdroje

Na vyučovaní Prvouky sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- pracovné zošity;
- nástenné obrazy
- manipulačné pomôcky – ročné obdobia, domáce zvieratá, voľne žijúce zvieratá, značky počasia, hodiny, ovocie, zelenina, poľnohospodárske plodiny, horniny, nerasty, meradlá fyzikálnych veličín prírodniny
- časopisy s danou problematikou
- encyklopédie
- metodické príručky
- časopisy, internet, webové stránky
- obrázkové slovníky, obrázkový materiál, audiovizuálna technika, vizuálna technika, pexeso, atlasy

5. Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Na hodine prvouky v 1. ročníku učiteľ hodnotí žiakov slovné. Aj pri praktických aktivitách je vhodné **slovné hodnotenie praktických** zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Dôležité je tiež hodnotiť stupeň komunikácie a schopnosť samostatnej prezentácie svojej práce. Hodnotíme slovné so **stručným komentárom k výkonu žiaka**.

Klasifikácia zahŕňa aj:

- priebežné hodnotenie – čiastkové výsledky a prejavy na vyučovaní
- čiastkové hodnotenie – bodové/ kartičkové hodnotenie za rozličné výkony
- celkové hodnotenie – na konci prvého a druhého polroka, ktoré zhodnotí úroveň vedomostí, zručností a návykov v tomto predmete.

6. Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, príloha č. 2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví špeciálne časovo-tematické plány aj pre takýchto žiakov. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- TPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovství
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

PRVOUKA 1. ročník

Časová dotácia: 1 hodina do týždňa / spolu 33 hodín ročne (0ŠkVP, 1 iŠVP)

**iškolský vzdelávací program pre 1. ročník – PVOUKA 1 hodina týždenne
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. RASTLINY 6 hodín PROJEKT	základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod byliny, kry, stromy životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie	VYV MAT REG ENV TPZ	rozpoznať základné časti rastlín, identifikovať základné časti rastlín (přhl'ava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šíповá, pagaštan konský1), identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), vysvetliť princíp opelenia, že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny.
2. ŽIVOČÍCHY STAROSTLIVOSŤ O DIVÉ SVINE 7 hodín	Voľne žijúce zvieratá Životné prejavy živočíchov Suchozemské a vodné živočíchy Dravec, korisť Končatiny	ENV REG DOPV	pracovať s encyklopédiou, uviesť spoločné a rozličné znaky, ktorými sa živočíchy vzájomne podobajú. vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú, na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, uviesť rôzne spôsoby získavania potravy, vysvetliť vzťah dravec a korisť, vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb.
	Domáce zvieratá	TEV REG	diskutovať na tému ako sa pohybujú zvieratá, vie ich popísať, klasifikovať domáce zvieratá podľa znakov
	Domáce vtáky		klasifikovať domáce zvieratá podľa znakov, vie sa postarať o domáce zvieratá, vie ich popísať
3. ČLOVEK 9 hodín	Zmysly: Zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku	OZOŽ ENV OaSR	identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, uviesť, kde sú umiestnené orgány a za čo sú zodpovedné

<p>4. NEŽIVÁ PRÍRODA A SKÚMANIE PRÍRODNÝCH JAVOV</p> <p>6 hodín</p>	<p>Životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie</p> <p>Vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda), Význam vody pre život.</p> <p>Svetelné zdroje, tiene, priesvitný, priehľadný, nepriesvitný materiál. Meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo.</p>	<p>ENV</p> <p>OZOŽ</p> <p>REG</p> <p>ENV</p>	<p>vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, triediť prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej bol nedostatok, vymenovať životné prejavy organizmov, význam vody pre život, vysvetliť, aký význam má voda, vymenovať tri typy vodných zdrojov, poznať, že Slnko je zdroj svetla, vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, vymenovať ďalšie zdroje svetla, navrhnúť vlastný spôsob merania časového úseku, zostrojiť kyvadlo.</p>
<p>5. ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ</p> <p>5 hodín</p>	<p>moja trieda, škola bezpečnosť v škole, v triede orientácia v priestore kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy, adresa môjho bydliska, dni v týždni, začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom, zajtra, umývanie rúk, čistota tela, návšteva a správanie sa u lekára, v lekárni funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny</p>		<p>orientovať sa v budove školy, definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy, pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.), povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska,</p> <p>rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra. Identifikovať dni v týždni,</p> <p>uviesť, čo škodí zdraviu,</p> <p>určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe,</p>

PRVOUKA 2. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny do týždňa / spolu 66 hodín ročne (0 ŠkVP, 2 ŠVP)

iškolský vzdelávací program pre 2. ročník – PRVOUKA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. ČLOVEK A PRÍRODA</p> <p>RASTLINY</p> <p>12 hodín</p> <p>PROJEKT</p>	<p>Rôznorodosť životných podmienok rastlín, prispôsobovanie sa prostrediu</p> <p>Životné prejavy rastlín</p> <p>Význam rastlinných semien, rozširovanie semien</p> <p>Podmienky klíčenia semien: vzduch, voda, teplo</p>	<p>VYV</p> <p>MA T</p> <p>REG</p> <p>ENV</p> <p>TPZ</p>	<p>uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich, vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú, vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia, opísať tri životné prejavy rastlín, vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín. Zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka, uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej</p>

	<p>Rast rastliny</p> <p>Životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda</p>		<p>rastliny, vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina klíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení, navrhnuť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien, vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo, navrhnuť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín.</p>
<p>2. ŽIVOČÍCHY</p> <p>STAROSTLIVOSŤ O MEDOVÚ ZÁHRADU</p> <p>12 hodín</p>	<p>Životné prejavy živočíchov a rastlín Rast, vývin pestovanie úžitkových rastlín</p> <p>Zber divo rastúcich rastlín, Lov divo žijúcich zvierat</p> <p>Chov zvierat: kravy, ovce, sliepky, kone, včely Spoločenský hmyz</p> <p>Včelia rodina: matka, trúd, robotnica mravenisko</p>	<p>ENV</p> <p>REG</p> <p>DOPV</p>	<p>pracovať s encyklopédiou. porovnať spôsob života živočíchov a rastlín, zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný, vie, že živočích (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú, uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobať na dospelé jedince, poznať, že dĺžka života živočíchov je rôzna, vie, že človek získava potravu rôznym spôsobom, vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov, vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva, spoznať včelu medonosnú, opísať spôsob života včiel a mravcov.</p>
<p>3. ČLOVEK</p> <p>14 hodín</p>	<p>pohyb ako prejav života</p> <p>kostra ľudského tela: lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť, stehenná kosť, kĺb zlomenina</p> <p>svaly ich význam a rozvoj, únava svalov</p> <p>pohyby ovládané vôľou a pohyby realizované mimo vôle človeka</p>	<p>OZOŽ</p> <p>ENV</p> <p>OaSR</p>	<p>vysvetliť, aký význam má pre človeka pohyb, zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka pozná, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kostru, pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele, vytvoriť jednoduchý nákres kostry ľudského tela (sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi) Vie: že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti, že kosti sa môžu zlomiť; zlomená kosť sa späť zrastie, že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby, skúšaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (chcením) a niektoré mimo vôle človeka vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly, pozná, že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka, vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva</p>
<p>4. NEŽIVÁ PRÍRODA A SKÚMANIE</p>	<p>zloženie pôdy, úrodnosť pôdy znečistenie pôdy</p>	<p>ENV</p> <p>OZOŽ</p>	<p>vysvetliť, čo obsahuje pôda a jednotlivé jej zložky vedieť zaradiť k živým, neživým alebo odumretým súčasťam, uviesť medzi</p>

<p>PRIRODNÝCH JAVOV</p> <p>12 hodín</p>	<p>Rozpúšťanie látok vo vode, zrychľovanie rozpúšťania</p> <p>Filtrácia, odparovanie</p>	<p>REG</p> <p>ENV</p>	<p>živými súčasťami živočíchov, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde, uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody, poznať, že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast, zistiť vlastnosti rôznych typov pôd, vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd. Skúmať rozpúšťanie látok vo vode, vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie, skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť, jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa, navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode, opísať na základe pozorovania proces filtrácie, vysvetliť, čo je odparovanie, vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená,</p>
<p>5. ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ</p> <p>16 hodín</p>	<p>Vesta do školy, priechod pre chodcov, semafor Kalendár – rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny Jeseň (september, október, november), Zima (december, január, február), Jar (marec, apríl, máj), Leto (jún, júl, august) Vianoce, Nový rok, Vznik Slovenskej republiky, Veľká noc, Pamiatka zosnulých Slovensko – štátna vlajka, štátny znak</p> <p>Prvky krajiny (polia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty)</p> <p>Cestovanie, práca, škola, dovolenka, Druhy dopravy (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď), Spoznávanie krajiny, pamätihodnosti</p> <p>Povolania ľudí (lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekár, mäsiar, obchodník a i.) Zásady bezpečnosti, Slnéčné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné nebezpečné predmety, Postup pri volaní hasičov (150), záchranej zdravotnej služby (155), polície (158), tiesňová linka (112)</p>	<p>ENV</p> <p>REG</p> <p>OZOŽ</p> <p>DOPV</p> <p>VYV</p> <p>SJL</p> <p>OaSR</p>	<p>opísať cestu do školy, ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste, určiť aktuálny rok, zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka</p> <p>určiť význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku)</p> <p>pozná, že jeho obec je súčasťou Slovenska, rozpoznať štátne symboly (štátnu vlajku a štátny znak SR),</p> <p>odlíšiť jednotlivé prvky krajiny, opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka, uviesť dôvody, prečo ľudia cestujú, odlíšiť druhy dopravy, porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.) odlíšiť vybrané profesie a ich náplň Opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby Zvládnuť postup, ako privolať pomoc Určiť čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách.</p>

PRÍRODOVEDA

Názov iŠVP:	i ŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ
Názov predmetu:	PRÍRODOVEDA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Prírodoveda	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	0	1	2	3
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	1	2	3

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet PRÍRODOVEDA v širšom slova zmysle môžeme chápať ako vedu o prírode a jej krásach. V užšom slova zmysle však zahŕňa učivo o rodine, čase, našom zdraví. Venuje sa aj témam o živočíchoch, rastlinách o človeku. Venuje sa aj témam, ktoré skúmajú naše okolie, s ktorým sa deti každodenne stretávajú, v ktorom sa pohybujú, žijú.

Vzdelávacie štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústreďia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústreďia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávací procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja indukzívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomenému využívaniu vedomostí.

- Žiaci:
- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,

3. Prierezové témy

Vyučovaci predmet PRÍRODOVEDA integruje v sebe nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické celky:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

- ochrana životného prostredia a zdravia

Mediálna výchova

- práca v realizačnej skupine- tíme

Multikultúrna výchova

- kultúrna diferenciacia
- ľudské vzťahy
- etnický pôvod

Dopravná výchova

- dodržiavanie cestných predpisov a uplatňovanie v praxi
- cestná premávka v praktickom živote
- ochrana zdravia a života

Ochrana životného prostredia a zdravia

- zdravá výživa a jej dopad na rozvoj duševných a duchovných síl
- konzumácia potravín, ktoré človeku škodia a potraviny dôležité pre život a zdravie
- životný štýl a prostredie na zdravie

Regionálna a tradičná ľudová tvorba

- rozvoj tradícií a zvykov v našom regióne
- zapájaním sa do udržiavania tradícií prostredníctvom folklóru a rôznych kultúrnych akcií

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- rozvoj komunikácie a argumentácie
- spolupráca v skupine a prezentácia seba a iných
- prezentácia prác v písomnej a verbálnej podobe + IKT

Finančná gramotnosť

- rozvoj matematického myslenia
- príprava na reálne situácie z oblasti financií

4. Výchovnovzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete PRÍRODOVEDA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie k učeniu:

- učí sa učiť spoluprácou
- vyhľadáva jednoduché informácie a vie sa s nimi podeliť
- učí sa triediť a vyhľadávať informácie
- má záujem o učenie a plnenie si svojim povinností

Kompetencie kultúrne:

- má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody,
- pozná pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou oblečenia, vlasov či tváre
- má záujem spoznávať seba a iných ľudí

Kompetencie komunikačné:

- kladie otázky a zisťuje odpovede,
- učí sa dobrým prejavom komunikácie
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí,

Kompetencie k riešeniu problémov:

- zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, vie ich riešiť sám alebo za pomoci vyučujúceho

Kompetencie občianske:

- chápe sa zapájať do spoločenských aktivít,
- zapája sa do občianskeho života
- záleží mu prostredí v akom žije

Sociálne a interpersonálne:

- buduje sa vzťah dôvery,
- uvedomuje si svoje postavenie a vzťahy v rodine,
- rozvíja úctu voči rodičom, vie rešpektovať iných
- vie spolupracovať a rešpektovať iné postoje

Kompetencie pracovné:

- nadobúda vzťah k okolitej prírode – spoločné aktivity
- podieľa sa na skrášľovaní okolia školy a prostredia v ktorom žije

5. Stratégia vyučovania

Metódy a formy práce slúžia na zvyšovanie efektívnosti vyučovacieho procesu. Správne zvolená metóda a forma určuje činnosť učiteľa aj žiaka a teda aj úspech pri dosahovaní jednotlivých cieľov. Pri správne zvolenej metóde vzbudzujeme u žiakov záujem – teda motiváciu, navodzujeme lepšiu sústredenosť, pozornosť, aktivizáciu myslenia a iné. Preto si v prírodovede volíme nasledovné:

metódy:

- Slovné – vysvetľovanie, rozprávanie, beseda, opis, dialóg, metóda práce s knihou
- Názorné – demonštrovanie, exkurzia, využívanie kartičiek, schém
- Praktické – projektové práce
- logické

formy:

- Vyučovacia hodina (ako základná organizačná forma)
- Individuálne vyučovanie
- Skupinové vyučovanie
- Frontálne vyučovanie

- Prvky integrovaného tematického vyučovania
- Vychádzky
- zmiešané

6. Učebné zdroje

Na vyučovaní Prírodovedy sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- pracovné zošity:
- prírodoveda pre 2. až 4. ročník ZŠ, Orbis pictus istropolitana, Bratislava 2009
- nástenné obrazy
- manipulačné pomôcky – ročné obdobia, domáce zvieratá, voľne žijúce zvieratá, značky počasia, hodiny, ovocie, zelenina, poľnohospodárske plodiny, horniny, nerasty, meradlá fyzikálnych veličín prírodniny
- IKT v rámci predmetu
- časopisy s danou problematikou
- encyklopédie
- nová učebnica: Wiegerová, a.a kol. prírodoveda vydavateľstvo SPN Mladé letá
- metodické príručky
- časopisy, internet, webové stránky
- obrázkové slovníky, obrázkový materiál, audiovizuálna technika, vizuálna technika, pexeso, atlasy

7. Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Na hodine prírodovedy v 1. ročníku učiteľ hodnotí žiakov slovne. Aj pri praktických aktivitách je vhodné **slovné hodnotenie praktických** zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Dôležité je tiež hodnotiť stupeň komunikácie a schopnosť samostatnej prezentácie svojej práce. Hodnotíme slovne so **stručným komentárom k výkonu žiaka**. Úroveň kombinovaných verbálnych, výtvarných a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a **hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov**.

Žiakov v 2. 3. a 4. ročníku hodnotíme známku.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností, schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania.

Klasifikácia žiakov

Percentá	známka
100 % - 89%	1
88 % - 75%	2
74 % - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

Klasifikácia zahŕňa aj:

- priebežné hodnotenie – čiastkové výsledky a prejavy na vyučovaní
- čiastkové hodnotenie – bodové/ kartičkové hodnotenie za rozličné výkony
- celkové hodnotenie – na konci prvého a druhého polroka, ktoré zhodnotí úroveň vedomostí, zručností a návykov v tomto predmete.

Podklady na hodnotenie získavame :

- pravidelným diagnostickým pozorovaním práce žiaka, všímame si aktivitu, záujem, vzťah k práci, schopnosť spolupracovať, prípravu na vyučovanie,

- presnosť a trvácnosť osvojených vedomostí a zručností,
- analyzujeme výsledky vo vyučovaní – schopnosť žiaka uplatniť poznatky a zručnosti pri riešení úloh, cvičení,
- v rozhovore so žiakom i s rodičom poukazujeme na nedostatky a navrhujeme spôsoby na ich odstránenie
- písomné a ústne odpovede.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, príloha č. 2.MP č. 22/2011

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví špeciálne časovo-tematické plány aj pre takýchto žiakov. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- TPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovství
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

PRÍRODOVEDA 3. ročník

Časová dotácia: 1 hodina do týždňa / spolu 33 hodín ročne (1 ŠVP, 0ŠkVP)

Školský vzdelávací program pre 3. ročník – PRÍRODOVEDA -1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. RASTLINY A HUBY 7 hodín	životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín význam lesa pre človeka lipa malolistá, skorocel kopijovitý, materina dúška jedovaté rastliny zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky jedlé, nejedlé a jedovaté huby, plesne, kvasinky	FYZ CHEM ENV REG TPZ FIG	opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan konský; byliny – fazuľa obyčajná, že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, že rastlina počas života kvitne a prinesie semená, zo semien na jar vyrastajú nové rastliny, že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hľúz alebo cibúl, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi, hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, skúmať život na vybranom strome, vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, rozpoznať typické poľné plodiny, hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín, že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia, že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel, že neznáma rastlina môže byť jedovatá, vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, že huby nepatria medzi rastliny, určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, že medzi huby zaraďujeme aj plesne a kvasinky.
2. ŽIVOČÍCHY 6 hodín	ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná; obojživelníky: skokan hnedý; plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná; vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny; cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca; živočichy bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný	ENV-REG TPZ VYV BIO	opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú,
3. ČLOVEK 10 hodín	trávenie, energia,	ENV OaSR TPZ	že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, vysvetliť proces trávenia človeka, zakresliť časti tráviacej sústavy,

	<p>stavebné látky,</p> <p>obezita,</p> <p>potravinová pyramída</p> <p>vylučovanie, moč, potenie,</p> <p>pitný režim</p>	<p>OZOŽ</p> <p>VYV</p> <p>BIO</p> <p>ENV</p>	<p>vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach sústavy deje s potravou, zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky,</p> <p>vysvetliť vznik obezity, vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve, vysvetliť, ako sa dostáva voda do organizmu a ako sa z neho vylučuje, zakresliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, vysvetliť pitný režim, realizovať prieskum o pitnom režime, zhodnotiť výsledky prieskumu vzhľadom na vedomosti o správnej životospráve, odporučiť zmeny v pitnom režime.</p>
<p>4. NEŽIVÁ PRÍRODA A SKÚMANIE PRÍRODNÝCH JAVOV</p> <p>10 hodín</p>	<p>vzduch, kyslík, oxid uhličitý,</p> <p>prúdenie vzduchu, vietor, zrážky,</p> <p>teplota prostredia teplo, teplota, teplomer, telesná teplota</p> <p>kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla,</p> <p>topenie, vyparovanie, tuhnutie, tuhé,</p> <p>kvapalné a plynné látky,</p> <p>rozpúšťanie a topenie plávajúce a neplávajúce predmety,</p> <p>nadľahčovanie telies vo vode,</p> <p>objem a hmotnosť</p>	<p>SJL</p> <p>GEO</p> <p>MEDV</p> <p>OaSR</p> <p>ENV</p> <p>REG</p> <p>TPZ</p> <p>FIG</p>	<p>že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov,</p> <p>že vzduch sa nachádza všade, vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne, že vietor je pohybujúci sa vzduch, vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu, vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna, navrhnúť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu, navrhnúť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok, realizovať dlhodobé pozorovanie znakov počasia a z výsledkov vyvodiť závery, že najväčším zdrojom tepla je Slnko, že teplo vzniká aj horením látok alebo trením, že teplo tvorí aj väčšina živočíchov, že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok, skúmať stálosť telesnej teploty, porovnať telesnú teplotu detí a dospelých, vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú rýchlejšie a iné pomalšie, že látky môžu byť v troch skupenstvách – tuhé, kvapalné a plynné, vysvetliť zmeny skupenstiev na príklade vody a použiť pri tom pojmy topenie, vyparovanie a tuhnutie, vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly, pričom využije poznatky o skupenských premenách,</p> <p>vysvetliť kolobeh vody v prírode, vysvetliť na príkladoch rozdiel medzi rozpúšťaním a topením, že niektoré látky plávajú na vode, iné klesajú ku dnu, navrhnúť postup, ako z neplávajúceho predmetu vytvoriť plávajúci a naopak,</p> <p>že predmety sa javia na vzduchu ťažšie ako vo vode, že objem vyjadruje to, akú časť priestoru predmet zaberá, navrhnúť postup porovnávania (merania) objemu a hmotnosti dvoch predmetov.</p>

PRÍRODOVEDA – 4. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne/ spolu 66 hodín (2 ŠVP + 0 ŠkVP)

Školský vzdelávací program pre 4. ročník – PRÍRODOVEDA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1.PRÍRODNÉ SPOLOČENSTVÁ 22 hodín	dub letný, buk lesný, hrab obyčajný, borovica lesná, jeleň lesný, medveď hnedý, veverica stromová, sova lesná zvonček konársky, rumanček roľný, nevädza poľná, lipnica lúčna, čakanka obyčajná, koník lúčny, čmeľ zemný, križiak obyčajný obrábanie pôdy, poľné plodiny, zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, škrečok poľný vrba biela, jelša lepkavá, trst' obyčajná, lekno biele, kapor obyčajný, šťuka obyčajná, kačica divá, vážka, komár potravové reťazce a potravové siete plesnivec alpínsky, črievičník papučka, bleduľa jarná, rys ostrovid, vydra riečna, medveď hnedý	GEO VLA HUV REGV ENV OaSR OZOŽ DOPV	opísať les ako spoločenstvo rastlín a živočíchov, ktoré sú vzájomne na sebe závislé, vysvetliť život živočíchov v lese, opísať spôsob života typických zástupcov lesného spoločenstva, že rastliny vyžadujú pre svoj život rôznorodé podmienky, navrhnúť postup skúmania rôznorodosti lúčneho porastu, vysvetliť život živočíchov v lúčnom poraste, opísať spôsob života typických zástupcov lúčneho spoločenstva, vysvetliť vznik poľí obrábaním, vysvetliť význam poľí pre človeka, porovnať pole s lúkou, vytvoriť, na základe porovnania poľa s lúkou, závery o rôznorodosti rastlinstva, vysvetliť život živočíchov na poli, opísať spôsob života typických poľných živočíchov, vysvetliť, že rastliny, ktoré žijú v blízkosti vodných zdrojov vyžadujú väčšie množstvo vody, v inom prostredí by neprežili, vysvetliť, ako sa vodné rastliny prispôbili životu vo vode, vysvetliť, že voda je prostredím pre život mnohých živočíchov, uviesť príklady živočíchov žijúcich priamo vo vode, uviesť príklady živočíchov žijúcich pri vode a vodný zdroj je pre nich zdrojom potravy, uviesť príklady živočíchov, ktoré potrebujú vodu len na rozmnožovanie, že potravinový reťazec vyjadruje potravinovú závislosť jednotlivých organizmov žijúcich na určitom území, zostaviť na základe informácií, ktoré má o organizmoch žijúcich na vybranom území, potravinový reťazec, vyhľadať v informačných zdrojoch chýbajúce informácie o spôsobe života organizmov, že niektoré rastliny sú na pokraji vyhynutia, preto sú zákonom chránené, vysvetliť narušenie rovnováhy potravinového reťazca pri vyhynutí určitej rastliny, vysvetliť, čo sa môže stať, ak úplne vyhynie niektorý živočíšny druh, uvažovať o vzťahoch medzi rastlinami, živočíchmi a prostredím
2. ČLOVEK 22 hodín	dýchanie, spotreba kyslíka, pľúca	ENV OaSR	že vdychovaný vzduch sa od vydychovaného odlišuje tým, že obsahuje menej kyslíka a viac oxidu uhličitého, že pri

	<p>kvapôčková infekcia a pôvodcovia ochorení,</p> <p>kašeľ, kýchanie</p> <p>srdce, tep krv, červené krvinky, biele krvinky,</p> <p>krvné doštičky cievy, krvný obeh</p> <p>rozmnožovanie človeka,</p> <p>počatie, tehotenstvo, pôrod,</p> <p>detstvo, dospelosť, staroba, smrť</p>	<p>TPZ</p> <p>OZOŽ</p> <p>VYV</p> <p>BIO</p> <p>ENV</p> <p>FIG</p>	<p>zvýšenej námahe potrebuje človek viac energie (potravy) aj kyslíka (dýcha rýchlejšie), že vo vydychovanom vzduchu sa nachádza veľa vody v podobe vodnej pary, vysvetliť proces dýchania, zakresliť proces dýchania, navrhnúť postup, ako zistiť, či človek dýcha, že so vzduchom sa do organizmu môžu dostať aj nečistoty alebo pôvodcovia ochorení, že na zachytávanie nečistôt a pôvodcov ochorení slúži hlien, ktorý sa vylučuje v nose a v hrdle, vysvetliť prenos ochorenia prostredníctvom kvapôčkovej infekcie,</p> <p>vysvetliť obranné mechanizmy - kýchanie a kašľanie, že srdce je sval, že srdce je duté a pracuje ako pumpa na krv, že na srdce sú napojené cievy, ktoré rozvádzajú krv po celom tele, kde sa nachádza srdce, aký má tvar a aké je veľké,</p> <p>že činnosť srdca sa prejavuje ako tep, vysvetliť, ako a prečo sa zrýchľuje tep pri vynakladaní námahy,</p> <p>že pravidelným cvičením sa trénuje aj srdce, že krv je tekutina, ktorá rozvádzá po tele potrebné látky,</p> <p>vysvetliť, akým spôsobom sa tieto látky dostávajú do krvi, že v krvi sa nachádzajú červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky,</p> <p>vysvetliť význam darcovstva krvi, že krv je rozvádzaná po tele cievami,</p> <p>že cievy sa nachádzajú v celom tele, že cievy sa rozvetvujú od najhrubších vychádzajúcich zo srdca, po najtenšie nachádzajúce sa v pokožke, vysvetliť krvný obeh, zakresliť krvný obeh,</p> <p>vysvetliť, ako sa krvou dostávajú lieky, ale aj jedy do rôznych častí tela, že na splodenie dieťaťa je potrebný dospelý muž a dospelá žena, že po oplodnení ženy mužom sa v tele ženy vyvíja dieťa – žena je tehotná, že dieťa sa v tele ženy vyvíja približne deväť kalendárnych mesiacov, pričom matka je s dieťaťom spojená pupočnou šnúrou, cez ktorú dieťa od matky prijíma potrebné látky a kyslík, vysvetliť význam rodiny pri rozmnožovaní človeka, opísať vývin človeka od počatia až po starobu a sústrediť sa na zmeny v raste a vývine organizmu</p>
<p>3.</p> <p>NEŽIVÁ PRÍRODA</p> <p>A SKÚMANIE</p> <p>PRÍRODNÝCH</p> <p>JAVOV</p> <p>22 hodín</p>	<p>spomaľovanie a zrýchľovanie pádu predmetov</p> <p>magnet, magnetické pole,</p> <p>kompas páka, hojdačka, rovníramenné váhy,</p> <p>nožnice, kliešte, páčidlo, veslo, kľučka,</p>	<p>CHEM</p> <p>PRI</p> <p>ENV</p> <p>OZOŽ</p>	<p>že niektoré predmety padajú k zemi rýchlejšie, iné pomalšie, skúmaním zistiť, že to, ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od veľkosti a tvaru predmetov, skúmaním zistiť, že to, ako rýchlo predmety padajú k zemi, závisí od výšky, z ktorej padajú a od spôsobu hodu predmetov, že magnet je predmet, ktorý priťahuje niektoré kovové predmety a nepríťahuje žiadne nekovové predmety, skúmaním zistiť, že magnet pôsobí do určitej vzdialenosti – má okolo seba tzv. magnetické pole,</p>

	<p>pevný bod kladka, lanovka, stavebná kladka, posilňovacie stroje, pevná kladka, voľná kladka, kladkostroj</p> <p>naklonená rovina: svahové cesty – serpentín;</p> <p>skrutka, sekera, pluh, klin ozubené koleso:</p> <p>bicykel, hodiny, kuchynský mechanický šľahač, mechanická vrtáčka,</p> <p>vodný a veterný mlyn, súkolesie, ozubnica</p> <p>Zem ako planéta, Mesiac ako družica Zeme, Slnko ako hviezda Slnčná sústava, Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán, Neptún,</p> <p>súhvezdie, Veľký voz, Orion hvezdáreň, ďalekohľad,</p> <p>podmienky života na Zemi a vo vesmíre</p>	<p>EP</p> <p>OaSR</p> <p>FIG</p>	<p>navrhnuť postup, pomocou ktorého porovná veľkosť (odmeria) magnetického poľa dvoch magnetov,</p> <p>vysvetliť, ako sa k sebe správajú dva magnety,</p> <p>ako sa používa kompas,</p> <p>že pomocou páky môžeme nadvihnúť ťažké predmety s menšou námahou, použiť páku, skúmaním zistiť, že čím dlhšia je páka, tým menej sa pri nadvihovaní namáhame, že pomocou kladky môžeme dvíhať ťažké predmety s menšou námahou, zostrojiť pevnú kladku, voľnú kladku aj kladkostroj, že pomocou naklonenej roviny dokážeme vyniesť veľký náklad do výšky s menšou námahou, skúmať zmenu vynaloženej námahy pri zmene sklonu naklonenej roviny, vytvoriť z vlastného skúmania závery, že ozubené koleso je koleso, ktoré má na okraji zuby; tie zapadajú do zubov iných ozubených kolies, vysvetliť, že použitím kombinácie väčších a menších kolies a ozubnice (ozubenej reťaze) môžeme meniť smer točenia ozubených kolies, rýchlosť ich točenia aj námahu, ktorú je potrebné na točenie vynaložiť, že Zem je planéta, ktorá obieha okolo hviezdy nazývanej Slnko,</p> <p>že Zem má približne guľovitý tvar a okolo Zeme obieha jej družica – Mesiac, že Zem sa okrem pohybu okolo Slnka otáča aj okolo vlastnej osi, že Zem sa okolo vlastnej osi otočí za jeden deň (24 hodín) a obehne okolo Slnka za jeden rok (365 dní), demonštrovať na modeli Zeme rotáciu planéty okolo vlastnej osia zároveň rotáciu okolo Slnka, že Mesiac nesvieti, ale odráža svetlo dopadajúce naň zo Slnka, vymenovať v poradí planéty slnečnej sústavy: Merkúr, Venuša, Mars, Jupiter, Saturn, Urán a Neptún,</p> <p>že planéty spolu tvoria slnečnú sústavu, charakterizovať súhvezdie ako viditeľné usporiadanie hviezd do rozpoznateľného obrazca, rozpoznať hlavné súhvezdie zimnej oblohy – Orion a hlavné súhvezdie letnej oblohy – Veľký voz, graficky znázorniť usporiadanie slnečnej sústavy, že vo vesmíre nie je vzduch, vysvetliť, akými spôsobmi človek skúma vesmír, zvážiť, aké podmienky by musela mať planéta na to, aby na nej človek prežil.</p>
--	--	---	---

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Predmety
Vlastiveda

VLASTIVEDA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR, primárne vzdelávanie
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ
Názov predmetu:	VLASTIVEDA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Vlastiveda	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	0	1	2	3
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	1	2	3

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôbené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdú žiaci na mape,

obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

3. Prierezové témy

Vyučovací predmet PRÍRODOVEDA integruje v sebe PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické oblasti:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

- ochrana životného prostredia a zdravia

Mediálna výchova

- práca v realizačnej skupine- tíme

Multikultúrna výchova

- kultúrna diferenciacia
- ľudské vzťahy
- etnický pôvod

Dopravná výchova

- dodržiavanie cestných predpisov a uplatňovanie v praxi
- cestná premávka v praktickom živote
- ochrana zdravia a života

Ochrana životného prostredia a zdravia

- zdravá výživa a jej dopad na rozvoj duševných a duchovných síl

- konzumácia potravín, ktoré človeku škodia a potraviny dôležité pre život a zdravie
- životný štýl a prostredie na zdravie

Regionálna a tradičná ľudová tvorba

- rozvoj tradícií a zvykov v našom regióne
- zapájaním sa do udržiavania tradícií prostredníctvom folklóru a rôznych kultúrnych akcií

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- rozvoj komunikácie a argumentácie
- spolupráca v skupine a prezentácia seba a iných
- prezentácia prác v písomnej a verbálnej podobe + IKT

Finančná gramotnosť

- rozvoj matematického myslenia
- príprava na reálne situácie z oblasti financií

4. Výchovo vzdelávacie stratégie

Komunikatívne a sociálnointerakčné spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- zodpovedať za vlastný a samostatný výkon,
- prezentovať sami seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používať primeraný odborný jazyk,
- uvážlivo formuluje svoje názory, myšlienky a postoje k problémovým situáciám s ktorými sa stretol počas vyučovania
- komunikovať, schopní spolupracovať

Kompetencie sociálne a personálne

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- preukázať individuálne schopnosti,
- preukázať sebahodnotenie, silné a slabé stránky
- vedie dialóg so spolužiakmi na danú tému

Kompetencie tvorivo riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- hľadať a posudzovať postupy vedúce k správne výsledku,
- korigovať nesprávne riešenie,
- aplikovať správne riešenie v praxi.

Kompetencie pracovné

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vyhľadávať samostatne informácie,
- orientovať sa v prírode, pracovať s učebnicou,
- je vedení k systematickej príprave na vyučovanie
- správne využívať informačné technológie.

Kompetencie k učeniu sa

- pravidelným precvičovaním prebranej látky sa usiluje o zlepšenie vedomostí

- kritickým výberom pre seba vhodnej metódy zvládnutia daného učiva sa motivuje pre ďalšie vzdelávanie

5. Stratégia vyučovania

Metódy a formy práce slúžia na zvyšovanie efektívnosti vyučovacieho procesu. Správne zvolená metóda a forma určuje činnosť učiteľa aj žiaka a teda aj úspech pri dosahovaní jednotlivých cieľov. Pri správne zvolenej metóde vzbudzujeme u žiakov záujem – teda motiváciu, navodzujeme lepšiu sústredenosť, pozornosť, aktivizáciu myslenia a iné. Preto si v prírodovede volíme nasledovné:

metódy:

- slovné – vysvetľovanie, rozprávanie, beseda, opis, dialóg, metóda práce s knihou, brainstorming,
- názorné – demonštrovanie, exkurzia, využívanie kartičiek, schém
- praktické – projektové práce

formy:

- individuálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- frontálne vyučovanie
- prvky integrovaného tematického vyučovania
- vychádzky
- exkurzie

6. Učebné zdroje

Na vyučovaní Vlastivedy sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- Učebnica: PhDr. M. Kožuchová, Mgr. M. Šimunková:, Expol pedagogika, Bratislava 2008
- Drahoslav Machala: Čítanie o Slovensku pre 1. stupeň ZŠ, Expol pedagogika, Bratislava 2008
- Nástenné obrazy, mapy
- Knihy s povestami
- Manipulačné pomôcky -kompas, buzola,
- Prírodniny
- IKT v rámci predmetu
- Časopisy s danou problematikou

7. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Hodnotenie:

Vo vyučovacom predmete Vlastiveda pri priebežnej klasifikácii sa hodnotia očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku alebo v cieľoch učebných osnov, príprava na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii sa hodnotia:

- a) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
- b) osvojené kľúčové kompetencie
- c) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
- d) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivá aplikácia
- e) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
- f) snaha o rozvoj svojich kompetencií

g) ústny aj písomný prejav nadobudnutých vedomostí

Klasifikácia písomných prác

Percentá	známka
100 % - 89%	1
88 % - 75%	2
74 % - 50%	3
49% - 25%	4
24%- 0%	5

Presné kritéria hodnotenia:

Ústne hodnotenie:

1. prácu s pracovným zošitom – priebežne
2. aktivitu na hodine

Známku hodnotíme:

1. overenie vedomostí formou testu, previerky
2. práca s mapou
3. overenie vedomostí formou individuálneho skúšania

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa postupuje v súlade s Metodickým pokynom č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, príloha č. 2 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví špeciálne časovo-tematické plány aj pre takýchto žiakov. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- TPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

VLASTIVEDA 3.ročník

Časová dotácia: 1 hodina do týždňa / spolu 33 hodín ročne (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

Školský vzdelávací program pre 3. ročník – VLASTIVEDA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV Prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. MOJA OBEC 33 hodín	moja obec, miestna krajina, okolie školy, bydliska smer na sever (podľa poludňajšieho tieňa), svetové strany cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody, príprava živočíchov na zimu predkovia, dedina alebo mesto (aj s opisom) a jej obyvatelia znaky zimy, starostlivosť o zver v prírode zimné sviatky, pamätihodnosti významní rodáci, zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach, známe udalosti v obci, historické pamiatky v obci znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, jarné práce veľkonočné sviatky a tradície, plán, mapa danej krajiny	HUV PRI OaSR REG FIG OZOŽ ENV OZOŽ OaSR:	napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska), zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny, určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine, orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán a významných objektov v miestnej krajine, porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné), zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska, ukázať na mape Slovenska svoju obec, identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty (podľa farieb), opísať spôsob života obyvateľov obce – iné v meste, iné na dedine, ako sa starať o svoje okolie, ako tráviť voľný čas, charakterizovať zmeny vo svojej obci (v prírode) na jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (dĺžka dňa a iné), porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň, zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov, charakterizovať zmeny vo svojej obci v zime (vlastné pozorovania), vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách), opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce (mesta, dediny), určiť dve historické pamiatky vo svojej obci, prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej okoliu, určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú, charakterizovať zmeny v prírode na jar a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa), opísať činnosti ľudí na jar, porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci, identifikovať zmeny v prírode počas leta a rozprávať o oddychu a rekreácii počas letných prázdnin, vyhľadať informácie o svojej obci na internete a iných médiách,

	<p>znaky leta, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci,</p> <p>dozrievanie novej úrody, starostlivosť živočíchov o mláďatá,</p> <p>oddych a rekreácia počas letných prázdnin, starostlivosť o zdravie a bezpečnostné pravidlá počas letných aktivít časová priamka (vizualizácia času)</p>	MULV	interpretovať obrazový materiál o obci a jej obyvateľoch.
--	---	-------------	---

Vlastiveda 4. ročník

Časová dotácia: 2hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (2 ŠVP, 0 ŠkVP)

Školský vzdelávací program pre 4. ročník – VLASTIVEDA 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, Prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. SLOVENSKO</p> <p>66 hodín</p>	<p>vlastivedná mapa Slovenska, znaky na mape a v legende, svetové strany na mape, poloha miestnej krajiny na Slovensku, význam modrej, hnedej a zelenej farby na mape, kreslená mierka Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra, Veľká Fatra, Poľana, Kremnické vrchy, Štiavnické vrchy, Slovenské Rudohorie, Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Záhorská nížina, Váh, Dunaj, Hron, Dunajec, Demänovské jaskyne, Domica listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy, TANAP, pamiatky (UNESCO) Slovenska (Bardejov, Vlkolíne, Banská Štiavnica s okolím, Spišský hrad a okolie, jaskyne Slovenského krasu, bukové lesy Východných Karpát, Levoča, drevené kostolíky) Bratislava, Košice, Trnava Bratislavský hrad, Devín, Trenčiansky hrad, Bojnický zámok a zoo, Dunaj, Nitriansky hrad, Žilina, Kysuce, Martin, Strečno, Orava, Oravský hrad a priehrada, Horehronie, Banská Bystrica, Zvolenský zámok, Spiš, Poprad, Prešov Konštantín (Cyril) a Metod, Svätoplukove prúty,</p>	<p>HUV SJL PRI</p> <p>OaSR REG</p> <p>FIG</p> <p>ENV</p> <p>OZOŽ</p> <p>OaSR:</p> <p>MULV</p>	<p>vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa, identifikovať znaky na mape (farby, tvary), odmerať podľa nakreslenej (grafickej) mierky vzdialenosti na mape, ukázať polohu Slovenska na mape sveta a Európy, ukázať na mape Slovenska svoju obec, porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) – „Čítanie z mapy = prstom po mape“, pátrať po obrazovom materiáli (internet, médiá) z cesty a interpretovať ho, odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny, prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju, porozprávať o ceste od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí – „Čítajú z mapy =prstom po mape“, prerozprávať</p>

	<p>vpády Tatárov a Turkov, Mária Terézia, Eudovít Štúr, prvá svetová vojna, Milan Rastislav Štefánik, Tomáš Garrigue Masaryk, druhá svetová vojna, samostatná Slovenská republika, naše štátne symboly</p>	<p>dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád, opísať výlet od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš „Čítanie z mapy = prstom po mape“, prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska, identifikovať päť najvýznamnejších kultúrohistorických pamiatok Slovenska na mape, vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska, rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom, zistiť na obrázkoch, ako sa krajina Slovenska menila (historické obrazy), vytvoriť plán cesty po Slovensku.</p>
--	---	--

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A HODNOTY

Predmety

Náboženská výchova

Etická výchova

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A HODNOTY
Názov predmetu:	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Náboženská výchova	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	4

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Predmet náboženská výchova v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich k chápaniu okolitého sveta a k vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

Výučba predmetu zároveň nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť. Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:
získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho

stvorenia,

- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov, získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA integruje v sebe prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- vníma svoj duchovný rozmer
- je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie
- je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské posolstvo nádeje
- vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu
- oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách
- je schopný vnímať potrebu slávenia
- vie napraviť spôsobenú škodu
- je vnímavý pre rozvoj svojho vlastného svedomia
- vie jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje konanie v zhode so svojím svedomím
- rozvíja sebareflexiu
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- objavuje hranice dobra a zla
- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa „ja“ odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovnou prejavom prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné

Multikultúrna výchova

- je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Environmentálna výchova

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, *aktívne ich poznáva a ochraňuje*, stará sa o prírodu
- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie
- má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode
- vyjadriť radosť zo života, je pozorný k svetu ako k miestu, ktoré má svoj pôvod a zmysel v Bohu
- prejavuje úctu k životu
- vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom poznávania Desatora
- je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

Mediálna výchova:

- vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo

Výchova k manželstvu a rodičovstvu:

- vníma očakávanie dieťaťa v rodine

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Ľudské práva

- Poznanie zla a dobra
- Rešpektovať každého ľudského jedinca

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Komunikačné:

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- intuitívne rozumie neverbálnej a symbolickej komunikácii
- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupine, zapája sa do diskusie
- chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať
- svojimi slovami reprodukuje biblické posolstvo zmluvy Boha s človekom

K riešeniu problémov:

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém
- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne:

- prejavuje úctu k jedinečnosti každého spolužiaka
- buduje vzťahy dôvery
- formuje zdravé sebavedomie
- uvedomuje si svoju úlohu a rolu v rodine
- má pozitívny vzťah k sebe samému a k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom)
- aktívne sa zapája do budovania medziľudských vzťahov prostredníctvom vzájomnej dôvery
- prejavuje úctu k starším, k rodičom a k iným ľuďom
- je otvorený pre budovanie vzťahov dobrosrdečnosti
- je otvorený pre potreby iných ľudí
- rozvíja vo svojom živote postoj prijímania a dávania

Existenciálne:

- je otvorený pre rozvoj vlastného svedomia a pripravený na tomto procese sa aj podieľať
- spoznávaním samého seba hodnotí svoje správanie
- objavuje svoju hodnotu a jedinečnosť
- má základný náhľad k pochopeniu princípu hriechu ako slobodného a dobrovoľného prerušenia vzťahu s Bohom zo strany človeka

- na predstavenom biblickom príbehu vníma dôsledky narušenia dôvery
- objavuje hodnotu a potrebu vzájomnej dôvery
- prostredníctvom legendy vníma rodinu ako miesto istoty, lásky, bezpečia
- rozumie základnému správaniu spojenému s modlitbou
- je otvorený pre nasledovanie ponúknutých biblických vzorov
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného duchovného sveta
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia
- objavuje potrebu jednoty medzi správaním navonok v súlade so svedomím, pravdu Desatora
- vníma Desatoro ako pravidlá, ktorými Boh ukazuje ľuďom cestu k šťastiu a k vzájomnej dôvere
- objavuje hodnotu dôvery dodržiavaním Božieho zákona
- objavuje hodnotu čistého srdca, pravdy
- vníma svoj vnútorný svet

Kultúrne:

- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- intuitívne vníma symbolickú reč
- sa orientuje v striedaní všedných dní a kresťanskej nedele, prežíva ich rozdielnú náplň a úlohu

Občianske:

- vníma svoje miesto v rodine a v spoločnosti
- vníma Dekalóg ako etický princíp pre správanie sa človeka a pravidlá pre dobré spolunažívanie v ľudskej spoločnosti
- vníma hodnotu majetku: osobného a spoločného, váži si majetok
- dokáže správne zaobchádzať s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti)

K učeniu sa:

- je otvorený pre tvorivé učenie sa prostred. ponúknutých životných pravidiel Desatora
- vie prispôbiť svoje vyjadrovanie sa v konkrétnej situácii
- v komunikácii používa vhodné slová a výrazy

K riešeniu problémov:

- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne:

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom, aktívne sa zapája do budovania medziľudských vzťahov v rovesníckom prostredí triedy, učí sa spolupracovať v skupine
- buduje vzťah dôvery a uvedomuje si svoju jedinečnosť

5.Stratégie vyučovania

Kombinovaná, expozičná, problémová, praktická

- hlavnou organizačnou formou je vyučovacia hodina
- hromadné vyučovanie
- skupinová práca
- individuálna práca

Základné metódy práce:

- výklad
- práca s príbehom
- dramatizácia

- didaktická hra
- rozhovor
- demonštrácia
- tvorba plagátu
- manipulácia s predmetom

6. Učebné zdroje

Metodické príručky katolíckeho náboženstva pre všetky ročníky základných škôl. Rámcové učebné osnovy predmetu náboženstvo/náboženská, ktoré schválila Konferencia biskupov Slovenska dňa 30. októbra 2008 na svojom plenárnom zasadnutí na základe Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou Stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní.

- Internet
- Sv. písmo
- biblické obrazy
- Encyklopédia svätých
- odborná a detská literatúra a časopisy
- CD, piesne
- katechizmus
- vlastné materiály, postavičky z látky

7. Hodnotenie predmetu

Vychádzame z Pokynu Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 2004-8005/15678-E z 20. mája 2004

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Predmetom hodnotenia v etickej výchove sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať, pričom hodnotenie bude slovné a známku.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov: Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich výsledkov a snahy. Žiak postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka.

Spôsoby hodnotenia

Predmety náboženská výchova a etická výchova sa na neklasifikujú, na vysvedčení a v príslušných dokumentoch sa uvedie „absolvoval(a)“

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2.MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova
- TPZ** – Tvorba prezenčných zručností

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1. ročník

Ročníkový cieľ pre 1. ročník: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 1. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu /RUP/			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prior. témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. SOM NA SVETE Z LÁSKY 7 hodín	meno a jedinečnosť čo dokážem patrí do rodiny svet, v ktorom žijem	ETV PRÍ, HUV VYV OaSR ENV VMR EUDP	vymenovať svoje odlišnosti od spolužiakov, vyjadriť slovné poďakovanie a odprosenie, formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, vymenovať z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro, rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných,
2. RODINA – OHNISKO LÁSKY 4 hodiny	Prosba a vďaka Komunikácia v rodine Modlitba za chlieb Modlitba Otče náš	ETV SJL HUV VYV OaSR	vymenovať tri pozitíva v rodine, zreprodukovať modlitbu Otče náš, naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny,
3. DAR LÁSKY 9 hodín	sv. Mikuláš zvestovanie, návšteva Alžbety zmysel a hodnota daru narodenie Ježiša Krista Svadba v Káne	VMR GEO OaSR MULV	opísať dobrotu sv. Mikuláša, prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, zreprodukovať modlitbu Zdravas Mária, nakresliť dva symboly Vianoc, reprodukovať s pomocou učiteľa prvé roky života Ježiša,
4. MOC ŽIVOTA A LÁSKY 8 hodín	život a smrť vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania	SJL VYV ETV ENV	opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávenia veľkonočných sviatkov, znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, vysvetliť jednoducho zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania,
5. SPOLOČENSTVO LÁSKY 5 hodín	zoslanie Ducha Svätého Cirkev – Božia rodina sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo	ETV VYV VMR OaSR	reprodukovať pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého, vyjadriť slovné pocity pri konaní dobra, vyjadriť slovné pocity pri konaní zla, vymenovať niekoľko dobrých skutkov, ktoré mu preukázali spolužiaci, naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 2. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

Ročníkový cieľ pre 2. ročník: Reprodukovať boží zákon a biblické príbehy ľudí, ktorí dôverovali Bohu. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom a s človekom.

i Školský vzdelávací program pre 2. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu /RUP/			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. BOH NÁM DÔVERUJE 5 hodín	stvorenie človeka ako Boží obraz obraz rajskej záhrady Boh nám zveril zem a my ju chránime	ENV VMR OaSR MEDV	uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy –stvorit' a vytvorit', reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade, vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu, rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla,
2. DÔVERUJEM BOHU 5 hodín	Abrahám Boh a jeho meno modlitba nedeľa	VMR OaSR EUDP MEDV	opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejavy dôvery voči človeku, reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi, vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť, formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami, zdôvodniť potrebu odpočinku, opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu,
3. DÔVERA V RODINE 7 hodín	advent rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau - narušenie vzájomnej dôvery Cirkev - Božie rodina pozvanie do Božej rodiny	VMR ETV OaSR ENV OZOŽ	Žiak vie vysvetliť potrebu dôvery v rodine, prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, charakterizovať jednoduchým spôsobom krst, nakresliť jednotlivé krstné symboly, formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov,
4. DÔVERUJEME SI NAVZÁJOM 6 hodín	schopnosť hovoriť ako Boží dar – výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu čisté srdce – vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka boháč a Lazár osobný majetok, bohatstvo	VMR ETV OaSR MULV	zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziľudských vzťahov a slušného správania, prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi, uviesť príklady osobného a spoločného majetku, zdôvodniť potrebu pomoci núdzným,

5. DESATORO – POZVANIE K SLOBODE A K DÔVERE 6 hodín	uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj Desatoro ako pravidlá pre život	GEO OaSR	prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov, opísať situáciu prijatia Desatora, priradiť pomocou učiteľa k jednotlivým prikázaniam čnosti,
6. POZVANIE NA HOSTINU – OBNOVENIE DÔVERY 4 hodiny	milosrdný otec / márnotratný syn umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom sviatosť zmierenia	VMR ETV OaSR	prerozprávať biblický príbeh o márnotratnom synovi, ✓ vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom, ✓ opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, ✓ navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 3. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

Ročníkový cieľ: Spoznať cestu viery Božieho ľudu v trojjediného Boha. Rozvíjať vieru v Boha formáciou svedomia. Budovať postoj viery v trojjediného Boha.

i Školský vzdelávací program pre 3. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1 hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu /RUP/			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. VERIŤ BOHU 5 hodín	viera v Boha biblické obrazy Boha podobnosť o horčičnom semienku krst	ENV VMR OaSR MEDV	vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať, vysvetliť podobnosť o horčičnom semienku, vymenovať krstné sľuby, vysvetliť krstné symboly, reprodukovať Apoštolské vyznanie viery,
2. JEŽIŠ UZDRAVUJE 5 hodín	Ježišove uzdravenia rozvoj mravného čítania	VMR OaSR ĽUDP MEDV	reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak, identifikovať sa s biblickými
3. JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA 7 hodín	Veľká noc (Pascha) Desatoro – pravidlá pre život v slobode hriech a jeho dôsledky Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie	VMR ETV OaSR ENV OZOŽ	vymenovať možné reakcie človeka na vinu, vysvetliť dôležitosť uznania si viny, prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi, opísať stručne pojmy svedomie a spytovanie svedomia, opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania, ovládať priebeh sviatosti zmierenia,
4.	Vina, hriech	VMR ETV	reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva, opísať

JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE 6 hodín	Ježiš v dome hriešnika (Zachej) , na ceste zmierenia - márnokratný syn, ľútosť, sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia	OaSR MULV	na základe podobenstva o márnokratnom synovi pojem hriech a jeho dôsledky, rozlíšiť ťažký a ľahký hriech, reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista, vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia,
5. JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU 6 hodín	nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) Posledná večera (Eucharistia) svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba) Cirkev ako prostredníčka Božích tajomstiev	VMR ETV OaSR MULV	vymenovať základné časti sv. omše, odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie, objasniť potrebu slávenia Eucharistie pre človeka i spoločenstvo, zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu, vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 4. ročník

Časová dotácia: 1hodina týždenne/ spolu 33 hodín ročne (1 iŠVP, 0 iSkVP)

Ročníkový cieľ: Spoznať nádej pochádzajúcu od Boha. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať čnosť nádeje prostredníctvom sviatostí, modlitby a účasti na liturgickom slávení.

i Školský vzdelávací program pre 4. ročník – NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1hodina týždenne spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu /RUP/			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prior. témy	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. CESTA NÁDEJE 5 hodín	cesta k sebe – som jedinečný cesta k druhým – budovanie vzťahov cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa) cesta k Bohu – biblické obrazy Božej blízkosti	ENV VMR OaSR MEDV	identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným, vysvetliť hodnotu priateľstva, porozprávať biblický príbeh o Noemovej arche, opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša,
2. BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI 5 hodín	Biblia – Kniha kníh zaslúbená zem odkrývanie nádeje v živote biblických postáv očakávanie Mesiáša príchod Mesiáša Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)	VMR OaSR EUDP MEDV	rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom, identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv, reprodukovať biblický príbeh o povolani Gedeona, interpretovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorociev Micheáša a Izaiáša – ako posolstvo nádeje, interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve, uviesť tri Ježišove zázraky
3.	skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie)	VMR ETV OaSR	opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, vysvetliť vlastnými

<p>NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ 7 hodín</p>	<p>Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie sviatosť pomazania chorých</p>	<p>ENV OZOŽ</p>	<p>slovami pojmy vykúpenie a spása, charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, vysvetliť pojem súcitiť, naplánovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí, opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, vysvetliť pojem súcitiť, naplánovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí,</p>
<p>4. SVEDECTVO NÁDEJE 6 hodín</p>	<p>rôzne veže rôznorodosť vierovyznaní kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióny), kresťania – nádej pre svet</p>	<p>VMR ETV OaSR MULV</p>	<p>vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám, vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní, porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli, vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku, pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje</p>
<p>5. PRAMEŇ NÁDEJE</p>	<p>modlitba – život v Božej prítomnosti, Boh – stred kresťanského spoločenstva</p>		<p>zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby, vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe, zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole, sformulovať osobnú modlitbu.</p>

ETICKÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A HODNOTY
Názov predmetu:	ETICKÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Etická výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	4

Charakteristika predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu ETICKÁ VÝCHOVA je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných) ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Etická výchova sa vyučuje v klasických triedach s možnosťou vyučovať aj v PC učebni. Vyučovací predmet ETICKÁ VÝCHOVA sa vyučuje na prvom stupni v počte **4hodín** – základné učivo zo iŠVP.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,

- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet ETICKÁ VÝCHOVA integruje v sebe PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické oblasti:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie
- vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu
- oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách
- vie napraviť spôsobenú škodu
- je vnímavý pre rozvoj svojho vlastného svedomia
- vie jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje konanie v zhode so svojím svedomím
- rozvíja sebareflexiu
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- objavuje hranice dobra a zla
- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa „ja“ odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné

Multikultúrna výchova

- je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Environmentálna výchova

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, *aktívne ich poznáva a ochraňuje*, stará sa o prírodu
- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie
- má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí,
- pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode
- vyjadrí radosť zo života, je pozorný k svetu, prejavuje úctu k životu
- je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

Mediálna výchova:

- vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo

Výchova k manželstvu a rodičovstvu:

- vníma očakávanie dieťaťa v rodine
- zaujať správny postoj k rodine

Ľudské práva

- poznanie zlatého pravidla
- rešpektovať každého ľudského jedinca

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkom
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete ETICKÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Komunikačné:

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- intuitívne rozumie neverbálnej a symbolickej komunikácii
- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupine, zapája sa do diskusie
- chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať
- svojimi slovami reprodukuje počutý a prečítaný text

K riešeniu problémov:

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém
- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne:

- prejavuje úctu k jedinečnosti každého spolužiaka
- buduje vzťahy dôvery
- formuje zdravé sebavedomie
- uvedomuje si svoju úlohu a rolu v rodine
- má pozitívny vzťah k sebe samému a k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom)
- aktívne sa zapája do budovania medziľudských vzťahov prostredníctvom vzájomnej dôvery
- prejavuje úctu k starším, k rodičom a k iným ľuďom
- je otvorený pre budovanie vzťahov dobrosrdečnosti
- je otvorený pre potreby iných ľudí
- rozvíja vo svojom živote postoj prijímania a dávania

Existenciálne:

- je otvorený pre rozvoj vlastného svedomia a pripravený na tomto procese sa aj podieľať
- spoznávaním samého seba hodnotí svoje správanie
- objavuje svoju hodnotu a jedinečnosť
- má základný náhľad k pochopeniu princípu zla ako slobodného a dobrovoľného prerušenia vzťahu s ľuďmi zo strany človeka
- na predstavenom počutého príbehu vníma dôsledky narušenia dôvery
- objavuje hodnotu a potrebu vzájomnej dôvery
- prostredníctvom legendy vníma rodinu ako miesto istoty, lásky, bezpečia
- rozumie základnému správaniu spojenému setickými princípmi
- je otvorený pre nasledovanie ponúknutých reálnych vzorov
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného duchovného sveta
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia
- objavuje potrebu jednoty medzi správaním navonok v súlade s etickými princípmi
- vníma Etický kódex ako pravidlá, ktorými spoločnosť ukazuje ľuďom cestu k šťastiu a k vzájomnej dôvere
- objavuje hodnotu dôvery dodržiavaním etických pravidiel

- objavuje hodnotu čistého srdca, pravdy
- vníma svoj vnútorný svet

Kultúrne:

- intuitívne vníma posolstvo rozprávkového alebo skutočného príbehu
- intuitívne vníma symbolickú reč

Občianske:

- vníma svoje miesto v rodine a v spoločnosti
- vníma Etický kódex ako etický princíp pre správanie sa človeka a pravidlá pre dobré spolunažívanie v ľudskej spoločnosti
- vníma hodnotu majetku: osobného a spoločného, váži si majetok
- dokáže správne zaobchádzať s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti)

K učeniu sa:

- je otvorený pre tvorivé učenie sa prostred. ponúknutých životných pravidiel ku kódexu
- vie prispôbiť svoje vyjadrovanie sa v konkrétnej situácii
- v komunikácii používa vhodné slová a výrazy

K riešeniu problémov:

- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne:

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom, aktívne sa zapája do budovania medziľudských vzťahov v rovesníckom prostredí triedy, učí sa spolupracovať v skupine
- buduje vzťah dôvery a uvedomuje si svoju jedinečnosť

4. Stratégie vyučovania

V Etickej výchove im hovoríme zjednodušene- cvičenia, aktivity. Je dôležité si uvedomiť, že aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní hodnotovú reflexiu, tá je súčasťou každého kroku. Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva ovplyvní jeho správanie a postoje.

Do procesualnej stránky Etickej výchovy patrí výchovný štýl. Je to vzťah učiteľa k žiakom, ktorý je charakterizovaný nasledujúcimi zásadami:

- Vytvoríme z triedy výchovné spoločenstvo.
- Prijmeme žiaka takého, aký je a prejavujeme mu priateľské city.
- Pripisujeme žiakom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujme pozitívne očakávania).
- Formulujeme jasné a splniteľné pravidlá.
- Nabádajme, je to osvedčený výchovný prostriedok.
- Na negatívne javy reagujeme pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).
- Odmeny a tresty používame opatrne.
- Do výchovného procesu zapojme aj rodičov.
- Buďme nositeľmi radosti.

Postup prijatia hodnôt Etickej výchovy do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V Etickej výchove je schéma vyjadrená v pojmoch:

- Senzibilizácia (scitlivenie)- emocionálne i kognitívne- na problém, na tému, na hodnotu
- Nácvik v podmienkach triedy
- Reálna skúsenosť, transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi,...)

Vyučovanie etickej výchovy je založené na zásade veku primeranosti obsahu vyučovania a taktiež na postupnosti od jednoduchého k zložitejšiemu, čím sa vytvárajú predpoklady pre aktivizáciu žiakov na hodine.

Cieľom etickej výchovy je vychovať človeka, ktorý je slobodný, ochotný spolupracovať, pomáhať a darovať a to sa uskutočňuje prostredníctvom rôznych metód / reprodukčných, produktívnych/:

- diskusné aktivity,
- cvičenia zamerané na rozvoj predstavivosti, rozvoja osobnosti,
- kooperatívne hry, rolové hry,
- simulačné hry atď.
- dramatizácia
- didaktické hry
- výtvarné prevedenia
- hra
- hranie rolí
- Anketové metódy
- Metóda posilňovania
- Problémové vyučovanie

Výučba etickej výchovy sa realizuje ako sled vyučovacích hodín alebo učebných blokov pri, ktorých môže učiteľ využiť viacero foriem výučby:

- frontálne,
- v skupinách,
- vo dvojiciach,
- individuálne, integrované učebné celky,
- práca na projekte.

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- PZ pre prvý stupeň ZŠ,
- metodický materiál,
- metodické príručky
- pracovné listy
- audiovizuálna technika,
- dostupné učebnice
- internet
- časopisy
- multimédiá
- didaktické pomôcky
- knižnica (školská, krajská)
- tlač
- televízia
- rozhlas, film, divadlo

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Vychádzame z Pokynu Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 2004-8005/15678-E z 20. mája 2004

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Predmetom hodnotenia v etickej výchove sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať, pričom hodnotenie bude slovné a známku.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov: Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha

každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich výsledkov a snahy. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka.

Spôsoby hodnotenia

Predmety náboženská výchova a etická výchova sa na neklasifikujú, na vysvedčení a v príslušných dokumentoch sa uvedie „absolvoval(a)“

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

OaSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEDV – Mediálna výchova
MULV – Multikultúrna výchova
DOPV – Dopravná výchova
OŽOZ – Ochrana života a zdravia

FIG – Finančná gramotnosť
VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
ĽUDP – Ľudské práva
REG – Regionálna výchova
TPZ – Tvorba projektov a prezenčných zručností

ETICKÁ VÝCHOVA 1. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 1. ročník – 1hodina (týždenne), spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. POSTOJE A ZRUČNOSTI MEDZIEUDSKÝCH VZŤAHOV - FG 7 hodín	Hry a aktivity na rozvoj pozitívneho hodnotenia iných ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie (jeho jednoduché a viditeľné komponenty sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru – nevysmievať sa	NBK OaSR MULV FIG	Chápe význam komunikácie, komunikácie pre dobré spolužitie v spoločenstve. Uvedomuje si potreby vzájomnej úcty a dôležitosť vďačnosti. Pozná pravidlá spolužitia hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných..., prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav), komunikácia zameraná na sebaaprezentáciu a sociálne vzťahy, pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po istom čase možno pravidlá prehodnocovať, dopĺňať). v kolektíve
2. PRVKY PROSOCIÁLNEHO SPRÁVANIA V DETSKOM KOLEKTÍVE 7 hodín	Hry a aktivity na rozvoj prosociálneho správania vzájomná úcta pri komunikácii (pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...), úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem), vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.	TEV NBK OaSR MEDV	Vie vhodne použiť pozdrav, prosbu, vyjadriť vďačnosť spolužiakom a rodičom. Chápe potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá spolužitia v skupine.
3. EUDSKÁ DÔSTOJNOSŤ A SEBAÚCTA 6 hodín	Hry a aktivity na rozvoj sebahodnotenia uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom), poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti, vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.	MULV OaSR EUDP	Poznáva sám seba, uvedomuje si vlastnú hodnotu. Sebaúcta mu prináša pokoj, cíti potvrdzovania vlastnej hodnoty inými.
4. POZITÍVNE HODNOTENIE INÝCH 7 hodín	človek a jeho hodnota spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (čo sa mi najviac páči na	HUV NBK TEV VYV	Teší sa z dobra, odmieta zlo vo svojom okolí, je schopný oceniť dobro na iných, vie prijať ocenenie, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...),

	Mojej mamičke, ockovi, starkých...), verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých, prehodnoc. negatívnych skutočností (dobro – zlo, , posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov –spevu, kreslenia, pohybu,	OaSR EUDP	postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne).
5. NAŠA RODINA ZÁŽITKOVÉ UČENIE 6 hodín	uvedomovanie si hodnôt rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť príbuzenské vzťahy, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najt'azšie dodržiavajú...), rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa starostlivosť, úcta, pomoc medzi členmi rodiny, čo by som rád vedel ako moji blízki...), význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.	NBK VMR OaSR MULV	Dobro zažité v rodine prenáša do žiackeho kolektívu, rád hovorí o pekných veciach v rodine. Vie členom rodiny opätovať dobro v rôznych situáciách. Vie pomenovať členov rodiny. Vysvetliť tri pravidlá vo vlastnej rodine. Uviesť príklad úctivej komunikácie vo vlastnej rodine. Napláňovať si konkrétnu pomoc pre členov rodiny.

ETICKÁ VÝCHOVA 2. ročník

Časová dotácia: 1 hodina do týždňa / spolu 33 hodín ročne (0 ŠkVP, 1 ŠVP)

iškolský vzdelávací program pre 2. ročník – Etická výchova 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc z ištátneho vzdelávacieho programu
---

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. POSTOJE A SPÔSOBILOSTI V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH 7hodín	počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej komunikácie- základy spolupráce v skupinách sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe a iných počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej komunikácie	MUV ENV	uvedomene používať slová “prosím, ďakujem, prepáč“, objasniť dôležitosť počúvania pri rozhovore, vysvetliť príslušnosť k spoločenstvu triedy, zopakovať si práva a povinnosti v rámci skupiny preukázať schopnosť spolupráce v skupine, argumentovať, obhájiť svoje názory v skupine, ohodnotiť názory a nápady iných prijať a akceptovať spolužiaka, jeho jedinečnosť
2. TVORIVOSŤ 6 hodín	využitie tvorivosti v živote triedy, objavovanie vlastných daností, talentu ,pozitívnych stránok, tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje, využitie tvorivosti v živote triedy	ENV REG DOPV	navrhnuť viacero riešení zadanej úlohy, vytvoriť problémovú úlohu pre ostatných, vytvoriť návrhy na riešenie daných situácií, vytvoriť návrhy na riešenie daných situácií, opísať písomnou formou zážitok z prekvapenia, odlíšiť seba od ostatných(výtvar, záujmy, čo rád robí, čím chce byť...)

3. INICIATÍVA 6 hodín	iniciatíva v sebazpoznaní iniciatíva, ktorá nie je prijateľná mnou, alebo inými	TEV REG ENV	vyhľadať informácie o svojom mene v literatúre alebo na internete a prezentovať ich, rozlíšiť, že nie všetko, čo je lákavé, je prijateľné, vyvodiť závery z toho, že klamstvo je neprijateľné, navrhnúť prijateľné odmietnutie v konkrétnych situáciách
4. VYJADROVANIE CITOV 7 hodín	úcta k žene, matke, sestre, spolužiačke.... úcta k mužovi, otcovi, bratovi, spolužiakovi.... akceptovanie citov kultivované vyjadrovanie negatívnych citov vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti a obdivu	OaSR	vyjadriť prežívané city pred skupinou, identifikovať vlastné city, uviesť príklady situácií, kedy som sa tak cítil, vytvoriť ľubovoľnou technikou obrázok, ktorý vyjadruje určitý cit, preukázať schopnosť ovládať negatívne city, zdôvodniť príčinu svojich negatívnych citov, vypracovať krátky projekt o blízkom človeku pomocou výučbového programu na PC
5. NAŠA TRIEDA- SPOLOČENSTVO DETI 7 hodín	dodržiavanie pravidiel správania v triede : vzájomná spokojnosť, tolerancia a spolupráca správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčatami- rešpektovanie inakosti kamarátstvo a priateľstvo- úprimné a falošné	MUV MEV	vyrobiť menovky pre svojich kamarátov, vypracovať projekt o živote skupiny, pravidlách, záľubách, činnosti... vytvoriť spoločne „kvet priateľstva“ a vzájomne sa obdarovať, prejaviť pozornosť kamarátovi /kamarátke, porovnať rozdielnosť chlapcov a dievčat, mužov a žien (výzor, povolania, záľuby...), vysvetliť na konkrétnom príklade podstatu priateľského vzťah

ETICKÁ VÝCHOVA 3. ročník

Časová dotácia: 1 hodina do týždňa / spolu 33 hodín ročne (0 iŠkVP, 1 iŠVP)

<p>iškolský vzdelávací program pre 3. ročník – Etická výchova 1 hodina týždenne spolu 33 hodín</p> <p>Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. POSTOJE A SPÔSOBILOSTI V MEDZILUDSKÝCH VZŤAHOCH 7hodín	dodržiavanie dohodnutých pravidiel, otvorená komunikácia – pravdivosť, objektivnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných, asertívne správanie, bezpečné správanie sa v rizikových situáciách	MUV ENV	vysvetliť pojem komunikácia, čo znamená slovo pravda, ako vplyva na kvalitu komunikácie, ako sa správať v rizikových situáciách, postaviť sa voči negatívnym javom /šikanovanie/, odolávať príjemným zvodom na zlé, povedať aj nie. skupiny
2. VCÍTENIE SA DO PREŽÍVANIA INÝCH – EMPATIA 6 hodín	hľadanie dôvodov na radosť, smútok u seba a u iných, pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov, odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších, záujem o zdravotne	ENV REG DOPV	vcítiť sa do iného, pochopiť situáciu druhých, vnímať chorých, starých, zdravotne postihnutých, prejaviť pochopenie, reagovať na svoj omyl i na omyl iných, chápe skutočnosť viny a odpustenia, vnímať pri konflikte dôvody druhej strany

	postihnutých, starých a chorých ľudí		
3. RIEŠENIE KONFLIKTOV – VÝCHOVA K ZMIERLIVOSTI 6 hodín	význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch, rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie, prehľbovanie vzájomnosti i sebaúcty, súťaživosť a kooperácia	TEV REG ENV MEDV	posúdiť kto je, svoje reakcie, realizuje ústretovosť k iným, riešiť problémy , pomáhať iným.
4. POMOC, DAROVANIE, DELENIE SA 7 hodín	zámerné vnímanie a prežívanie prosociálnosti robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu, príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými	OaSR VMR	zámerné vnímanie a prežívanie prosociálnosti, i robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu, príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými
5. NAŠA ŠKOLA 7 hodín	poznávanie kvalít a predností školy, rozvíjanie podvedomie a príslušnosti k svojej škole, účasť žiakov na živote a úspechoch školy, ako by sa nám lepšie žilo na škole a čo chceme vylepšiť.	MULV MEDV TPZ	hovoriť o kvalitách svojej školy, tešiť sa z nich, prispieť k prezentácii školy

ETICKÁ VÝCHOVA 4. ročník

Časová dotácia: 1 hodina do týždňa / spolu 33 hodín ročne (0 iŠkVP, 1 iŠVP)

iškolský vzdelávací program pre 4. ročník – Etická výchova 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu
--

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. SOCIÁLNE POSTOJE A ZRUČNOSTI V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH 7hodín	tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.), rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...), dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch, kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).	MULV ENV OaSR	ako znie Zlaté pravidlo ľudskosti, vie vysvetliť pojmy rovnoprávnosť pohlaví, rás... , vie vysvetliť základné rozdiely medzi pohlaviami, chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch, uvedomuje si význam rovnoprávnosti ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia , vie pochopiť správanie iného pohlavia badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia ,v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerancie, kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie ,v správaní badať prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia .

<p>2. REÁLNE A ZOBRAZENÉ VZORY</p> <p>6 hodín</p>	<p>sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok), pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV) prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti) , čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).</p>	<p>ENV REG DOPV</p>	<p>pozná pojmy vzor, vplyv vzoru, pozitívne a negatívne vzory správania, na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne i negatívne, je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV a badať snahu o reguláciu jej sledovania , vie si voliť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom, vie verbálne prezentovať aspoň jeden pozitívny a negatívny literárny a mediálny vzor , vie rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí.</p>
<p>3. ROZVOJ TVORIVOSTI A INICIATÍVY</p> <p>6 hodín</p>	<p>záujmy rozvíjajúce osobnosť človeka kvality človeka využité pre spoločné dobro tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov</p>	<p>TEV REG ENV MEDV</p>	<p>uviesť príklady vzájomnej užitočnosti, vymenovať iniciatívy, kde môže preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia, pripraviť si iniciatívy na ochranu prírody,</p>
<p>4. NAPLNENIE OBSAHU DOHOVORU O PRÁVACH DIEŤAŤA</p> <p>7 hodín</p>	<p>ľudské práva, práva detí detská práca solidarita a prijatie odlišností povinnosti detí vyplývajúce z ich práv</p>	<p>OaSR VMR</p>	<p>vymenovať päť práv dieťaťa, rozpoznať, ktoré práva dieťaťa sa dodržiajú alebo porušujú v jeho prostredí, vysvetliť potrebu solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv, zapojiť sa do aktivity, ktorá podporuje solidaritu, vymenovať päť povinností, ktoré má voči iným ľuďom,</p>
<p>5. NÁŠ REGIÓN – VLASTĽ</p> <p>7 hodín</p>	<p>priradiť svoje bydlisko do lokality regiónu, pomenovať špecifiká, krásy i možnosti svojho regiónu, napísať list priateľovi, v ktorom bude vykreslený jeho región, zostaviť prezentáciu, v ktorej predstaví svoj región, navrhnuť akciu na pomoc svojho regiónu.</p>	<p>MUV MEV ENV TPZ</p>	<p>dedina, mesto, región vlasť, Slovensko vlastenectvo</p>

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Predmety
Matematika
Informatika

MATEMATIKA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
Názov predmetu:	MATEMATIKA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Matematika	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	4	4	4	4	16
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	4	4	4	4	16

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet MATEMATIKA 1.- 4. ročníka ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Výučba matematiky musí byť vedená snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s **propedeutickými postupmi** prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov.

1. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000) tak, ako to bližšie špecifikuje vzdelávací štandard,
- používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni,
- identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami,
- objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich,
- orientovať sa v tabuľkách, grafoch a vytvárať ich,
- identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť geometrické útvary bližšie špecifikované vo vzdelávacom štandarde,
- odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km).
- používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),
- rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie,
- upevniť kladné morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte),
- rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet MATEMATIKA integruje nasledovné PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu
- ochrana života a prírody

Mediálna výchova

- tvorba mediálnych informácií

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj

Dopravná výchova

- vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Ochrana života a zdravia

- vzťah človeka k svojmu zdraviu a k zdraviu iných

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkami
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete MATEMATIKA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Riešením úloh v skupine vedieme žiakov k rešpektovaniu druhých ľudí a ku schopnosti vcítiť sa do situácií iných ľudí.

Vytváraním úloh z oblasti životného prostredia a využitím medzipredmetových vzťahov z oblasti Človek a jeho svet upevňujeme u žiakov ekologické myslenie a kladný vzťah k životnému prostrediu.

Kompetencie sociálne a personálne

Pri práci v skupinách, na krátkodobých tematických projektoch i projektoch prelínajúcich viaceré predmety sú žiaci vedení ku vzájomnej spolupráci, spoločne s pedagógmi sa podieľajú na vytváraní pravidiel práce v tíme.

Aktivizačnými metódami a osobným pozitívnym prístupom učiteľov utvárame spoločne so žiakmi príjemnú atmosféru v tíme.

Tímovou pracou na riešení problémových úloh umožňujeme žiakom upevňovať dobré medzilidské vzťahy, žiaci majú dostatok príležitostí poskytnúť pomoc alebo sami o pomoc požiadať. Žiaci si vytvárajú pozitívnu predstavu o sebe samom, ktorá podporuje jeho sebadôveru, učí sa ovládať svoje konanie a správanie tak, aby dosiahli pocit sebauspokojenia a sebaúcty

Kompetencie komunikatívne

Metódou riešenia problémových úloh vedieme žiakov k schopnosti jasne a výstižne vyjadrovať svoje myšlienky a názory. Žiaci sa učia počúvať druhých, rešpektovať názor iných, obhajovať názor svoj a vhodne argumentovať.

Pri projektovom vyučovaní sú žiaci vedení k využívaniu komunikačných prostriedkov a technológií pre komunikáciu s okolím.

Kompetencie pracovné

Dodržiavaním pravidiel bezpečnosti a predpisov je žiakom pri všetkých činnostiach vštepovaný návyk ochrany svojho zdravia i zdravia druhých.

Pri všetkých činnostiach vo vyučovaní pestujeme a upevňujeme v žiakoch pracovné návyky, učíme ich bezpečne používať školské pomôcky a vybavenie školy. Pri projektovom vyučovaní a pri používaní rôznych materiálov vedieme žiakov hospodáriť s prírodnými zdrojmi a majetkom.

Kompetencie k riešeniu problémov

Problémovými úlohami sú žiaci vedení k hľadaniu a objavovaniu rôznych variant riešení a k tomu, aby sa nenechali odradiť prípadným neúspechom

vytrvale hľadali konečné riešenie. Tvorivými úlohami umožňujeme žiakom, aby správne a osvedčené spôsoby riešenia úloh aplikovali pri podobných alebo nových úlohách. Žiaci zároveň sledujú vlastný pokrok pri zdoľávaní problémov.

Problémovým vyučovaním rozvíjame u žiakov kritické myslenie, učíme ich robiť uvážlivé rozhodnutia, niest' za ne zodpovednosť.

Kompetencie k učeniu

Vytváraním modelových situácií umožňujeme žiakom vyberať a využívať k učeniu vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánovať a organizovať vlastné učenie. Projektovým vyučovaním motivujeme žiakov

samostatne vyhľadávať a triediť informácie, užívať obecné užívané termíny, znaky a symboly, uvádzať veci do súvislostí, vytvárať si komplexnejší pohľad na matematické, prírodné a kultúrne javy.

Tematickým a projektovým vyučovaním, práca v tímoch na problémových úlohách umožníme žiakom poznávať zmysel a cieľ učenia, vytvárať si pozitívny vzťah k učeniu, sledovať a posudzovať vlastný pokrok, pomenovať prekážky brániace učeniu, hľadať spôsob k zdokonaľovaniu svojho učenia, kriticky hodnotiť výsledky a diskutovať o nich.

4. Stratégia vyučovania

Metódy, ktoré sa blížajú objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnejšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Postupne od 1. ročníka sa majú zvyšovať nároky na rozsah, kvalitu a samostatnosť práce v školských zošitoch tak, aby sa ťažisko práce postupne presúvalo z pracovných zošitov na prácu s učebnicou a školským zošitom.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe matematiky sa využíva najmä: manipulácia s predmetmi, hromadná práca, práca vo dvojici, skupinová práca, problémová metóda, didaktická hra, dramatizácia, práca s textom, vyučovanie v počítačovej triede, multisenzorická metóda, manipulácia s predmetmi.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem učiteľ prihliada na obsah učiva, cieľ vyučovacej hodiny, na vekové a iné osobitosti žiakov.

Metódy:

Motivačné – približovanie obsahu učiva (motivačný rozhovor, motivačný problém a motivačná demonštrácia)

Expozičné – pri vytváraní nových poznatkov a zručností (vyjadrovanie skúsenosti, rozhovor)

Demonštračné – ciele systematické vnímanie matematických tabuliek, telies

Problémové – učenie sa riešením problému, jeho rozborom

Aktivizujúce – diskusia, uvádzanie argumentov pri riešení slovných úloh

Fixačné – opakovanie, upevňovanie učiva, precvičovanie

5. Učebné zdroje

- učebnice matematiky pre 1. - 4. ročník, PZ
- modely geometrických tvarov, audiovizuálna technika
- makety a mapy
- metodická príručka,
- pracovné listy,
- počítače,
- detské knihy a časopisy,
- IKT, názorné učebné pomôcky – LOGO PICOLO,
- vyukové CD
- Alík
- Didakta
- www.zborovna.sk
- www.naucvial.sk
- www.programAlf.sk

- www.planetavedomosti.sk

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Na hodinách matematiky v 1. ročníku učiteľ hodnotí žiakov slovné a v ostatných ročníkoch známku. Pri praktických aktivitách je vhodné **slovné hodnotenie praktických zručností** s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Dôležité je tiež hodnotiť stupeň komunikácie, grafického a písomného spracovania úloh, logického spracovania informácií a logického myslenia pri riešení úloh. Vedomosti žiakov učiteľ overuje aj formou **krátkych testov a písomných úloh, ktoré hodnotí slovné**, (krátkou charakteristikou). Pri hodnotení kladie dôraz na pozitívne **hodnotenia práce a povzbudenie žiaka**.

Klasifikácia žiakov

Percentá	známka
100 - 89%	1
88 - 75%	2
74 % - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽaZ** – Ochrana života a zdravia
- TPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

MATEMATIKA 1. ročník

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne / spolu 132 hodín ročne, (4 IŠVP, 0 IŠkVP)

iŠkolský vzdelávací program pre 1. ročník – MATEMATIKA

4 hodiny týždenne, spolu 132 hodín ročne

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku ZŠ vychádzajúc zo iŠVP

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. PRIRODZENÉ ČÍSLA 1 - 20 a 0 FG</p> <p>52 hodín</p>	<p>počet predmetov (prvkov) v skupine, číslo pár párny a nepárny počet predmetov viac, menej, rovnako prirodzené čísla 1 – 20 a 0 jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky prvý, druhý, tretí, ..., dvadsiaty číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, predposledný, posledný, nasledujúci, predchádzajúci vzostupný číselný rad (od najmenšieho čísla po najväčšie číslo) ,zostupný číselný rad (od najväčšieho čísla po najmenšie číslo) ,číselná os relačné znaky $>$, $<$, $=$ nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej,</p>	<p>ETV TEV HUV</p> <p>ENV FIG</p>	<p>určiť počet prvkov v skupine (počítaním po jednom, po dvoch, na prvý pohľad) a vyjadriť ho prirodzeným číslom, vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, porovnať počet prvkov v dvoch skupinách (počítaním i na prvý pohľad), napísať a prečítať číslo, rozložiť číslo na jednotky a desiatky, zložiť číslo z jednotiek a desiatok, použiť základné i radové číslovky v číselnom obore do 20, orientovať sa v číselnom rade, vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, zobrazíť číslo na číselnej osi, doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov $>$, $<$, $=$, vyriešiť jednoduché nerovnice, vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie, vie pomenovať základné ľudské hodnoty a potreby,</p>
<p>2. SČÍTANIE A ODČÍTANIE V OBORE DO 20</p> <p>56 hodín</p>	<p>sčítanie, odčítanie znaky $+$, $-$, $=$ sčítanie a odčítanie na modeloch (dynamický model, statický model) sčítanie a odčítanie pomocou znázornenia sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet, keď sú dané dva sčítance, zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, porovnať rozdielom</p>	<p>PRI TEV HUV VYV</p> <p>ENV</p>	<p>sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, použiť znaky $+$, $-$, $=$, vytvoriť príklady na sčítanie a odčítanie k danej situácii (matematizácia reálnej situácie), vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10 na úrovni manipulácie, vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10, vyriešiť jednoduché rovnice.</p>

	rovnice (na propedeutickej úrovni)		
3. GEOMETRIA A MERANIE 12 hodín	rovinné geometrické útvary: krivá čiara, rovná čiara, otvorená a uzavretá čiara, kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik kreslenie, rysovanie priestorové geometrické útvary: kocka, valec, guľa vpravo, vľavo, hore, dole, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu pojmy pre porovnávanie: dlhší, kratší, vyšší, nižší, širší, užší, najdlhší, najkratší, najnižší, neštandardné jednotky dĺžky (stopa, palec, dľaň, lakeť, iný predmet – napr. spinka) bludisko, labyrint symboly na orientáciu v štvorcovej sieti: $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ kreslenie a rysovanie obrázkov v štvorcovej sieti zhodné zobrazenie – osová súmernosť (na propedeutickej úrovni)	VYV OaSR	rozlíšiť, pomenovať a nakresliť krivú, otvorenú i uzavretú čiaru, rozlíšiť, pomenovať, narysovať rovnú čiaru, rozlíšiť, pomenovať, nakresliť rovinné geometrické útvary, rozlíšiť a pomenovať priestorové geometrické útvary, umiestniť (dokresliť) rovinné a priestorové geometrické útvary podľa pokynov, určiť polohu geometrických útvarov v priestore, porovnať a usporiadať (vzostupne, zostupne) predmety podľa dĺžky (výšky, šírky, ...), odmerať dĺžku (výšku, šírku, ...) daného predmetu pomocou neštandardných jednotiek dĺžky, nájsť a vyznačiť cestu v jednoduchom bludisku, labyrinte, na základe symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ nakresliť (narysovať) v štvorcovej sieti obrázkov, pomocou symbolov $\uparrow \rightarrow \downarrow \leftarrow$ popísať obrázok v štvorcovej sieti, súmerný obrázkov.
4. RIEŠENIE APLIKAČ- NÝCH ÚLOH A ÚLOH ROZVÍJAJÚ- CICH ŠPECIFICKÉ MATEMATIC- KÉ MYSLENIE 12 hodín	predmety, objekty, čísla, ktoré danú vlastnosť majú a ktoré danú vlastnosť nemajú triedenie podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, dichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú dve skupiny) podľa dvoch vlastností, dichotomické triedenie bez určenia vlastnosti, trichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú tri skupiny) podľa troch vlastností, trichotomické triedenie bez určenia vlastnosti pravda, nepravda pravdivosť, nepravdivosť veta, tvrdenie kvantifikované výroky: všetky, nie všetky, všetci, nie všetci, žiaden, každý, niekto, nikto, nič porovnávanie podľa veľkosti, dĺžky, výšky, veku, rýchlosti, množstva, počtu objektov v skupinách a pod. postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov nepriamo sformulované úlohy tabuľka, riadok, stĺpec, údaj hodiny (čas)	PRI TEV HUV VYV MULTV FIG	roztriediť predmety, objekty, čísla podľa toho, či danú vlastnosť majú alebo nemajú, roztriediť predmety, objekty a čísla podľa jedného alebo viacerých znakov, určiť vlastnosť, podľa ktorej boli predmety, objekty, čísla roztriedené, určiť vlastné kritérium triedenia, rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, sformulovať pravdivý alebo nepravdivý výrok, vytvoriť negáciu jednoduchého výroku, rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, porovnať dva objekty podľa danej vlastnosti, identifikovať jednoduché pravidlo vytvorenia danej postupnosti, doplniť do postupnosti niekoľko chýbajúcich znakov, symbolov, čísel, obrázkov, nájsť niekoľko rôznych spôsobov usporiadania predmetov, znakov, symbolov, vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, orientovať sa v jednoduchej tabuľke, identifikovať riadok, stĺpec, údaj, doplniť údaje do jednoduchej tabuľky, určiť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny, znázorniť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny, vie posúdiť spôsoby akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny, hospodárne zaobchádzanie s osobnými vecami doma a v škole,

MATEMATIKA 2. ročník

Časová dotácia: 4. hodiny do týždňa / spolu 132 hodín ročne (0 iŠkVP, 4 iŠVP)

**iškolský vzdelávací program pre 2. ročník – MATEMATIKA 4.hodiny týždenne
spolu 132 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezo vá téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. SČÍTANIE A ODČÍTANIE V OBORE DO 20 S PRECHODOM CEZ ZÁKLAD 10 49 hodín</p>	<p>sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu, sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja rovnice (na propedeutickej úrovni) jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet, keď sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, porovnať rozdielom, zložená slovná úloha typu: určiť súčet, keď sú dané tri sčítance, určiť rozdiel, keď je daný menšenec a dva menšitele, propedeutika násobenia a delenia prirodzených čísel zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca</p>	<p>OaSR ENV MEDV FIG</p>	<p>sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10, sčítať (odčítať) čísla v ľubovoľnom poradí pri riešení úloh, vyriešiť jednoduché rovnice na sčítanie a odčítanie, vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, vyriešiť zložené slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, vytvoriť jednoduché i zložené slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20, sčítať viac rovnakých sčítancov, odčítať viac rovnakých menšiteľov vysvetliť na jednoduchom prípade vzťah človeka a rodiny k peniazom</p>
<p>2. VYTVÁRANIE PREDSTÁV O PRIRODZENÝCH ČÍSLACH V OBORE DO 100 14 hodín</p>	<p>počítanie po dvoch, troch, ..., po jednotkách, po desiatkach, prirodzené čísla 1 – 100 a 0 číslo, číslica, cifra, jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo, jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky prvý, piaty, ..., dvadsiaty piaty, ..., stý, číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, druhý, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie relačné znaky $>$, $<$, $=$</p>	<p>OaSR</p>	<p>určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov, napísať a prečítať číslo, rozlíšiť a správne použiť pojmy číslo, číslica, cifra, rozlíšiť jednociferné, dvojciferné a trojciferné číslo, rozložiť dvojciferné číslo na jednotky a desiatky, zložiť z jednotiek a desiatok dvojciferné číslo, použiť radové číslovky v číselnom obore do 100, orientovať sa v číselnom rade, vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, zobraziť číslo</p>

	nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako		na číselnej osi, usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov $>$, $<$, $=$, vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, vyriešiť jednoduché nerovnice, vyriešiť slovné úlohy na porovnanie.
3. GEOMETRIA 13 hodín	bod, označenie bodu veľkým tlačným písmenom (A, B,...) priamka, polpriamka, úsečka bod patrí (nepatrí) útvaru, bod leží (neleží) na útware krajné body úsečky jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), meter (m) dĺžka úsečky v centimetroch porovnanie a usporiadanie úsečiek pomocou prúžku papiera, meraním a odhadom, nástroje na meranie dĺžky: pravítko, meter, meracie pásmo neštandardné jednotky dĺžky: palec, stopa, laket' a pod. uzavretá čiara pomenovanie mnohouholníkov: trojuholník, štvoruholník, ... strana a vrchol rovinného geometrického útvaru zhodné zobrazenie – posunutie (na propedeutickej úrovni) vzor, obraz stavba z kociek	MUV ENV MEDV	vyznačiť bod a pomenujú ho, narysovať, označiť a pomenovať priamku, polpriamku, úsečku, vyznačiť bod, ktorý danému útvaru (úsečke, priamke, polpriamke) patrí, resp. nepatrí, vyznačiť úsečku na priamke, polpriamke, narysovať úsečku, ak sú dané dva krajné body, odmerať dĺžku predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na centimetre) a výsledok merania zapísať, odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na centimetre), porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na centimetre), odmerať vzdialenosť za pomoci metra i pásma (s presnosťou na metre) a výsledok merania zapísať, správne použiť a označiť jednotky dĺžky, pri meraní dĺžky použiť vhodný nástroj na meranie a zvoliť vhodnú jednotku dĺžky, odmerať dĺžku za pomoci neštandardných jednotiek narysovať uzavretú čiaru, identifikovať a pomenovať mnohouholníky, identifikovať strany a vrcholy rovinných geometrických útvarov, v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) zhodný obrázok, postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa vzoru a podľa obrázka.
4, SČÍTANIE A ODČÍTANIE PRIRODZENÝCH ČÍSEL V OBORE DO 100 42 hodín	pamäťové sčítanie a odčítanie: sčítanie a odčítanie celých desiatok, sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10, sčítanie dvojciferného čísla a celej desiatky, odčítanie celej desiatky od dvojciferného čísla, sčítanie dvojciferného čísla a jednociferného čísla s prechodom cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného s prechodom cez základ 10, sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ 10, sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ 10	OaSR FIG	sčítat prirodzené čísla spamäti, odčítat prirodzené čísla spamäti, sčítat prirodzené čísla písomne, odčítat prirodzené čísla písomne, pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, vyriešiť jednoduché rovnice v číselnom obore do 100, vyriešiť jednoduché slovné úlohy v číselnom obore do 100, vyriešiť zložené slovné úlohy v číselnom obore do 100, pri riešení slovných úloh vykonať kontrolu správnosti- vie vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote

	<p>algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10, sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni), rovnice (na propedeutickej úrovni)</p> <p>.</p> <p>jednoduché slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, porovnať rozdielom zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b + c$, $a - b - c$ kontrola správnosti (skúška správnosti)</p>		
<p>5. RIEŠENIE APLIKAČNÝCH ÚLOH A ÚLOH ROZVÍJAJÚCICH ŠPECIFICKÉ MATEMATICKÉ MYSLENIE 14 hodín</p>	<p>pravda, nepravda pravda, nepravda postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov pravidlo vytvorenia postupnosti znakov, symbolov, čísel, obrázkov doplnenie čísel, znakov, symbolov do postupnosti systém usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov počet všetkých možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov nepriamo sformulované úlohy zber údajov a ich zaznamenávanie rôznymi spôsobmi tabuľka, riadok tabuľky, stĺpec tabuľky, údaj jednotky času: hodina, minúta časové údaje: pol hodiny, štvrt hodiny, trištvrt hodiny sudoku s rozmermi max. 5x5 magický štvorec s rozmermi max. 4x4 platidlá: eurá (€), centy (c) numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>	<p>MUV ENV MEV FIG</p>	<p>rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov, na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní spôsobov usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, nájsť všetky rôzne spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, určiť počet možností usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov, vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 100, zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, ✓ vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej, doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh, označiť a pomenovať jednotky času, určiť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách, doplniť chýbajúce čísla (znaky) podľa logického usporiadania (sudoku, magické štvorce), vymenovať platidlá, nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy, vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti.</p>

Matematika 3. ročník

Časová dotácia: 4. hodiny do týždňa / spolu 132 hodín ročne (0 iŠkVP,4 iŠVP)

**iškolský vzdelávací program pre 3.ročník – MATEMATIKA 4.hodiny týždenne
spolu 132 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. NÁSOBENIE A DELENIE V OBORE NÁSOBILKY</p> <p>48 hodín</p>	<p>násobenie s využitím modelov (napr. grafické znázornenie, štvorcová sieť) rozlíšenie, že model $3 \cdot 4$ sa nerovná modelu $4 \cdot 3$ operácia „násobenie“, znak násobenia $\cdot$ (krát) násobok čísla párne a nepárne číslo násobenie použitím zautomatizovaného spoja, násobilka niekoľkokrát viac komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni) delenie podľa obsahu (delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti) delenie na rovnaké časti (delenie na daný počet rovnakých častí) delenie, znak delenia : (delené) delenie použitím zautomatizovaného spoja niekoľkokrát menej matematizácia reálnej situácie jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov zväčšiť dané číslo niekoľkokrát, rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti) rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu) zmenšiť dané číslo niekoľkokrát porovnať podielom kontrola správnosti riešenia slovnej úlohy otázka a odpoveď k slovnej úlohe jedna časť celku: polovica, tretina, štvrtina, časť celku: dve tretiny, tri štvrtiny,</p>	<p>OaSR</p> <p>ENV</p> <p>MEDV</p>	<p>vymodelovať násobenie prirodzených čísel ako súčet viacerých rovnakých sčítancov a zapísať ho pomocou znaku násobenia (s rešpektovaním poradia činiteľov), vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 vzostupne vynásobiť prirodzené čísla v obore malej násobilky do 100 spamäti ,zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát,</p> <p>vytvoriť príklady na násobenie k danej situácii, pri riešení úloh využiť vzťah medzi sčítaním viacerých rovnakých sčítancov a násobením, pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia, rozdeliť celok na skupiny danej veľkosti (delenie podľa obsahu), rozdeliť celok na daný počet rovnakých častí (delenie na rovnaké časti), zapísať delenie podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia, vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ..., 10 zostupne, vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 spamäti, zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát,</p> <p>vytvoriť príklady na delenie k danej situácii, pri riešení úloh využiť vzťah medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov a delením, vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v číselnom obore do 100, vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100, vytvoriť jednoduché slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100, overiť správnosť riešenia (výsledku) úlohy, k slovnej úlohe sformulovať otázku a zoštylizovať správnu odpoveď, pomenovať jednu časť celku, určiť, aká časť celku je vyznačená (oddelená).</p>
<p>2. VYTVÁRANIE PRIRODZENÝCH ČÍSEL O OBORE DO 10 000</p>	<p>počítanie po tisícoch, stovkách, desiatkach a jednotkách prirodzené čísla 1 – 10 000 a 0 jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo, štvorciferné číslo jednotky,</p>	<p>OaSR</p> <p>OZOŽ</p> <p>FIG</p>	<p>určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom, napísať a prečítať číslo, rozlíšiť jednociferné, dvojciferné, trojciferné a štvorciferné číslo,rozložiť trojciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, rozložiť</p>

48 hodín	desiatky, stovky, tisícky rozklad čísla(dvojciferné: na súčet jednotiek a desiatok; trojciferné: na súčet jednotiek, desiatok a stoviek; štvorciferné: na súčet jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok) číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, ..., predposledný, posledný vzostupný a zostupný číselný rad číselná os väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako pravidlá zaokrúhľovania zaokrúhľovanie čísla na desiatky, zaokrúhľovanie čísla na stovky, zaokrúhľovanie čísla na tisícky (aritmetické) znak zaokrúhľovania		štvorciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, tisícky, zložiť z jednotiek, desiatok a stoviek trojciferné číslo, zložiť z jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok štvorciferné číslo, orientovať sa v číselnom rade, vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu, zobraziť číslo na číselnej osi, usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne, porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou znakov $>$, $<$, $=$, vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo, vyriešiť jednoduché nerovnice, vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie, zaokrúhliť číslo na desiatky, stovky i tisícky podľa pravidiel zaokrúhľovania a výsledok zapísať, vie vysvetliť pojem zodpovednosť a samostatnosť k vlastnej existencii v dospelosti
3. GEOMETRIA A MERANIE 20 hodín	dĺžka úsečky v milimetroch dĺžka, šírka, meranie jednotky dĺžky: milimeter (mm), centimeter (cm), decimeter(dm), meter (m), kilometer (km), vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie vzdialeností ,odhadovaná dĺžka, skutočná dĺžka, čistota a presnosť rysovania, voľba vhodnej rysovej pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní, štvorcová sieť, rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti,označovanie vrcholov štvorca a obdĺžnika veľkým tlačným písmenom, zväčšenie a zmenšenie rovinných útvarov v štvorcovej sieti, podobné útvary (na propedeutickej úrovni), vrchol, hrana a stena kocky, stavba z kociek, plán stavby z kociek (pôdorys stavby s vyznačeným počtom na sebe stojacich kociek), rady, stĺpce (pri stavbách z kociek)	VMR ENV	odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na milimetre), porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, narysovať úsečku danej dĺžky (s presnosťou na milimetre), odmerať dĺžku (šírku) predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na milimetre) a výsledok merania zapísať, správne použiť a označiť jednotky dĺžky, porovnať jednotky dĺžky, odmerať väčšie vzdialenosti v metroch, porovnať vzdialenosti, odhadnúť dĺžku úsečky, odhadnúť kratšiu dĺžku v centimetroch (milimetroch) a dlhšiu dĺžku v metroch, osvojiť si a použiť základné zásady rysovania, narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti a označiť ich vrcholy veľkým tlačným písmenom, vyznačiť bod, ktorý danému geometrickému útvaru patrí, resp. nepatrí, zväčšiť a zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik), identifikovať steny, hrany a vrcholy kocky, postaviť stavbu z kociek na základe plánu, vytvoriť plán stavby z kociek.
4. RIEŠENIE APLIKAČNÝCH ÚLOH A ÚLOH ROZVÍJAJÚCICH ŠPECIFICKÉ MATEMATICKÉ MYSLENIE	istá udalosť, možná udalosť, nemožná udalosť, pravdivé tvrdenie, nepravdivé tvrdenie kvantifikované výroky: aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden, pravidlo vytvárania postupnosti, pravidlo, symbol, systém pri vypisovaní	OaSR ENV	rozlíšiť istú udalosť, možnú udalosť, nemožnú udalosť, rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia, rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky, identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov,

16 hodín	dvojciferných (trojciferných, štvorciferných) čísel slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania), nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie, zber údajov, rôzne spôsoby zaznamenávania údajov (grafické, numerické) časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj, stĺpcový graf jednotky času: hodina, minúta, sekunda, premena jednotiek času, znázornenie času na ručičkových hodinách zapísanie času na digitálnych hodinách, aplikačné úlohy, numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti		na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov, vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní rôznych dvojciferných (trojciferných, štvorciferných) čísel zložených z daných číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), vytvoriť rôzne dvojciferné (trojciferné, štvorciferné) čísla z množiny číslic (čísllice sa môžu aj opakovať), vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou, vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky, zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, je zodpovedný za vlastné rozhodnutia v oblasti financií a finančné zabezpečenie, za plánovanie a hospodárenie s peniazmi, za požíčkovanie peňazí, chápe zmysel sporenia a potreby finančnej rezervy, vie vysvetliť pojem riziko, zadĺženie
----------	--	--	---

Matematika 4. ročník

Časová dotácia: 4 hodiny do týždňa / spolu 132 hodín ročne (0 ŠkVP, 4 iŠVP)

iškolský vzdelávací program pre 4. ročník – Matematika 4 hodiny týždenne spolu 142 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. SČÍTANIE A ODČÍTANIE PRIRODZENÝCH ČÍSEL V ČÍSELNOM OBORE DO 10 000 48 hodín	sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel pamäťové sčítanie a odčítanie: sčítanie a odčítanie celých desiatok, stoviek, tisícok pričítanie celej desiatky, stovky, tisícky k trojcifernému (štvorcifernému) číslu, odčítanie jednociferného čísla, celej desiatky, stovky, tisícky od trojciferného (štvorciferného) čísla komutatívnosť ako vlastnosť sčítania (na propedeutickej úrovni) algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10 sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky zátvorky, význam zátvoriek, počítanie úloh so zátvorkami sčítanie a odčítanie so zátvorkami rovnice (na propedeutickej úrovni) jednoduché	MUV ENV FIG	aktívne v komunikácii používať pojmy sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, sčítať a odčítať prirodzené čísla spamäti, pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania, písomne sčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného sčítania), písomne odčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného odčítania), písomne sčítať tri a viac prirodzených čísel, sčítať a odčítať prirodzené čísla s využitím kalkulačky, vyriešiť jednoduché úlohy na sčítanie (odčítanie) so zátvorkami, vyriešiť jednoduché rovnice, vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie, vyriešiť zložené slovné úlohy, sformulovať text

	<p>slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek porovnať rozdielom zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a - b - c$, $a - (b + c)$, $(a + b) - c$, $a + (a + b)$, $a + (a - b)$ odhad, približne, presne slovné úlohy s neprázdny prienikom</p> <p>elementy postupu riešenia slovnej úlohy: čítanie textu slovnej úlohy s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď matematizácia reálnej situácie, finančná gramotnosť: sporenie a investovanie, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, človek vo sfére peňazí</p>		<p>slovnej úlohy k numerickému príkladu, vyriešiť slovné úlohy s využitím zaokrúhlenia prirodzených čísel, odhadnúť výsledok úlohy, vyriešiť primerané slovné úlohy s neprázdny prienikom, pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia, zmatematizovať primerané reálne situácie.</p>
<p>2. NÁSOBENIE A DELENIE PRIRODZENÝCH ČÍSEL</p> <p>48 hodín</p>	<p>násobenie a delenie použitím zautomatizovaného spoja činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel niekoľkokrát viac, niekoľkokrát menej komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni), násobenie a delenie číslami 10, 100 a 1000, rovnica (na propedeutickej úrovni) okrúhle zátvorky, význam zátvoriek počítanie úloh so zátvorkami jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov zväčšiť dané číslo niekoľkokrát, rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti), rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu), zmenšiť dané číslo niekoľkokrát, porovnať podielom priama úmernosť (na propedeutickej úrovni), zložené slovné úlohy typu: $a + a \cdot b$, $a + a : b$, $a \cdot b + c$, $a \cdot b + c \cdot d$ matematizácia reálnej situácie elementy postupu riešenia slovnej úlohy: čítanie textu slovnej úlohy, s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď, geometrické modely zlomkov: úsečkový model, kruhový model, obdĺžnikový model (na propedeutickej úrovni) sporenie a investovanie</p>	<p>ENV</p> <p>REG</p> <p>DOPV</p> <p>FG</p>	<p>vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 spamäti, aktívne v komunikácii používať pojmy činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zväčšiť (zmenšiť) dané číslo niekoľkokrát, pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia, vynásobiť a vydeliť prirodzené číslo 10, 100 a 1000, vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v obore násobilky, vyriešiť jednoduché úlohy na násobenie (delenie) so zátvorkami, vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100, vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100, vyriešiť slovné úlohy na priamu úmernosť, vyriešiť zložené slovné úlohy, zmatematizovať primerané reálne situácie, pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia, znázorniť na primeranom geometrickom modeli danú časť celku (polovicu, tretinu, štvrtinu, ...).</p>
<p>3. GEOMETRIA A MERANIE</p> <p>20hodín</p>	<p>premena jednotiek dĺžky (mm, cm, dm, m, km), zmiešané jednotky dĺžky premena zmiešaných jednotiek dĺžky</p>	<p>TEV</p> <p>REG</p> <p>ENV</p>	<p>premeniť jednotky dĺžky (aj zmiešané), identifikovať a pomenovať mnohoúholník (štvoruholník, päťuholník, ...),</p>

	<p>mnohouholník, označenie mnohouholníka (ABCD, ABCDE,...) vrchol a strana trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, označenie vrcholov mnohouholníka veľkými tlačenými písmenami protiľahlé a susedné strany uhlopriečka, vlastnosti rovinných geometrických útvarov: počet strán, počet vrcholov, dĺžky susedných a protiľahlých strán kruh, kružnica, kružidlo časti kružnice (kruhu) a ich označovanie: polomer (r), priemer (d, $\emptyset$), stred (S), rysovanie kružnice (kruhu): s ľubovoľným stredom a ľubovoľným polomerom s daným stredom a ľubovoľným polomerom, s daným stredom a daným polomerom, dĺžka strany trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, rysovanie ľubovoľného trojuholníka rysovanie trojuholníka, ak sú dané dĺžky jeho strán súčet, rozdiel dĺžok úsečiek; násobok dĺžky úsečky, obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka (na propedeutickej úrovni) ako súčet dĺžok strán</p>	FIG	<p>vymenovať vrcholy a strany mnohouholníka (trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, ...) označiť vrcholy mnohouholníka (trojuholníka, štvorca a obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka, ...), vyznačiť protiľahlé i susedné strany štvorca a obdĺžnika, v štvorci a obdĺžniku vyznačiť uhlopriečky, popísať vlastnosti rovinných geometrických útvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik), rozlíšiť, pomenovať kruh a kružnicu, určiť, vyznačiť a pomenovať v kružnici (kruhu) stred, polomer, priemer, narysovať kružnicu (kruh) pomocou kružidla, odmerať dĺžky strán trojuholníka, štvorca, obdĺžnika (s presnosťou na milimetre), narysovať trojuholník a pomenovať jeho vrcholy, určiť súčet dvoch a viacerých úsečiek graficky a numericky, určiť rozdiel dvoch úsečiek graficky a numericky, určiť násobok úsečky graficky a numericky, vypočítať obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika ako súčet dĺžok strán, vytvoriť z kociek rôzne stavby podľa plánu, vytvoriť a slovne opísať vlastnú stavbu z kociek, nakresliť plán stavby z kociek.</p>
<p>4. RIEŠENIE APLIKAČNÝCH ÚLOH A ÚLOH ROZVÍJAJÚCICH ŠPECIFICKÉ MATEMATICKÉ MYSLENIE</p> <p>16 hodín</p>	<p>zdôvodnenie rozhodnutia o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia zložené výroky s použitím spojok a, i, aj, tiež, zároveň, alebo (na propedeutickej úrovni), pravdivosť (nepravdivosť) zloženého výroku (na propedeutickej úrovni), slovné úlohy na výrokovú logiku, nepriamo sformulované úlohy, slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania), časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj stĺpcový graf, údaje v stĺpcovom grafe, legenda aplikačné úlohy, numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>	<p>OaSR</p> <p>TPZ</p> <p>FIG</p>	<p>vytvoriť pravdivé (nepravdivé) tvrdenie, zdôvodniť pravdivosť (nepravdivosť) tvrdenia, vytvoriť zložené výroky a rozhodnúť o ich pravdivosti (nepravdivosti), vyriešiť slovné úlohy na výrokovú logiku, vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10 000, vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou, zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, popísať časti tabuľky, orientovať sa v tabuľke, doplniť do tabuľky chýbajúce údaje, orientovať sa v stĺpcovom grafe, dokresliť chýbajúce údaje do stĺpcového grafu, vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo v stĺpcovom grafe, vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase, vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti.</p>

INFORMATIKA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov ŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
Názov predmetu:	Informatika
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Informatika	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	0	1	1	2
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	1	1	2

Charakteristika vyučovacieho predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

1. Ciele predmetu

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet INFORMATIKA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu
- ochrana života a prírody

Mediálna výchova

- tvorba mediálnych informácií

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj

Ochrana zdravia a zdravie

- ochrana života a zdravia
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím
- vzťah človeka k svojmu zdraviu a k zdraviu iných
-

Multikultúrna výchova

- rešpektovať zvyky a tradície
- vnímať inakosť iných kultúr

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete INFORMATIKA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Tvorbou prezentácií a publikovaním informácií na internete sú žiaci vedení okrem iného i k utváraniu mravných hodnôt.

Kompetencie sociálne a personálne

Znalosti v oblasti autorských práv a problematiky legalizácie softwaru rozvíjajú žiaci kompetencie súvisiace s právami a povinnosťami občanov.

Kompetencie komunikatívne

Tvorba referátov, práca s grafickými programami a prezentačným softwarom a technikou vedieme žiakov k účelnej a efektnej prezentácii výsledkov svojej práce a k zručnostiam komunikovať tak pri spoločnej práci na zadanej úlohe a pri svojej vlastnej prezentácii.

Komunikáciu u žiakov rozvíjame aj tým, že ich učíme vzájomne si efektívne vypomáhať pri riešení konkrétnych úloh. Základy spoločenského správania a rešpekt k názorom druhých žiakov upevňujeme pri každodennej komunikácii (e-mail, ICQ, chat) medzi sebou ale i medzi žiakmi a vyučujúcimi (zasielanie úloh, konzultácie pracovných postupov).

Pri práci s informáciami sa žiaci učia zaujímať postoje k informáciám z médií.

Kompetencie pracovné

Praktická práca nad konkrétnymi úlohami vedie žiakov k upevňovaniu zručností v oblasti plánovania a spôsobov dosiahnutých cieľov.

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiaci sú vedení k využívaniu informácií, ktoré získajú k riešeniu problémov tak v informatike, tak i v iných oblastiach.

Kompetencie k učeniu

Systematickou prácou na úlohách spojených s výukou iných predmetov vedieme žiakov k zručnosti práce s technikou, k vyhľadávaniu informácií na internete a k posudzovaniu dôveryhodnosti zdrojov informácií.

Spracovávaním získaných informácií sa žiaci učia efektívnosti práce a estetickému cíteniu.

3. Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe informatiky využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)

- projektové, zážitkové vyučovanie

Pri vyučovaní informatickej výchovy by sa mali využívať nasledovné metódy, ktoré zefektívnia vyučovanie:

- **motivačné metódy:** motivačný rozhovor, motivačný výklad, motivačné rozprávanie, motivačné demonštrácie
- **expozičné metódy:** výklad, vysvetľovanie, opis, demonštrácia, metóda ukážky, metóda pozorovania, napodobňovania, metóda hry, metódy s heuristickou funkciou, samostatná práca žiakov
- **fixačné metódy:** napodobňovanie, opakovanie, tiež herné a súťaživé metódy
- **diagnostické metódy:** metódy pozorovania, žiacke projekty, metódy samostatnej práce žiakov
  - a jednotlivé formy práce:
    - individuálna
    - kooperatívna
    - frontálne

4. Učebné zdroje

Na podporu a aktivizáciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú nasledovné učebné zdroje: odborné publikácie pre vyučujúcich, webové stránky, didaktické prostriedky(počítače, dataprojektor...)

Učebnica podľa odporúčania MŠ SR z konkurzu, program Skicár, program Baltík, prezentácie v PowerPointe, edukačné DVD a CD (Detský kútik a iné)

www.alik.cz

www.rexik.zoznam.sk

www.infovekacik.infovek.sk

5. Hodnotenie predmetu

Vychádzame z Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie (nielen slovom a známku). V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení známku podľa svojich výsledkov a snahy. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci školského roka sú žiaci na vysvedčení hodnotení známku.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2 MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich

vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:	OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	– Environmentálna výchova
	MEDV	– Mediálna výchova
	MULV	– Multikultúrna výchova
	DOPV	– Dopravná výchova
	OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
	TPZ	– Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	FIG	– Finančná gramotnosť
	VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovstvu
	LUDP	– Ľudské práva
	REG	– Regionálna výchova

INFORMATIKA 3. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

**iškolský vzdelávací program pre 3. ročník – INFORMATIKA 1 hodina týždenne
33 hodín ročne**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo ištátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy
1. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S GRAFIKOU 3 hodiny	kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omaľovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov,	použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov	MEDV OaSR VYV
REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TEXTOM 2 hodiny	písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov,	použiť konkrétne nástroj editora na tvorbu a úpravu textu	MEDV OaSR SJL
REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S PRÍBEHMI 2 hodiny	vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie	použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov	MEDV VYV
REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – INFORMÁCIE 2 hodiny	vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika	zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií,	MEDV ENV VYV
KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – PRÁCA S WEBOVOU STRÁNKOU 2 hodiny	adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok. Orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku	použiť nástroje na prezeranie webových stránok, získať informácie z webových stránok,	MEDV OaSR MULV
KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – VYHĽADÁVANIE NA WEBE 2 hodiny	vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete	vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, diskutovať o výsledkoch vyhľadávania,	MEDV OaSR MEDV OaSR

KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – PRÁCA S NÁSTROJMI NA KOMUNIKÁCIU 2 hodiny	e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom. Zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety	zostaviť a posielať správu danému prijemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,	MEDV OaSR MULV
ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – ANALÝZA PROBLÉMU 2 hodiny	pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne), idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia	navrhnuť riešenie, vyjadriť plán riešenia,	MAT
ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – INTERAKTÍVNE ZOSTAVOVANIE RIEŠENIA 2 hodiny	priamy príkaz – akcia vykonávateľa, riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa	aplikovať elementárne príkazy daného jazyka (zo slovníka príkazov) na riadenie vykonávateľa.	MEDV OaSR MAT
ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU POSTUPNOSTI PRÍKAZOV 2 hodiny	ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov	riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie,	MAT
ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – HĽADANIE, OPRAVOVANIE CHÝB 2 hodiny	chyba ako zlý výsledok, chyba v návode, rozpoznanie chyby	vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia,	MAT
SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA SO SÚBORMI A PRIEČINKAMI 3 hodiny	v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom), vytvorenie, ukladanie dokumentov	uložiť produkt do súboru podľa pokynov otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov.	PRV
SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V OPERAČNOM SYSTEME 3 hodiny	aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha, ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu	spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument,	MEDV OaSR
SOFTVÉR A HARDVÉR – POČÍTAČ A PRÍDAVNÉ ZARIADENIA 2 hodiny	rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...), pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke	pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici.	MEDV OaSR

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – DIGITÁLNE TECHNOLOGIE V SPOLOČNOSTI 2 hodiny	digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie	diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch	MEDV OaSR MULV

INFORMATIKA 4. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 h ročne (1 iŠVP, 0 ŠkVP)

**iŠkolský vzdelávací program pre 4. ročník – INFORMATIKA 1 hodina týždenne
33 hodín ročne**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezové témy
1. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S GRAFIKOU 3 hodiny	animácia ako postupnosť obrázkov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie	vytvoriť animáciu, nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií	MEDV OaSR VYV
2. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TEXTOM 2 hodiny	slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, výmena slov, vkladanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu)	zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová)	MEDV OaSR SJL
3. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S MULTIMÉDIAMI 2 hodiny	hlasitosť zvuku, prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa	použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov, použiť konkrétne nástroje na prehratie videa,	MMEDV HUV
4. EPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – INFORMÁCIE 1 hodina	vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika	zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém.	MEDV ENV

<p>5. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – ŠTRUKTÚRY</p> <p>2 hodiny</p>	<p>poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky, práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre</p>	<p>orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov, interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami.</p>	<p>MEDV</p> <p>OaSR</p> <p>MAT</p>
<p>6. KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – VYHĽADÁVANIE NA WEBE</p> <p>2 hodiny</p>	<p>vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete</p>	<p>vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, posúdiť správnosť výsledku.</p>	<p>MEDV</p> <p>OaSR</p>
<p>7. KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – PRÁCA S NÁSTROJMI NA KOMUNIKÁCIU</p> <p>2 hodiny</p>	<p>e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom. Zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety</p>	<p>nájsť a zobrazit' prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.</p>	<p>MEDV</p> <p>OaSR</p> <p>MULV</p>
<p>8. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – ANALÝZA PROBLÉMU</p> <p>2 hodiny</p>	<p>pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne), idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>	<p>rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, uvažovať o rôznych riešeniach.</p>	<p>MAT</p>
<p>9. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – INTERAKTÍVNE ZOSTAVOVANIE RIEŠENIA</p> <p>2 hodiny</p>	<p>priamy príkaz – akcia vykonávateľa, riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa</p>	<p>riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napr. robot, korytnačka),</p>	<p>MEDV</p> <p>OaSR</p> <p>MAT</p>
<p>10. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU POSTUPNOSTI PRÍKAZOV</p> <p>2 hodiny</p>	<p>ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov</p>	<p>interpretovať postupnosť príkazov, vyhľadať chybu v postupnosti príkazov,</p>	<p>MAT</p>

11. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – INTERPRETÁCIA ZÁPISU RIEŠENIA 2 hodiny	krokovanie	realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho , krokovat' riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa.	MAT
12. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – HĽADANIE, OPRAVOVANIE CHÝB 3 hodiny	Chyba ako zlý výsledok, chyba v návode, rozpoznanie chyby	vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu nájsť a opraviť chybu v návode diskutovať o svojich riešeniach	MAT
13. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V OPERAČNOM SYSTÉME 3 hodiny	aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha, ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu	prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu / aplikácie	MEDV OaSR
14. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V POČÍTAČOVEJ SIETI A NA INTERNETE 1 hodina	Internet ako celosvetová počítačová sieť	rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu.	MEDV OaSR
15. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – BEZPEČNOSŤ A RIZIKÁ 2 hodiny	Bezpečné správanie na internete	diskutovať o rizikách na internet, e, aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e–mailu proti neoprávnené- mu použitiu.	Mediálna MEDV OaSR ETV
16. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – DIGITÁLNE TECHNOLÓGIE V SPOLOČNOSTI 1 hodina	digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie	diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi.	MEDV OaSR MULV
17. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – LEGÁLNOŠŤ POUŽÍVANIA 1 hodina	autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu, legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy)	diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv.	MEDV OaSR ETV

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ČLOVEK A SVET PRÁCE

Predmet

Pracovné vyučovanie

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ČLOVEK A SVET PRÁCE
Názov predmetu:	Pracovné vyučovanie
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Pracovné vyučovanie	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	0	0	1	1	2
iŠkolský vzdelávací program	0	1	1	0	2
Spolu	0	1	2	1	4

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Predmet PRACOVNÉ VYUČOVANIE zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

1. CIELE PREDMETU

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,

- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

2. Prierezové témy

Vyučovací predmet PRACOVNÉ VYUČOVANIE integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY :

Environmentálna výchova

- ľudské aktivity a problémy životného prostredia
- základné podmienky života
- vzťah človeka k prostrediu

Mediálna výchova

- práca v realizačnom tímu

Osobnostný a sociálny rozvoj

- sebaregulácia a sebaorganizácia
- medziľudské vzťahy
- komunikácia

Multikultúrna výchova

- je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

Ochrana zdravia a zdravie

- ochrana života a zdravia
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím
- vzťah človeka k svojmu zdraviu a k zdraviu iných

Regionálna výchova

- vzťah a úcta k ľudovým tradíciám
- rozvoj svojho región

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkom
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete PRACOVNÉ VYUČOVANIE využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie.

Kompetencie občianske

Prezentáciou prác žiakov vytvárame v nich pozitívny vzťah k práci a zodpovednosť za kvalitu vytvorených výrobkov.

Využívame pre výzdobu školy (tried, chodieb) a okolia školy vlastnou aktívnou prácou vypestované okrasné a izbové rastliny.

Vysádzame zeleň v okolí školy a staráme sa o ňu.

Kompetencie sociálne a personálne

Využívaním skupinovej a projektovej práce na hodinách pod vedením vyučujúceho učíme žiakov k spolupráci v kolektíve a tímovej práci.

Prácou v kolektíve vedíme žiakov k sebahodnoteniu, pestujeme u všetkých zdravé sebavedomie a schopnosť realisticky zhodnotiť svoje schopnosti.

Praktickými prácami rozvíjame u žiakov systematickosť, vytrvalosť a presnosť.

Dodržiavaním zásad bezpečnosti práce a praktické ukážky prvej pomoci pri zasiahnutí el. Prúdom si žiaci uvedomujú a vedie ich to k zodpovednosti za svoje zdravie a život.

Kompetencie komunikatívne

Popis svojich výrobkov a prác s využitím informačných a komunikačných technológií rozvíjame v žiakoch schopnosť vhodne a efektívne prezentovať výsledky svojich prác.

Pomocou skupinových prác rozvíjame u žiakov kooperáciu a tímové komunikačné schopnosti.

Základy spoločenského správania u žiakov upevňujeme pri každodennej komunikácii medzi sebou i medzi žiakmi a vyučujúcimi.

Kompetencie pracovné

Pomocou praktických prác zatiaľ v triedach a v areáli školy utužujeme v žiakoch základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizáciu a plánovanie práce a používanie vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote.

Úsporným hospodárením s prírodnými zdrojmi, majetkom a pomôckami vychovávame žiakov k šetrnosti.

Kompetencie k riešeniu problémov

Uplatňovaním samostatnej a skupinovej práce vedíme žiakov ku správne pochopeniu pracovných problémov a k hľadaniu efektívnych riešení.

Diskusiou nad omylom, nezdarom pri riešení problémov vedíme žiakov k práci s chybou a k rozvíjaniu ich sebakontroly.

Kompetencie k učeniu

Vyhľadávaním vhodných metód vedíme žiakov k samostatnosti pri práci na projektoch a tým rozvíjame ich schopnosť hľadať potrebné informácie a zvažovať ich dôležitosť a učíme ich samostatne pracovať s odbornou literatúrou a médiami.

Uplatnením deduktívnych metód rozvíjame logické myslenie žiakov a ich schopnosť použiť získané vedomosti a zručnosti v praxi.

Pri práci s informáciami vedíme žiakov ku správne používanou odborných termínov.

Kompetencie kultúrne

S záujmom prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody.

6. Učebné zdroje:

- učebnice
- atlas rastlín, nástenné obrazy,
- encyklopédie,
- internetové stránky,
- prezentácie, multimedialne CD

7. Hodnotenie:

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov sa postupuje v súlade s Metodickým pokynom č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Presné kritéria hodnotenia:**Ústne hodnotenie:**

1. prípravu materiálu
2. aktivitu na hodine

Známkou hodnotíme:

1. estetiku zhotovených výrobkov

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2. MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti. Pokiaľ odporúča špeciálny pedagóg upraviť a zredukovať učivo, učiteľ pripraví kompenzačné pomôcky /tabuľka, prehľady, .../ prípadne upraví formy testov, či zjednoduší, skráti formuláciu testov. Berie ohľad na tú formu skúšania, ktorá žiakovi najviac vyhovuje. V prípade odporúčania poradenského zariadenia úprava TVVP je súčasťou IVVP. Je potrebné poskytnúť možnosť a dať priestor žiakom na dosiahnutie úspechu hlavne vo vyučovacích predmetoch, ktoré úzko súvisia s bežným životom.

Legenda:

- OaSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEDV** – Mediálna výchova
- MULV** – Multikultúrna výchova
- DOPV** – Dopravná výchova
- OŽOZ** – Ochrana života a zdravia
- TPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- FIG** – Finančná gramotnosť
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- ĽUDP** – Ľudské práva
- REG** – Regionálna výchova

PRACOVNÉ VYUČOVANIE 2. ročník

Časová dotácia: 1 hodina do týždňa / spolu 33 hodín ročne (1 ŠkVP,0 ŠVP)

Inovovaný Školský vzdelávací program pre 2. ročník – PRACOVNÉ VYUČOVANIE 1 hodina týždenne spolu 33 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. TVORIVÉ VYUŽITIE TECHNICKÝCH MATERIÁLOV 15 hodín	Odpadový prírodný a technický materiál, vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu Práce s papierom Strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, Textilné výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod. Práce s drobným materiálom	HUV SJL PRV OaSR ENV OaSR	Zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, Zdôvodniť využitie odpadových materiálov, Vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti Uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, Preskúmať vlastnosti papiera Zhodnotiť využitie papiera v praxi Poznať bezpečnosť práce s nožičkami, presne strihať Vystrihovať, nalepovať, vyfarbovať. Pracovať čisto, presne a samostatne. Pracovať podľa pokynov Zhotoviť výrobok z papiera alebo z kartónu Preskúmať vlastnosti textilných materiálov Zhotoviť výrobky z textilu. Navliekať a triediť korálky podľa farby. Pomáhať pri výzdobe triedy detskými prácami. Vedieť esteticky zhodnotiť výzdobu triedy
2. INFORMÁCIE OKOLO NÁS A ELEKTRO-NICKÉ MÉDIÁ 10 hodín	Základné pravidlá práce v PC učebni. Časti počítačovej zostavy. Základné postupy pri práci s textom Ukladanie rôznych informácií (text) do súborov (v grafickom editore) Jednoduché nástroje na úpravu textov (v grafickom editore) – veľkosť, farba, hrúbka písma Dodržiavanie základných zásad písania textu Používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky Prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávanie grafických informácií	OSR OŽOZ OaSR DOPV ENV	Poznať základné pravidlá práce v PC učebni Vymenovať časti PC Zapnúť a bezpečne vypnúť počítač Samostatne napísať, prepísať jednoduchý text Upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma Používať nástroje na úpravu textov Naučiť sa zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkkene Orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore Vedieť samostatne, ale i podľa návodu nakresliť obrázok s využitím nástrojov, Vedieť nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov

	Základy kreslenia v grafickom prostredí (kreslenie voľnou rukou) Používanie jednoduchých nástrojov (ceruzka, štetec, guma, paleta, výplň, pečiatky a pod.		
3. PODNETY DIZAJNU A REMESIEL 5 hodín	Hračky rôzneho druhu Chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) Klobučnícke remeslo pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne	ENV OaSR OŽOZ	Navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie Vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie Obkresľovať šablónu, pracovať presne a čisto
4. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 3 hodiny	Prvouka – prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land-art	PRV ENV OŽOZ OaSR	Vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, Interpretovať prírodné tvary. Modelovať stromy, zvieratá, pri práci použiť špachtľu, nožík, vyštipovať.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE 3. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny do týždňa / spolu 66 hodín ročne (1 ŠkVP, 1 ŠVP)

Inovovaný Školský vzdelávací program pre 3. ročník – PRACOVNÉ VYUČOVANIE 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ČLOVEK A PRÁCA	učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba	HUV SJL PRV OaSR ENV OaSR	zdôvodniť význam práce pre človeka, vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii.
2. TVORIVÉ VYUŽITIE TECHNICKÝCH MATERIÁLOV	odpadový prírodný a technický materiál, vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu, pokús sa rozložiť drobných materiálov výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera, strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na	OSR OŽOZ OaSR ENV	zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, zdôvodniť využitie odpadových materiálov, vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, preskúmať vlastnosti papiera, zhodnotiť využitie papiera v praxi,

	<p>knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), základné stehy (predný, zadný), údaje na visačkách textilných materiálov</p> <p>výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod.</p>		<p>zhotoviť výrobok z papiera a kartónu,</p> <p>šit' základné stehy,</p> <p>preskúmať vlastnosti textilných materiálov,</p> <p>zhotoviť výrobok z textilu.</p>
<p>3. ZÁKLADY KONŠTRUOVANIA</p>	<p>technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave</p> <p>výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy)</p> <p>bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla bezpečná mobilita</p> <p>výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</p>	<p>ENV</p> <p>OaSR</p> <p>OŽOZ</p> <p>DOPV</p>	<p>zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení,</p> <p>vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe,</p> <p>určiť základné časti bicykla, urobiť elementárnu údržbu bicykla.</p>
<p>4. STRAVOVANIE A PRÍPRAVA POKRMOV</p>	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie</p> <p>náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam</p> <p>základné bezpečnostné a hygienické pravidlá</p> <p>nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch</p> <p>obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa</p> <p>skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín)</p> <p>jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.)</p> <p>stolovanie, pravidlá stolovania</p>	<p>PRV</p> <p>ENV</p> <p>OŽOZ</p> <p>OaSR</p>	<p>zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, simulovať nákup potravín, odhadnúť cenu plánovaného nákupu, zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, pripraviť jednoduchý pokrm, prezentovať zásady správneho stolovania, upraviť stôl pred stolovaním.</p>
<p>5. ĽUDOVÉ TRADÍCIE A REMESLÁ</p>	<p>ľudové tradície a remeslá v regióne</p> <p>remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen</p> <p>výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>	<p>REG</p> <p>OaSR</p>	<p>opísať tradície a remeslá v regiónoch,</p> <p>vymenovať regionálne ľudové remeslá,</p> <p>zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami</p>

PRACOVNÉ VYUČOVANIE 4. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 hodín (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

Školský vzdelávací program pre 4. ročník – PRACOVNÉ VYUČOVANIE 1 hodina (týždenne) spolu 33 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ČLOVEK A PRÁCA 6 hodín	technické vynálezy a ich vplyv na výber povolania povolania budúcnosti v súvislosti s novými vynálezmi pracovné príležitosti v regióne, najžiadanejšie povolania	HUV SJL PRI OaSR ENV	uviesť príklady technických vynálezov, vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne, zrealizovať jednoduchý projekt.
2. TECHNICKÉ MATERIÁLY FIG 6 hodín	technické materiály (papier, textil, drevo,...), vlastnosti technických materiálov výrobky: z papiera, textilu, dreva alebo ich vzájomná kombinácia výroba papiera, základné suroviny na výrobu papiera priehľadnosť, priehľadnosť, krčivosť, nasiakavosť, pevnosť a pod. výrobky: priestorové vystrihovačky, masky z papiera, orgiami, koláž, priestorové výrobky z kartónu textil – vlastnosti textilu, nasiakavosť, farebná kombinovateľnosť a pod., údržba textilu stehy (krížikový, stonkový, a iné) výrobok podľa strihu oprava odevu (spínadlá, gombíky, ozdobné záplaty) výrobky: vrecúško, puzdro, odev pre bábiku a pod. dreviny (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti drevín, drevené predmety, poškodené dreviny ohýbanie, oddeľovanie, spájanie a úprava povrchu dreva výrobky: zvieratka, postavy, príbytky, krmidla a pod.	HUV SJL PRI FYZ ENV OaSR OZOŽ FIG	uviesť základné vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu, uviesť základné suroviny na výrobu papiera, preskúmať ďalšie vlastnosti papiera, zhotoviť výrobok podľa návodu s požadovanou presnosťou, vyšiť ozdobné stehy, uviesť zásady starostlivosti o textil, zhotoviť výrobok z textilu, preskúmať vlastnosti textilných materiálov, uviesť rozdiel medzi kríkmi a stromami zistiť výskyt stromov v okolí, navrhnuť projekt ošetrovania poškodených stromov, zhotoviť výrobok z dreva.
3. ZÁKLADY KONŠTRUOVANIA FG 7 hodín	okolo nás a ich spoločenský význam výrobky: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov, vrtuľka, šarkan..., stavebnice, alebo rôznych technický materiál (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí elektrická energia, zdroje (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie, výroba elektrickej energie, význam a šetrenie bezpečné zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami elektrický prúd, elektrický	SJL PRI OaSR ENV OaSR	zhotoviť konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl, opísať konštrukcie stavieb vo svojom okolí, uviesť zdroje elektrickej energie, prezentovať zásady bezpečnej práce s elektrickými zariadeniami, vysvetliť význam šetrenia elektrickou energiou, zhotoviť výrobky s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu,

	obvod, zdroj, spotrebič výrobky: hračka (lampion, betlehem...) s využitím jednoduchého elektrického obvodu - žiarovka E 10, tenký vodič, spínač, batéria 4,5 V technické komunikačné prostriedky, historické a moderné, ich výhody a nevýhody		porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti, napísať správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail, vysvetliť výhody a nevýhody moderných komunikačných prostriedkov, vypracovať jednoduchý projekt o ochrane životného prostredia.
4. STRAVOVANIE A PRÍPRAVA JEDÁL FIG 7 hodín	stôl na slávnostnú príležitosť pokrmy na oslavu (napr. nepečená ovocno-smotanová torta, ovocná šťava) vhodné pokrmy na kúpalisko, výlet a pod. kultúra stolovania na Slovensku a vo svete	HUV OZOŽ OaSR REG FIG OaSR	navrhnuť úpravu stola na slávnostnú príležitosť, vytvoriť menu na slávnostnú príležitosť, uviesť príklady vhodných potravín na špecifické udalosti pripraviť jednoduché pohostenie.
5. ĽUDOVÉ TRADÍCIE A REMESLÁ 7 hodín	ľudové tradície (napr. na sv. Mikuláša, Luciu) ľudové remeslá (napr. tkáčstvo, výšivkárstvo, hrnčiarstvo) výrobky: mikulášsky darček, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné	MULV OaSR ENV OaSR REG	navrhnuť ozdoby a doplnky súvisiace s ľudovými tradíciami, vytvoriť ozdoby a doplnky, vymenovať ľudové remeslá, zhotoviť produkty súvisiace s ľudovými remeslami.

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

UMENIE A KULTÚRA

Predmet

Výtvarná výchova

Hudobná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Názov i ŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	UMENIE A KULTÚRA
Názov predmetu:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Výtvarná výchova	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	2	2	1	1	6
iŠkolský vzdelávací program	0	0	1	0	1
Spolu	2	2	1	1	7

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacia predmet VÝTVARNÁ VÝCHOVA zasahuje do vzdelávacej oblasti UMENIE A KULTÚRA a spája v sebe predchádzajúce predmety hudobnej a výtvarnej výchovy. Charakteristickým znakom predmetu je individuálne ponímanie činností, predpoklady a možnosti osobnosti žiaka v rámci vyučovania.

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavný cieľ predmetu

- Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Ciele predmetu

Žiaci

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

3. Prierezové témy

Vzdelávacia oblasť **UMENIE A KULTÚRA** integruje tieto **PRIEREZOVÉ TÉMY** ich tematické okruhy:

Mediálna výchova

- fungovanie a vplyv médií v spoločnosti
- vnímanie autora mediálnych informácií
- práce v realizačnom tíme

Osobnostná a sociálna výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj
- morálny rozvoj

Multikultúrna výchova

- kultúrne diferencie
- etnický pôvod

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu
- ochrana životného prostredia

Výchova demokratického človeka

- občianska spoločnosť a škola

Regionálna výchova

- pestovať úctu a vzťah človeka k tvorbe našich predkov

- prepájať tradíciu s novými výtvarnými prvkami

Ochrana zdravia a zdravia

- ochrana života a zdravia
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím
- vzťah človeka k svojmu zdraviu a k zdraviu iných

Dopravná výchova

- vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

- rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa.
- postavenie dieťaťa v rodine

Finančná gramotnosť

- vzťah človeka k finančným prostriedkami
- dokázať správne narábať a využiť financie v praktickom živote

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete VÝTVARNÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Návštevami kultúrnych zariadení a besedami o umení vedieme žiakov k chápaniu previazanosti umenia a kultúry, k obohacovaniu ich emocionálneho života i k tolerantnému prístupu k rôznym kultúrnym hodnotám. Ide o snahu pestovať u žiakov mravné hodnoty, rešpekt k okolitému svetu a záujem o kultúru ako základ životného štýlu.

Kompetencie sociálne a personálne

Činnosti spevácke, inštrumentálne, hudobne pohybové i sluchové sú väčšinou realizované v celom kolektíve alebo v skupinách. Žiakov tak vedieme k vzájomnej spolupráci, spoločnému hodnoteniu hudobných i výtvarných aktivít, k asertívnemu chovaniu, ale i k zdravému sebavedomému prejavu. Podobne to robíme i v kolektívnych výtvarných aktivitách.

Prostredníctvom individuálnych výtvarných činností podporujeme u žiakov zdravé sebavedomie, fantáziu a originalitu.

Estetické hodnoty vnímame pri vychádzkach v prírode, návštevou galérie a tiež vo svete ľudí.

Vedíme žiakov k pochopeniu významu krásy a jej postavenie v rebríčku hodnôt, okrem iného napríklad starostlivosť vzhľad a čistotu.

Kompetencie komunikatívne

V hudobných a výtvarných činnostiach zoznamujeme žiakov s požívaním jazyka génia ako zvláštneho prostriedku ľudskej komunikácie. Používaním prvkov projektového vyučovania prispievame k účelnej komunikácii žiakov: formulujú pocity a myšlienky k priebehu i hodnoteniu činností.

Návštevou rôznych kultúrnych zariadení rozvíjame schopnosti žiakov orientovať sa v mediálnych informáciách, pestujeme u žiakov základy ich spoločenského správania.

Kompetencie pracovné

V priebehu tvorčej činnosti sa snažíme deťom vštepovať potrebné znalosti o vlastnostiach používaných materiálov či predmetov. Posilňujeme ich správne pracovné návyky a vedieme ich k účelnému používaniu pracovných nástrojov a k poriadku svojho pracovného miesta.

Kompetencie k učeniu

Na hodinách umeleckých činností vedieme žiakov k učeniu prostredníctvom vlastnej tvorby. Dôsledným používaním odbornej terminológie, znakov a symbolov v spojitosti s praktickou činnosťou upevňujeme u žiakov ich znalosť. Učíme ich používať odbornú literatúru, hľadať a spracovať informácie na PC. Tvorivým prístupom k práci, návštevami kultúrnych zariadení, besedami o umení a hodnotením vlastných umeleckých činností prispievame k rozvoju estetického cítenia žiakov.

Kompetencie kultúrne

Žiak intuitívne vníma posolstvo výtvarného umenia, vníma symboliku výtvarníkov, dokáže sa orientovať vo výtvarných umeleckých štýloch, vie rozoznať jednotlivé maliarske techniky.

5. Stratégie vyučovania

Metódy a formy práce slúžia na zvyšovanie efektívnosti vyučovacieho procesu. Správne zvolená metóda a forma určuje činnosť učiteľa aj žiaka a teda aj úspech pri dosahovaní jednotlivých cieľov. Pri správne zvolenej metóde vzbudzujeme u žiakov záujem – teda motiváciu, navodzujeme lepšiu sústredenosť, pozornosť, aktivizáciu myslenia a iné. Vo Výtvarnej Výchove si volíme metódy a formy práce zodpovedajúce veku žiakom, musia byť zaujímavé, motivujúce, netradičné, experimentálne, aby žiaci pri ich realizácii mali radosť z činnosti. Patria tu: metóda praktickej činnosti, vysvetľovanie, opis, využívanie encyklopédií, ukážky riešenia, exkurzie, návšteva múzea, galérie, besedy s umelcami, využívame maľovanie v prírode.

6. Učebné zdroje

Na vyučovaní Výtvarnej výchovy sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- učebnice výtvarnej výchovy pre 1., 2. a 3. 4.ročník
- IKT v rámci predmetu
- obecná knižnica, žiacka knižnica,
- internet

7. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Výtvarné práce žiakov sa hodnotia **slovné** v prvom ročníku a v ostatných ročníkoch známku, dôraz sa kladie na kreativitu, originalitu zručnosť pri práci žiakov. Učiteľ vedie žiakov k správne **sebahodnoteniu ako i k hodnoteniu spolužiakov**. Žiaci sami vytvárajú výstavy a galérie prác.

Vo vyučovacom predmete výtvarná výchova sa hodnotia očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (pomôcky)

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

- a) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
- b) osvojené kľúčové kompetencie
- c) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
- d) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
- e) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese

f) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Presné kritériá hodnotenia:

Ústne hodnotenie:

1. motivačné
2. aktivitu na hodine

Známku hodnotíme:

1. výtvarný prejav, tvorivosť, nápaditosť a odborné vyjadrovanie vo výtvarnom jazyku

Vid' kritériá hodnotenia predmetov

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č. 2MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti.

Legenda:	OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	– Environmentálna výchova
	MEDV	– Mediálna výchova
	MULV	– Multikultúrna výchova
	DOPV	– Dopravná výchova
	OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
	TPZ	– Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	FIG	– Finančná gramotnosť
	VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovstvu
	LUDP	– Ľudské práva
	REG	– Regionálna výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ročník

Časová dotácia: 2 hodiny do týždňa / spolu 66 hodín ročne (2 iŠVP 0 iŠkVP)

I Školský vzdelávací program pre 1. ročník – VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2 hodiny (týždenne), spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúc zo I Štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. VÝTVARNÝ JAZYK (ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA) 5 hodín	škvrna (vytvorená napr. odtlačaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním) – náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie alebo domaľovanie škvrny, odtlačku farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.) obrys (výtvorné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby	SJL OaSR MEDV	tvoriť škvrny rozlíšiť v škvrne významovo čitateľný tvar, vyhľadať v textúre čiary tvary podľa svojich predstáv, pomenovať objavené tvary, pomenovať tóny základných farieb, rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny, rozlíšiť priamku od krivky,
2. ROZVOJ FANTÁZIE A SYNESTETICKÉ PODNETY 7 hodín	fantazijné kreslenie fantazijné maľovanie fantazijné modelovanie tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami ...) povrch predmet	ENV OZOŽ DOPV	výtvarne zobraziť svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, nakresliť predmety na základe hmatového vnemu, pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu,
3. PODNETY MODERNÉHO VÝTVARNÉHO UMENIA 5 hodín	fíkanie, liatie, odtlačanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/ťahov) odpadový materiál objekt ukážky: akčná maľba	PPI OaSR ENV	použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, vytvoriť objekt zo zvolených materiálov,
4. PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA –VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA	praveké jaskynné maľby (motívy) materiál, nástroje, podklad v tvorbe pravekých ľudí hra na pravekého umelca - tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou	OaSR MEDV MULV REG	Inšpirácia pravekým umením - témami, procesmi, technikami a materiálmi , inšpirácia umením prírodných národov

5 hodín			
5. ŠKOLA V GALÉRII 5 hodiny	výraz portrétu (maľba, socha, fotografia) – v priestoroch galérie, alternatívne vo virtuálnej galérii na internete akčné napodobnenie výrazu portrétu (grimasa, performancia ...) výtvorná interpretácia výrazu (kresba, maľba ...)	ETV OaSR MEDV MULV	výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre
6. PODNETY ARCHITEKTÚRY 5 hodín	rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...) fantastické motívy v architektúre architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)	PRI OZOŽ OaSR REG	zobraziť architektúru podľa vlastnej fantázie, porozprávať o zobrazenej architektúre,
7. PODNETY FOTOGRAFIE 6 hodín	fotografia (napríklad z časopisu) zásah do kompozície fotografie, jej doplnenie, prekreslenie, premaľovanie, kolorovanie, dokonponovanie	MULV	doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie,
8. PODNETY VIDEA A FILMU 6 hodín	krátka ukážka z vybraného filmu, (groteska) pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu) výtvarné spracovanie akcie/pohybu	HUV TEV OaSR REG	porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky,
9. PODNETY DIZAJNU A REMESIEL 7 hodín	nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojdanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, posteľ, skrine, lampy a pod.), alt. nezvyčajný odevný doplnok ,alt. fantastický stroj	TEV OaSR	nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, porozprávať o nakreslenom,
10. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 10 hodín	oživené písmená tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých) figuratívna kompozícia z tvarov písmen	ETV- Postoje REG MULV	výtvarne reagovať na písmená abecedy
11. ŠKOLA V GALÉRII GALÉRIA V ŠKOLE ZÁŽITKOVÉ UČENIE 5 hodín	portrét v galérii - výraz tváre	PRI OaSR	má základné znalosti pre vytváranie portrétu a vie ich prakticky využiť.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. ročník

Časová dotácia: 2 hod týždenne / spolu 66 hod ročne (2 h iŠVP, 0 iŠkVP)

I Školský vzdelávací program pre 2. ročník – VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo I Štátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY 6 hodín	línia, jej vzťah a výrazový charakter farba, lokálny farebný tón a výraz farby kresliace nástroje a pomôcky obrysový tvar predmetu symetria a asymetria jednoduchých tvarov	SJL OaSR MEDV OŽaZ	vie použiť rôzne kresliace nástroje, kresliť čiarami s rôznym charakterom, vyjadriť základný farebný tón predmetu, vie vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky.
2. ROZVOJ FANTÁZIE A SYNESTETICKÉ PODNETY 6 hodín	rytmy v hudobnej skladbe (ukážky) rytmy v kresbe, maľbe rytmy v prírode kresba námetu podľa fantázie (alternatívna fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvorné vyjadrovacie prostriedky	OŽaZ DPV OaSR MULV ENV	dokáže v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy.
3. PODNETY MODERNÉHO VÝTVARNÉHO UMENIA 6 hodín	land art prírodná/mestská krajina prírodné materiály/umelé materiály surrealizmus fantastický portrét asambláž ukážky: umenie land artu	PDA, VLA OaSR ENV OŽaZ MEDV REG ENV	Žiak má vedomosti o estetických kvalitách svojho regiónu. Vie vytvoriť objekt (výtvornú realizáciu) v krajine, vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie.
4. VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA 4 hodiny	inšpirácia archaickými písmami umenie egypta (pyramídy, hieroglyfy...) rôzne typy písma, história vývoja písma (obrázkové, hláskové) výtvorná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz	DEJ OaSR MEDV MULV REG	Žiak vie vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma.
5. ŠKOLA V GALÉRII 6 hodín	živá socha (ukážky) sochy v galérii (alt. virtuálnej galérii) sochy v kostole sochy na verejnom priestranstve výtvorná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, performance) alebo v inej technike (napr. modelovanie z plastelíny...)	TEV ETV MEDV OaSR MULV	vie napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou)
6. PODNETY ARCHITEKTÚRY	architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...) architektúra ako skladačka (skladanie – stavba z	DEJ MULV	žiak má osvojené vedomosti o architektonickom priestore a tvare,

6 hodín	kociek, lega, škatuliek, kartónu ...) spájanie (alt.: zárezní, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním ...) alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty	REG	dokáže skonštruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice.
7. PODNETY FOTOGRAFIE 6 hodín	rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž ... koláž, montáž strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovía	MEDV OaSR	vie zostaviť koláž z častí rôznych fotografií.
8. PODNETY VIDEO A FILMU 6 hodín	filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme. filmový kostým, výzor postavy. filmová postava v dramatickej akcii.	MEDV	vie výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, navrhnuť kostým pre filmovú postavu.
9. ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ 6 hodín	používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty	OaSR IFV	vie napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, napísať slová s diakritikou v textovom programe, zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píše krátke vety v textovom programe.
10. PODNETY DIZAJNU A REMESIEL 8 hodín	hračky rôzneho druhu chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) klobučnicke remeslo pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny	OaSR OŽaZ REG	dokáže navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie, vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie,
11. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 6 hodín	prírodoveda – prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land-art	PDA ENV OŽaZ	dokáže vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, interpretovať prírodné tvary.

Výtvarná výchova 3. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždne / spolu 33 hodín ročne (1 iŠkVP, 0 iŠVP)

i Školský vzdelávací program pre 3. ročník – Výtvarná výchova 2 hodiny týždenne spolu 66 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. VÝTVARNÝ JAZYK/ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA/ 7 hodín	<u>plošné geometrické tvary</u> využívať výtv. výrazové prostriedky, rozvíjať predstavivosť, tvorivosť, podnecovať nápaditosť 4h	OaSR ENV	vie obrázkov rozdeliť na geometrické časti, následne ho vedieť opäť poskladať, poskladať zvieratá –(kohút) z plošných geom. tvarov
	<u>priestorové geometrické tvary</u> rozvíjať zmysel pre priestor, fantáziu, zvládnuť techniku modelovania geom. tvarov, pomenovávať postupy svojej činnosti pri práci s materiálom 2h	OaSRj	vytvárať priestorový objekt z priestorových geom. tvarov, každému geometrickému tvaru pripísať charakteristiku (farbu, alebo materiál)
	<u>farba, zosvetľova-nie, stmavovanie, tóny sivej farby</u> uvádzať žiakov do sveta farieb, rozvíjať estetické ctenie, pozorovať, porovnávať farebné ladenie obrázkov 4h	PRI ENV	používať základné farby, miešať ich, vedieť zosvetľovať, stmavovať farebné tóny, posudzovať rozdielnosti farebného ladenia
2. KOMPOZIČNÉ PRINCÍPY A MOŽNOSTI KOMPOZÍCIE 7 hodín	<u>kompozícia novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov</u> rozvíjať predstavivosť a tvorivosť pri vytváraní novotvarov, pri cieľavedomom pretváraní celku 2h	OZOŽ	vyjadriť plošný tvar a obrys podľa fantázie a predstavy. vie si uvedomiť vonkajšie obrysy predmetov konštruovať, vytvárať novotvar
	<u>kompozícia predmetov, ich vzájemné prekrývanie</u> rozvíjať pozorovacie a porovnávacie schopnosti rozvíjať predstavivosť 2h	PRI ENV	vie pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov a ich vzájomnú mierku
	<u>mierka –zokupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách</u>	MEDV VLA SJL	pozorovať predmety v reálnom priestore. pochopiť, že umiestnenie predmetov mení ich veľkosť a výraz

	podnecovať predstavivosť a tvorivú sebarealizáciu, rozvíjať výtvarné zručnosti, spoznávať vzťah medzi výt. a liter. umením 2h	OaSR	
	kompozícia ako hracia plocha podporovať nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, viesť k dodržiavaniu stanovených pravidiel	OaSR S JL	vie si uvedomiť celú plochu formátu a možnosť rôzneho vedenia zobrazujúcej čiary v nej priestorové objekty
3. PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA 12 hodín	paketáž pochopiť umenie paketáže, kaširovania, servítkovej techniky, rozvíjať vytrvalosť pri zdĺhavom vyhotovení výrobku 4h	OZOŽ ENV	pochopiť umenie paketáže, kaširovania, servítkovej techniky dokázať predmet jednoducho „obaliť“ (napr. lepiacou páskou) a vyslobodiť zo zhotoveného „obalu“
	materiálový reliéf rozvíjať manuálne zručnosti, spoznávať postupy 2h	TPZ S JL HUV	zvládnuť techniku odlievania objavovať v odtlačku – negatívny tvar vyhotoviť darček
	copy art podnecovať tvorivú sebarealizáciu a zručnosti pri osvojovaní si rôznych postupov kopírovania 2h	OaSR	vie pochopiť staré i nové technické spôsoby kopírovania
	tlač z výšky rozvíjať manuálne zručnosti pri odtláčaní, rozvíjať predstavivosť pri delení plochy 4h	OZOŽ	spoznať techniku tlače z výšky pochopiť delenie plochy na dve kontrastné plochy získať zručnosti pri odtláčaní
4. PODNETY DEJÍN UMENIA 4 hodiny	spoznávať vzťah medzi výtvarným a literárnym umením rozvíjať predstavivosť deja a zobraziť ho z hľadiska vlastného prežívania	S JL MULV	vie pripraviť jednoduchý labyrint ilustrovať prečítanú grécku báj
5. PODNETY FOTOGRAFIE 4 hodiny	rozvíjať rekonštrukčnú fantáziu porovnávať, hodnotiť hotové práce	TPZ	tvorivo a esteticky doplniť fotografiu, doplnenie farebne a tvarovo prispôsobiť originálu
6. PODNETY FILMU A VIDEO 2 hodiny	získať informácie o vzniku filmu pozorovať, vyberať, rozvíjať estetický vzťah k najbližšiemu okoliu	MEDV EUDP	pozná ďalšie dôležité pojmy (pole obrazu, rám), ktoré sú potrebné pre dostatočné vnímanie hlbších filmových (mediálnych) a pochopiť filmové prechody od blízkeho (detailu) k ďalekej súvislosti.
7. PODNETY ARCHITEKTÚRY 4 hodiny	rozvoj obrazotvornosti, priestorovej predstavivosti rozvoj estet. vzťahu k hodnotám, ktoré nám zanechali predkovia	OZOŽ VLA	spoznať a stvárniť historické prostredie v obci, komponovať architektonické objekty na ploche (priestore) tvorivo stvárniť fantazijný architektonický objekt-(letiaci, plávajúci dom, vesmírny prýbytok)
8. PODNETY DIZAJNU 4 hodiny	rozvoj fantázie a tvorivosti pri práci s materiálom	MEDV VLA S JL OaSR	vytvoriť erb svojej rodiny na základe pozorovania erbov (erbov dedín, panovníckych rodov...) vytvárať novotvary z vystrihnutých obrázkov (misko-hrnček, mačko-pes, rádio-televízor...)

9. PODNETY TRAD. TRADIČNÝC H REMESIEL 6 hodín	rozvíjať praktické zručnosti pri práci s materiálom	SJL MEDV	vytvoriť jednoduchú bábku (vyvážovaním látky, šitím, kaširovaním...) pozná rôzne typy bábok podľa ich vedenia (maňušky, marionety...)
10. PODNETY ELEK. MÉDIÍ 4 hodiny	typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych fontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písiem, obrázkov z písmen – lettrizmus, vlastné písmená; nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie veľkosti hrotu, paleta farieb, nástroj pečiatka	TPZ MEDV	vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe, nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu,
11. PODNETY POZ. SVETA 6 hodín	rozvíjať zručnosti pri práci s novým materiálom rozvíjať zmysel pre zodpovednosť za zdravie svoje i zdravie spolužiakov (bezpečnosť pri práci s materiálom)	PPI OaSR	pozorovať zmeny látok a ich využitie: -kreslenie voskom v studenom stave -kreslenie roztopeným voskom, domaľovanie, zažehlenie -zažehľovanie voskových úlomkov -socha zo skladaného alebo krčeného papiera
12. ŠKOLA V GALÉRIÍ 6hodín	rozvíjať zmysel pre rozmanitosť výtvarného prejavu	VLA MULV	pozná pojem ikonografia- (Čo znamená moje meno)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/ 33 h ročne (1 iŠVP, 0 iŠkVP)

i Školský vzdelávací program pre 4. ročník – Výtvarná výchova 1 hodina týždenne spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma
1. VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY 3 hodiny	bod vlastnosti bodov (veľkosť, vzťahy dvoch a viacerých bodov – príťažlivosť, pohyb, nehybnosť ...) textúra bodov (vzor, raster; hustá a riedka textúra) pointilizmus – maľba bodmi ukážky: pointilistické umenie základné farebné kontrasty (teplá-studená, tmavá-svetlá, doplnkové farby)	vytvoriť obraz s použitím bodov, použiť v maľbe farebné kontrasty,	OaSR
2. ROZVOJ FANTÁZIE A SYNESTETICKÉ PODNETY 3 hodiny	možnosti zobrazovania zvoleného motívu (napr. strom, figúra zvieratka, domček, kvetina ...) odklon od schematického zobrazovania, inovácia, fantázia pluralita tvarov motívu výraz, psychická vlastnosť (napr. smutný, veselý, unudený, smiešny, lenivý...) – výraz spracovávaného motívu hudba ako obraz z tónov (hudobná	variovať grafické stereotypy, namaľovať farebnú stupnicu tónov	ENV

	interpretácia farebnej stupnice) farebné tóny, farebné stupnice		
3. PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA 4 hodiny	impresionizmus krajinomalba – impresionizmus (napr. variácie krajiny v rôznych situáciách, atmosférach) farebné škvrny v malbe krajiny ukážky: porovnanie impresionistických a pointilistických krajinomalieb pozn.: možno nadviazať na výtvarné vyjadrovacie prostriedky – bod (pointilizmus)	namaľovať obraz prostredníctvom bodov alebo škvŕn, vyjadriť v malbe zmenu atmosféry (svetelnosti, počasia ...),	TPZ MEDV
4. VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA 2 hodiny	ukážky: umenie iných kultúr (napr. Indiánov, Číny, Japonska ...) typické artefakty vybranej kultúry odlišnosti a podobnosti s našou kultúrou	výtvarne interpretovať artefakt umenia vybranej kultúry,	OaSR OZOŽ ENV
5. PODNETY FOTOGRAFIE 2 hodiny	roláž alebo montáž z dvoch fotografií (reprodukcii) rytmické striedanie častí obrazu tvarové súvislosti častí obrazu a jeho celku ukážky: roláž a fotomontáž v umení, autorské techniky	spojiť časti fotografie do novej kompozície,	TPZ MEDV MULV umenia
6. PODNETY FILMU A VIDEO 2 hodiny	filmové triky kulisy vytvárajúce ilúziu nejestvujúce (rozprávkové, fantastické, sci-fi) tvory vo filmoch ukážky: animovaný a hraný film – animácie v hranom filme	vytvoriť kulisu, navrhnúť vymysleného tvora,	TPZ MULV
7. PODNETY ARCHITEKTÚRY 4 hodiny	architektúra vychádzajúca z ľudských, živočíšnych alebo rastlinných tvarov postava ako budova – budova ako postava organické a geometrické tvary	navrhnuť antropomorfnu (alt. zoo/fytomorfnu) architektúru podľa vlastnej fantázie, rozlíšiť prírodné a geometrické tvary,	OaSR OZOŽ
8. PODNETY DIZAJNU A REMESIEL 4 hodiny	dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami rastlín, živočíchov alebo človeka výber oblasti dizajnu (napr. nábytok, predmety dennej spotreby, odev a doplnky, obuv, dopravné prostriedky, stroje, školské pomôcky...) pozn.: možnosť nadviazať na podnety architektúry ľudové remeslo: drotárstvo (strihanie, ohýbanie, tvarovanie, omotávanie, spájanie mäkkého drôtu...)	nakresliť vymyslený dizajn predmetu inšpirovaný organickými tvarmi, vytvoriť jednoduchú kresbu (alt. objekt, šperk) z mäkkého drôtu,	OaSR
9. ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ 3 hodiny	pokročilé digitálne kresliace nástroje – vyplnený mnohoúhelník, vyplnená krivka, vyplnený pravidelný mnohoúhelník, nástroj osová súmernosť, pokročilé miešanie digitálnych farieb, vlastná farebná škála, farebné kontrasty, vzory z písmen, vytvorenie pečiatky pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika	nakresliť lineárnu kresbu počítačovým nástrojom, namaľovať jednoduchý motív počítačovým nástrojom, použiť nástroj osová súmernosť v kompozícii, uložiť kresbu alebo maľbu ako novú pečiatku,	MULV MEDV
10. PODNETY POZNÁVANIA SVETA 4 hodiny	vlastiveda – mapa (napr. fantastickej krajiny, krajiny z filmu, cesty do školy, zmenenej reálnej krajiny ...) prvky a symboly mapy – ich výtvarné vlastnosti	zhotoviť vlastnú mapu s fantazijnou symbolikou, k mape vytvoriť legendu.	OZOŽ ENV
11. ŠKOLA V GALÉRII 2 hodiny	tradičné žánre obrazov (portrét, zátišie, krajinomalba, scéna zo života ...) žánrový obraz (scéna zo života) v múzeu/galérii (alt. virtuálnej galérii) zobrazenie postáv, deja, prostredia svet v období, ktoré obraz zobrazuje móda v období, ktoré obraz zobrazuje	zahrať scénu (príbeh) videnú na obraze, vytvoriť rekvizity k scéne z obrazu, povedať svoju interpretáciu videného obrazu	OaSR

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	UMENIE A KULTÚRA
Názov predmetu:	Hudobná výchova
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Hudobná výchova	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
iŠkolský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	1

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet HUDOBNÁ VÝCHOVA zasahuje do vzdelávacej oblasti UMENIE A KULTÚRA a spája v sebe predmety hudobnej a výtvarnej výchovy. Charakteristickým znakom predmetu je individuálne ponímanie činností, predpoklady a možnosti osobnosti žiaka v rámci vyučovania.

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdzajú sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

3. Prierezové témy

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA integruje tieto PRIEREZOVÉ TÉMY ich tematické okruhy:

Mediálna výchova

- práce v realizačnom tíme

Osobnostný a sociálny rozvoj - výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj
- morálny rozvoj

Multikultúrna výchova

- kultúrne diferencie
- etnický pôvod

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu jeho ochrane
- občianska spoločnosť a škola

Regionálna výchova –tradičná ľudová kultúra

- vzťah a úcta k tvorbe našich predkov
- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam , situáciám a ľuďom

Tvorba projektov a prezenčné zručnosti

- žiak pracuje v skupine, ktorú rešpektuje, prezentuje sám seba ale aj prácu v skupine

Dopravná výchova

- uvedomuje si význam technických podmienok dopravy

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete HUDOBNÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Návštevami kultúrnych zariadení a besedami o umení vedieme žiakov k chápaniu previazanosti umenia a kultúry, k obohacovaniu ich emocionálneho života i k tolerantnému prístupu k rôznym kultúrnym

hodnotám. Ide o snahu pestovať u žiakov mravné hodnoty, rešpekt k okolitému svetu a záujem o kultúru ako základ životného štýlu.

Kompetencie sociálne a personálne

Činnosti spevácke, inštrumentálne, hudobne pohybové i sluchové sú väčšinou realizované v celom kolektíve alebo v skupinách. Žiakov tak vedieme k vzájomnej spolupráci, spoločnému hodnoteniu hudobných aktivít, k asertívnemu chovaniu, ale i k zdravému sebavedomému prejavu.

Prostredníctvom individuálnych hudobných činností podporujeme u žiakov zdravé sebavedomie, hudobný prejav a originalitu.

Estetické hodnoty vnímame, návštevou hudobných koncertov, muzikálov a tiež vo svete ľudí a zvierat.

Vedíme žiakov k pochopeniu významu krásy a jej postavenie v rebríčku hodnôt, okrem iného napríklad starostlivosť vzhľad a čistotu.

Kompetencie komunikatívne

V hudobných činnostiach zoznamujeme žiakov s požívaním jazyka génia ako zvláštneho prostriedku ľudskej komunikácie. Používaním prvkov projektového vyučovania prispievame k účelnej komunikácii žiakov: formulujú pocity a myšlienky k priebehu i hodnoteniu činností.

Návštevou rôznych kultúrnych podujatí rozvíjame schopnosti žiakov orientovať sa v mediálnych informáciách, pestujeme u žiakov základy ich spoločenského správania.

Kompetencie k učeniu

Na hodinách umeleckých činností vedíme žiakov k učeniu prostredníctvom aj vlastnej tvorby.

Dôsledným používaním odbornej terminológie, znakov a symbolov v spojitosti s praktickou činnosťou upevňujeme u žiakov ich znalosť.

Učíme ich používať odbornú literatúru, hľadať a spracovať informácie na PC.

Tvorivým prístupom k práci, návštevami kultúrnych podujatí, besedami o umení v oblasti spevu a hodnotením vlastných umeleckých činností prispievame k rozvoju estetického cítenia žiakov.

Kompetencie kultúrne:

Žiak intuitívne vníma posolstvo hudobného textu, vníma symboliku hudobných skladateľov, dokáže sa orientovať v hudobných skladbách, vie rozoznať hudobné žánre v rámci krajín. Prežíva ich rozdielnosť a vie rozdeliť hudbu na základe vypočutého.

Kompetencie občianske:

Vníma svoje miesto v rodine a v spoločnosti, dokáže byť hrdý na kultúrne hudobné dedičstvo našej vlasti. Váži si hodnoty našich diel, umelcov a dokáže ho reprezentovať.

5. Stratégia vyučovania

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame: skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy, zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno- receptívna metóda, improvizácia.

6. Učebné zdroje

Na vyučovaní Hudobnej výchovy sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- Učebnice hudobnej výchovy pre 1. až 4. ročník
- Výukové CD pre jednotlivé ročníky s nahrávkami skladieb
- IKT využiteľné rámci predmetu
- Orfov inštrumentár
- Hudobné nástroje – zobcová flauta, klavír,
- Manipulačné pomôcky

- Ilustrácie, knihy o hudbe,
- hudobný materiál,
- internet,
- Slovenské ľudové piesne troch základných folklórnych oblastiach Slovenska + regionálne piesne.). Ľudové hudobné nástroje, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje. Folklórny kalendár. (Výber z učebnice pre 5. ročník ZŠ).
- Folklórne súbory.
- Slovenské ľudové piesne (uspávanky, tanečné, regrútske, svadobné, koledy...). Rôzne podoby slovenských ľudových piesní v úprave skladateľov od 19. storočia podnes.

7. Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení známku v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov schválených MŠ SR č. 22/2011.

Schopnosti a zručnosti žiaka pri praktických aktivitách budeme hodnotiť slovne s dôrazom na samostatnosť a správnosť plnených úloh, úroveň kombinovaných verbálnych, neverbálnych prejavov sa bude priebežne hodnotiť známku. Predmet bude v 1. a 2. polroku na vysvedčení hodnotený známku a to od 2. – do 9. ročníka a žiaci prvého ročníka budú hodnotení slovne podľa MP.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Kritériá hodnotenia a klasifikácie hudobnej výchovy – vid' príloha.

Spôsoby hodnotenia

slovné hodnotenie, písomný prejav, zapojenosť do súťaží a projektov, aktivita

Formy hodnotenia

písomné práce, testy, ústna odpoveď, referáty, prezentácia vlastnej tvorby a projektov

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2. MP č. 22/2011.

Vyučujúci rešpektujú výsledky vyšetrení jednotlivých žiakov v CPPPaP. Uplatňujú individuálny prístup k jednotlivým žiakom, hlavne s poruchami učenia. Pri prezentácii vedomostí rešpektujú možnosti žiakov a ich vyjadrovacie schopnosti

Legenda: OaSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
 ENV – Environmentálna výchova
 MEDV – Mediálna výchova
 MULV – Multikultúrna výchova
 DOPV – Dopravná výchova
 OŽOZ – Ochrana života a zdravia
 VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu
 ĽUDP – Ľudské práva
 REG – Regionálna výchova
 TPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

HUDOBNÁ VÝCHOVA 1. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 hodín (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

**iškolský vzdelávací program pre 1. ročník – HUDOBNÁ VÝCHOVA 1 hodina (týždenne),
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúc zo IŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLASOVÁ ČINNOSŤ 6 hodín	základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia. práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania právnych speváckych návykov.	SJL MAT VYV TEV ENV	žiak vie: správne dýchať pozná správne držanie tela a využíva ho vie nasadiť, tvoriť tón, artikulovať
2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI 7 hodín	hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie. hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok. tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam.	PRI OaSR	žiak vie intuitívne vnímať zvuky, zvuky z prírody a okolitého prostredia.
3. HUDOBNOPOHYBOVÉ ČINNOSTI 7 hodín	reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta. pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby(krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh). vytváranie jednoduchých ostinátých sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby).	TEV MULV REG	žiak vie: pohybom správne reagovať na hudbu. pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo. pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady
4. PERCEPČNÉ ČINNOSTI-AKTÍVNE POČÚVANIE 7 hodín	aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu. rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev). rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhy tempa. pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní.	SJL MULV ENV OaSR	žiak pozná krátke veku primerané hudobné skladby. vie rozlíšiť zvuk, tón, reč, spev. žiak vie rozlíšiť vysoký a nízky tón, silný a slabý tón, pomalé a rýchle tempo
5. HUDOBNODRAMATICKÉ ČINNOSTI	využitie všetkých hudobných činností.	TEV VYV MULV	žiak vie: zaspievať, zahrať na sprievodnom detskom nástroji jednoduché piesne

6 hodín			
6. HUDOBNO-VIZUÁLNA ČINNOSŤ	notový zápis tónov c1- a1		vizuálne zobrazíť zvukové vnemy. interpretovať tú istú pieseň rôznymi zvukovými prostriedkami. realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov

HUDOBNA VÝCHOVA 2. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 hodín (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 2. ročník – HUDOBNA VÝCHOVA 1 hodina (týždenne), spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo IŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLASOVÁ ČINNOSŤ 6 hodín	vokálne činnosti v rámci rozsahu c1- c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, p'olová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, sa, tai-ti ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu	SJL, MAT, VYV, TEV ENV	žiak vie: Používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, spievať relatívne čisto a rytmicky správne, reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do),
2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI 7 hodín	Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny, rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, p'olová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord,	PRI OaSR	žiak vie: hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať rytmické modely, hrať melodické modely, vytvoriť inštrumentálny sprievod, inštrumentálne improvizovať, reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku

	inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra improvizácia, gestá učiteľa		
3. HUDOBNO-POHYBOVÉ ČINNOSTI 7 hodín	pohybová improvizácia, pohybová interpretácia pohyby v priestore (chôdza, pérovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka), pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie; orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine	TEV MULV REG	žiak vie: vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách
4. PERCEPČNÉ ČINNOSTI-AKTÍVNE POČÚVANIE 7 hodín	zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny jednohlas, dvojhlas, zbor hudobná forma, malá piesňová forma	SJL MULV ENV OaSR	žiak vie: aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, rozpoznať jednohlas, dvojhlas, rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely
5. HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI 6 hodín	nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scénky	TEV VYV MULV	žiak vie: vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami, vytvoriť hudobno-dramatický celok
6. HUDOBNO-VIZUÁLNA ČINNOSŤ	notový zápis tónov c1-a1		žiak vie: realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji).

HUDOBNÁ VÝCHOVA 3. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 hodín (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

**iŠkolský vzdelávací program pre 3. ročník – HUDOBNÁ VÝCHOVA 1 hodina (týždenne),
spolu 33 hodín**

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v
3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo IŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<p>1. HLASOVÁ ČINNOSŤ</p> <p>6 hodín</p>	<p>vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu taktovacie gestá 2/4,3/4/,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie rytmické modely, melodické modely</p>	<p>SJL, MAT, VYV, TEV</p> <p>ENV</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, spievať čisto a rytmicky správne, reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie, rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu, tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam, spievať melodické modely (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do),</p>
<p>2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI</p> <p>7 hodín</p>	<p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, polová, šestnásťtinová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri, melodické modely so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do inštrumentálny sprievod, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika,</p>	<p>PRI</p> <p>OaSR</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať na tele, hrať na objektoch, vytvoriť elementárne hudobné nástroje, hrať rytmické modely, hrať melodické modely podľa zápisu, vytvoriť inštrumentálny sprievod, inštrumentálne improvizovať, reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku</p>

	dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia dirigentské a individuálne gestá učiteľa		
3. HUDOBNO POHYBOVÉ ČINNOSTI 7 hodín	pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia, polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec	TEV MULV REG	Žiak vie: vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách
4. PERCEPČNÉ ČINNOSTI- AKTÍVNE POČÚVANIE 7 hodín	skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie) komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby jednohlas, dvojhlas, zbor hudobná forma, malá a veľká piesňová forma	SJL MULV ENV OaSR	Žiak vie: aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, rozpoznať jednohlas, dvojhlas, rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely,
5. HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI 6 hodín	vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika	TEV VYV MULV	Žiak vie: vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, vytvoriť hudobno –dramatický celok,
6. HUDOBNO-VIZUÁLNA ČINNOSŤ	grafická partitúra notový zápis tónov c1-c2		Žiak vie: realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, vizuálne zobrazit' zvukové vnemy,

			vytvoriť (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis.
--	--	--	---

HUDOBNÁ VÝCHOVA 4. ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne/spolu 33 hodín (1 ŠVP, 0 ŠkVP)

iškolský vzdelávací program pre 4. ročník – HUDOBNÁ VÝCHOVA 1 hodina (týždenne), spolu 33 hodín

Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo IŠtátneho vzdelávacieho programu

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. HLASOVÉ ČINNOSTI 6 hodín	vokálne činnosti v rámci rozsahu b-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvucomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči kánon, burdón, ostinátny druhý hlas melodické modely napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i> ; a i taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky improvizácia a elementárna kompozícia	SJL, MAT, VYV, TEV ENV	Žiak vie: používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, spievať čisto a rytmicky správne, poznať špecifiká ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, spievať jednoduchý dvojhlas (udržia svoju melodickú líniu), intonovať podľa notového zápisu melodické modely, hlas používať v improvizácii a elementárnej kompozícii,
2. INŠTRUMENTÁLNE ČINNOSTI 7 hodín	Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje rytmické modely napr. tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; nič; es; pauza; veľ-ká pau-za; atď. melodicko-rytmické schémy, cvičenia, piesne inštrumentálny sprievod, burdón, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominantna), voľný zvucomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra improvizácia dirigentské a individuálne gestá učiteľa dirigovanie – intuitívne výrazové pohyby, štandardizované taktovacie schémy (2/4;3/4;4/4)	PRI OaSR	Žiak vie: hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať na tele, hrať na objektoch, vytvárať elementárne hudobné nástroje, hrať rytmické modely, hrať podľa zápisu jednoduché melodicko-rytmické útvary, vytvoriť inštrumentálny sprievod, inštrumentálne improvizovať, reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, dirigovať,

<p>3. HUDOBNO POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>7 hodín</p>	<p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p>	<p>TEV MULV REG</p>	<p>Žiak vie vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, pohybom rozlíšiť kontrastné časti hudobnej formy, pohybom rozlíšiť formotvorné prvky, realizovať kultivovaný estetický pohyb,</p>
<p>4. PERCEPČNÉ ČINNOSTI-AKTÍVNE POČÚVANIE</p> <p>7 hodín</p>	<p>skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, pianissimo, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo; akcent; harmónia durová, mólová, forma – kontrastné časti nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby pieseň, koncert, opera, muzikál, komorná hudba, hudba klasická, ľudová, tanečná, zábavná, populárna motív, veta (predvetie, závetie), opakovanie, kontrast</p>	<p>SJL MULV ENV OaSR</p>	<p>Žiak vie: aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, identifikovať hudobné formy a žánre, rozpoznať formotvorné prvky, počúvať sústredene, dešifrovať a vlastnými slovami vyjadriť atmosféru, emócie, asociácie, predstavy, príp. konkrétny program</p>
<p>5. HUDOBNO-DRAMATICKÉ ČINNOSTI</p> <p>6 hodín</p>	<p>vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne, scenár), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika</p>	<p>TEV VYV MULV</p>	<p>Žiak vie: samostatne vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu, rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, vytvoriť hudobno-dramatický celok, realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov,</p>
<p>6. HUDOBNO-VIZUÁLNA ČINNOSŤ</p>	<p>grafická partitúra</p>		<p>Žiak vie: vizuálne zobraziť zvukové vnemy, vytvoriť (zapísať), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis.</p>

Učebné osnovy vzdelávacej oblasti

ZDRAVIE A POHYB

Predmet

Telesná a športová výchova

TELESNÁ VÝCHOVA

Názov iŠVP:	iŠVP I. stupňa ZŠ v SR
Názov iŠkVP:	Úsmev je dar
Vzdelávacia oblasť:	ZDRAVIE A POHYB
Názov predmetu:	TELESNÁ VÝCHOVA
Stupeň vzdelania:	Primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk:	Slovenský jazyk

Časová dotácia

Telesná výchova	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4.ročník	spolu
iŠtátny vzdelávací program	2	2	2	2	8
iŠkolský vzdelávací program	1	1	1	1	4
Spolu	3	3	3	3	12

1. Charakteristika učebného predmetu

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávacie štandard má tri základné časti: Zdravie a zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia pre základné pohybové zručnosti (30 %), manipulačné, prípravné a športové hry (30 %), hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %), psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %) a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %).

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

Vyučovacia predmet TELESNÁ VÝCHOVA je tvorená nasledujúcimi činnosťami:

- loptové hry

- atletika
- gymnastika
- pohybové hry
- plávanie (mimo vyučovania)
- netradičné športy
- zimné športy

Vyučovací predmet TELESNÁ VÝCHOVA sa vyučuje na 1. stupni vždy po dvoch hodinách týždenne. Plavecký výcvik plávania sa uskutočňuje v 4. ročníku – mimo vyučovania, nie je súčasťou vyučovania.

TELESNÁ VÝCHOVA sa vyučuje formou jednotlivých vyučovacích hodín, ktoré sa vyučujú v telocvični, na ihriskách.

Na 1. stupni základnej školy prebieha vyučovanie nekoedukovane /nedelia sa/. Do hodín telesnej výchovy sú zaradené i deti so zdravotnými oslabeniami / oslobodené sú od jednotlivých cvičení/.

Vyučovací predmet TELESNÁ VÝCHOVA sa vyučuje na prvom stupni v počte **8 hodín** – základné učivo zo iŠVP.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti

3. Prierezové témy

Vyučovací predmet TELESNÁ VÝCHOVA integruje nasledujúce PRIEREZOVÉ TÉMY a ich tematické okruhy:

Osobnostná a sociálna výchova

- osobnostný rozvoj
- sociálny rozvoj
- morálny rozvoj

Environmentálna výchova

- vzťah človeka k prostrediu

Ochrana života a zdravia

- vytvárať vzťah k svojmu zdraviu a zdraviu iných

Dopravná výchova

- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov

Multikultúrna výchova

- rešpektovať zvyky a tradície
- vnímať inakosť iných kultúr

4. Výchovno vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete TELESNÁ VÝCHOVA využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú rozvíjať tieto kompetencie:

Kompetencie občianske

Dodržiavaním pravidiel jednotlivých hier, rešpektovaním sa navzájom vedieme žiakov k utváraniu mravných hodnôt.

Organizujeme rôzne súťaže, turnaje a ostatnými športovými akciami vedieme žiakov k zdraviu, k zdravým medziludským vzťahom a základným etickým a morálnym postojom.

Kompetencie sociálne a personálne

Tímovou spolupracou v jednotlivých hrách učíme žiakov k vzájomnej spolupráci a asertívnemu správaniu. Zážitkovou metódou vedieme žiakov k poznaniu vlastných pohybových možností a účinkov pohybových činností na telesnú zdatnosť, duševnú a sociálnu pohodu. Prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným, efektívne pracuje v kolektíve, vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe. Správa sa empaticky a asertívne pri vykonávaní tv a športových činností, ale i v živote.

Kompetencie komunikatívne

Hodnotením priebehu hodiny, komentárom k súťažiam a turnajom vedieme žiakov k diskusii, v ktorej môžu vyjadriť vhodným spôsobom svoj názor, dokáže sa jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.

Na základe sledovania športových zápasov a ich výsledkov v médiách, formou diskusie, rozširujeme vedomosti žiakov v najrôznejších oblastiach (športové odvetvie, geografie, tímová spolupráca...). Používa odbornú terminológiu v učebnom procese i počas voľno -časových aktivít.

Kompetencie pracovné

Pravidelným tréningom telesných schopností a rozvíjaním zručností, vedieme žiakov k chápaniu zdatnosti, dobrého fyzického vzhľadu i duševnej pohody ako významného predpokladu pre výber partnera i profesionálnej dráhy, pre uplatnenie v spoločnosti. Praktickým zoznamovaním žiakov so zásadami 1. pomoci ich vedieme k bezprostrednému poskytnutiu pomoci zranenému a vedomosti požiadať o odbornú pomoc.

Kompetencie k riešeniu problémov

V priebehu športových činností vedieme žiakov k samostatnému rozhodovaniu, ktoré vedú k pochopeniu a sebahodnoteniu a prípadným vyrovnaním sa s neúspechom.

Kompetencie k učeniu

Zapojením žiakov do organizovania súťaží a športových zápasov ich vedieme k používaniu správnej športovej terminológie. Vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu, zdôvodniť potrebu rozohriatia a rozcvičenia pre výkon i prevenciu zranenia.

Spracovávaním výsledkov súťaží vedieme žiakov k zdokonaľovaniu sa v práci na PC.

Pohybové kompetencie

Pohybové činnosti, pôsobiace ako prevencia chorôb. Všeobecná pohybová výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia. Pohyb. činností vo vybraných odvetviach tv a športu používané vo voľnom čase.

Postojové kompetencie

Má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, dokáže zvíťaziť i prijať prehru v športe i v živote, uznať kvality súpera, dodržiava princípy fair-play, zapája sa do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.

- Mať vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov.
- Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie, poradové cvičenia a elementárne zručnosti z akrobacie, poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.
- Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair-play prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.
- Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.
- Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.
- Uplatňovať v každodennom živote zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia, poznať a uvedomovať si význam pohybu pre zdravie a upevňovať svoje zdravie prostredníctvom každodenného pohybu.
- Vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou, vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými i aktivitami.

5. Stratégia vyučovania

Aby mali žiaci zabezpečený komplexný pohybový režim, je potrebné zvoliť si vhodné metódy a formy práce:

- hlavnou organizačnou formou je vyučovacia hodina
- školské športové akcie (pravidelné - zimné preteky, jednorázové)
- cvičenia v prírode (didaktické hry)
- rekreačné využívanie prestávok (využívanie možností školského dvora predovšetkým cez veľkú prestávku v závislosti od počasia)
- pohybové aktivity v školskom klube (súčasť popoludňajšej činnosti)
- plavecký výcvik(4. ročník)
- hromadné vyučovanie
- skupinová práca
- individuálna práca
- **Základné metódy práce:**
- vysvetľovanie
- slovné metódy
- praktická ukážka
- demonštrácia

- didaktická hra
- **Učebné zdroje**
- Patria sem:
- Telovýchovné náradie a náčinie
- Učebné osnovy z telesnej výchovy a metodiky predmetu
- Športové encyklopédie a iné textové materiály, internet
- Manipulačné pomôcky
- IKT využiteľné v rámci predmetu
- Iné materiálno-technické a didaktické pomôcky

6. Hodnotenie vyučovacieho predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č.22/2011.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

- Predmet bude v 1. a 2. polroku na vysvedčení hodnotený známku.
- Žiakov prvého ročníka hodnotíme slovné podľa MP
- Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.
- Kritériá hodnotenia a klasifikácie telesnej výchovy – vid' príloha.

Spôsoby hodnotenia

- slovné hodnotenie, zapájanie sa do súťaží a aktivity

Formy hodnotenia

- Jednotlivé športové výkony
- Učiteľ hodnotí **známku**, zohľadňuje pohybové schopnosti, kreativitu, sociálne správanie a pohybovú gramotnosť. Vede žiakov **k správne sebahodnoteniu ako i k hodnoteniu spolužiakov**.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci

Žiaci so ŠVVP sa hodnotia podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov chorých a zdravotne oslabených, podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity, príloha č.2. MP č. 22/2011.

Legenda:	OaSR	– Osobnostný a sociálny rozvoj
	ENV	– Environmentálna výchova
	MEDV	– Mediálna výchova
	MULV	– Multikultúrna výchova
	DOPV	– Dopravná výchova
	OŽOZ	– Ochrana života a zdravia
	TPZ	– Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	FIG	– Finančná gramotnosť
	VMR	– Výchova k manželstvu a rodičovstvu
	ĽUDP	– Ľudské práva
	REG	– Regionálna výchova

TELESNÁ VÝCHOVA 1. ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ spolu 66 h ročne (2 IŠVP, 1 ŠkVP)

Iškolský vzdelávací program pre 1. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 3hodiny (týždenne), spolu 99 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 1. ročníku základnej školy vychádzajúc z iŠtátneho vzdelávacieho programu:			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZÁKLADNÉ LOKOMÓCIE A NELOKOMOČ-NÉ POHYBOVÉ ZRUČNOSTI 17 hodín	Poradová príprava, Bežecká abeceda, beh, skok do diaľky, skok do diaľky z miesta, hod loptičkou, kotúle, rovnovážne výdrže a obraty. Zásady hygieny a bezpečnosti pri týchto cvičeniach.	OZOŽ MAT	Správne pomenovať základné lokomócie, nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny a uplatniť ich v pohybových činnostiach. Vie ich správne predviesť. Pozná atletické disciplíny.
2. MANIPULAČNÉ, POHYBOVÉ A PRÍPRAVNÉ ŠPORTOVÉ HRY 15 hodín	Rôzne možnosti manipulácie s náčiním. Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradič. náčiním, pohybové hry zamerané na rozvoj pohyb. schopností, pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elem. pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých. Prípravné šport. hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, vybíjanú	MULV ETV	Pomenovať a poznať základné herné činnosti a techniku jednotlivca. Pozná názvy hier realizovaných vo výučbe. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. Ukázať a uplatniť Správnu techniku manipulácie s náčiním.
3. KREATÍVNE A ESTETICKÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI 14 hodín	Správne držanie tela. Rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia, cvičenie s hudbou.	HUV MULV	Správne pomenovať základné gym. cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe. Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov. Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudby
4. PSYCHOMOTORICKÉ CVIČENIA A HRY 9 hodín	Vnímanie a oboznámenie sa s možnosťami svojho tela, koordinačné, relaxačné, strečingové cvičenia a cvičenia na rozvoj flexibility	OZOŽ PRI	Správne pomenovať základné polohy tela, uplatniť prvky psychomotorických hier. Vnímať prejavy vlastného tela pri pohybe
5. AKTIVITY V PRÍRODE A SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI 11 hodín	Turistika a hry v prírode Chôdza, prekonávanie prekážok, základné hry v prírode. Poznať zásady bezpečnosti a správnej hygieny pri týchto aktivitách, zásady zdravého životného štýlu/pravidelný pohyb, strava, aktívny pohyb	OZOŽ ENV	Uplatniť správnu techniku chôdze v rôznom teréne, na rôznom povrchu. Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase. identifikovať znaky zdravého životného štýlu, rozlišovať zdravú a nezdravú výživu,

TELESNÁ VÝCHOVA 2. ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ spolu 99 h ročne (2 IŠVP, 1 ŠkVP)

Iškolský vzdelávací program pre 2. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 3hodiny (týždenne), spolu 99 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 2. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu:			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZDRAVIE A ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL 7 hodín	zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	identifikovať znaky zdravého životného štýlu, rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia ,spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom Telesná a športová výchova aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa,
2.	základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov,	OZOŽ	vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre

<p>TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONNOSŤ 7 hodín</p>	<p>vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod. bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách, stojka na hlave cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.) cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)</p>	<p>MAT MULV ETV MULV</p>	<p>zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,</p>
<p>3. ZÁKLADNÉ POHYBOVÉ ZRUČNOSTI 20 hodín</p>	<p>základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod. bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách, stojka na hlave cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander</p>	<p>OZOŽ MAT MULV ETV MULV</p>	<p>pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom, vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, pomenovať základné pohybové zručnosti, zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov, vykonať ukážku z úpolových cvičení,</p>

	ap.) cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy) preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory pretláčanie preťahovanie		
4. MANIPULAČNÉ, PRÍPRAVNÉ A ŠPORTOVÉ HRY 16 hodín	základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť ihriško (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling ,hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami, pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis, pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),
5. HUDOBNO-POHYBOVÉ A TANEČNÉ ČINNOSTI 6 hodín	základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový) tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe, vykonať ukážku rytmických cvičení, zladíť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,

	aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka) tanečná improvizácia pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy		
6. PSYCHOMOTORICKÉ A ZDRAVOTNE ORIENTOvané CVIČENIA A HRy 6 hodín	relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.) cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie) aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách naťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť) rozvoj rovnováhových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r. (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách, pod.) balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	postupne uvoľniť pri slovnom doprovide svalstvo končatín i celého tela, opísať základné spôsoby dýchania, vykonať jednoduché strečingové cvičenia, charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,
7. AKTIVITY V PRÍRODE A SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI 4 hodín	základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít, zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase, bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach, prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti, vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej.

TELESNÁ VÝCHOVA 3. ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ spolu 99 h ročne (2 IŠVP, 1 ŠkVP)

Iškolský vzdelávací program pre 3. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 3hodiny (týždenne), spolu 99 hodín Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 3. ročníku základnej školy vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu:			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezová téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZDRAVIE A ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL 7 hodín	zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka význam pohybu pre zdravie človeka, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia spôsoby otužovania hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoju, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, cvičenia pre správne držanie tela pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času apod.)	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	identifikovať znaky zdravého životného štýlu, rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok, vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, opísať zásady poskytovania prvej pomoci, popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa,
2. TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ výkonnosť 7 hodín	poznatky o rozvoji pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž vzhýbe, ľah –sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov) pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, individuálne sa zlepšiť vo vybraných stanovených ukazovateľoch, odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností
3.	základné povely, pojmy, postoje, obraty a pochodové útvary –pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad, rad	OZOŽ MAT	pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení

<p>ZÁKLADNÉ POHYBOVÉ ZRUČNOSTI 20 hodín</p>	<p>(dvojrad, 3 –rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív, na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností rôzne spôsoby rozcvičení bez a s náčiním, apod. bežecká abeceda, beh rýchly, vytrvalostný, akceleračný, z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou, skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) stojka na lopatkách, stojka na hlave cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy) preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie, preťahovanie</p>	<p>MULV ETV MULV</p>	<p>realizovaných vo výučbe, používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom potreba rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, pomenovať základné pohybové zručnosti, zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov vykonať ukážku z úpolových cvičení,</p>
<p>4. MANIPULAČNÉ, PRÍPRAVNÉ A ŠPORTOVÉ HRY 16 hodín</p>	<p>základné pojmy –pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník –útok, útočná činnosť, obranca, obrana, obranná činnosť ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka apod.) gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami pravidlá realizovaných hier, sankcie za porušenie, pravidlá fair-play pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností(kondičných, koordinačných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého</p>	<p>OZOŽ MAT MULV ETV MULV</p>	<p>charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, pomenovať základné hěj , vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, zvládnuť hěj v hrách realizovaných vo výučbe, využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),</p>
<p>5. HUDOBNO-POHYBOVÉ A tanečné činnosti 6 hodín</p>	<p>základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový) tanec</p>	<p>OZOŽ MAT MULV ETV MULV</p>	<p>vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe vykonať ukážku rytmických cvičení,</p>

	<p>– ľudový, moderný, tanečný krok (prísuný, cval, poskočný), tanečný motív, pohybová skladba rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo</p> <p>cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti</p> <p>tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí, motívy regionálnych ľudových tancov tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik, a iné formy cvičení s hudobným sprievodom</p> <p>rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p> <p>tanečná, pohybová improvizácia na hudobné motívy, na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb pantomíma</p>		<p>zladit' pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným</p> <p>potleskom, zvukovým signálom, hudbou, zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,</p> <p>uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných hrách, improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,</p>
<p>6. PSYCHOMOTORICKÉ A ZDRAVOTNE ORIENTOvané CVIČENIA A HRY 6 hodín</p>	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž apod.)</p> <p>cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie) aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia</p> <p>–cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách naťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia cvičenia na rozvoj flexibility(ohybnosť, pohyblivosť) rozvoj rovnovážových schopností :statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>	<p>OZOŽ</p> <p>MAT</p> <p>MULV</p> <p>ETV</p> <p>MULV</p>	<p>postupne uvoľniť pri slovnom doprovide svalstvo končatín celého tela</p> <p>,opísať základné spôsoby dýchania, vykonať jednoduché strečingové cvičenia, charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, vysvetliť ich podstatu a význam, aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,</p>
<p>7. AKTIVITY V PRÍRODE A SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI 4 hodín</p>	<p>základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe</p> <p>korčuľovanie (in na ľade) –jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na turistika – jej druhy a formy, chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch, terén,</p>	<p>OZOŽ</p> <p>MAT</p> <p>MULV</p> <p>ETV</p>	<p>vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít, zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,</p>

	turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady avýznam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli	MULV	uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase, bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach, prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti, vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít vnej
--	---	-------------	---

TELESNÁ VÝCHOVA 4. ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne/ spolu 99 h ročne (2 IŠVP, 1 iŠkVP)

IŠkolský vzdelávací program pre 4. ročník – TELESNÁ VÝCHOVA 3 hodiny (týždenne), spolu 99 hodín			
Súhrn cieľov a obsahu vzdelávania v 4. ročníku základnej školy vychádzajúc zo iŠtátneho vzdelávacieho programu:			
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	MPV, prierezo vá téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
1. ZDRAVIE A ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL 7 hodín	zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	Identifikovať znaky zdravého životného štýlu, Rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa,

	dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času apod.)		
2. TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONNOSŤ 7 hodín	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť, odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: skok do diaľky zmiesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž vzhýbe, ľah –sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh, meranie pulzovej frekvencia krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných , odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností
3. ZÁKLADNÉ POHYBOVÉ ZRUČNOSTI 20 hodín	základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary –pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzadrad (dvojrad, 3 –rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.) kruh, polkruh jednotliviec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením rôzne spôsoby rozcvičení bez a s náčiním, s hudobným doprovodom apod. Bežecká abeceda, beh rýchly, vytrvalostný, akceleračný, z rôznych polôh, beh so zmenami smeru hod loptičkou, hod plnou loptou, skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha, cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle)stojka na lopatkách, stojka na hlave,cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami –gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fíbal, švihadlo, lano, expander ap.) cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy), preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku a trampolíne úpolové cvičenia a hry zamerané na: •odpory• pretláčanie • preťahovanie	OZOŽ MAT MULV ETV MULV	pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, pomenovať základné pohybové zručnosti, zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení rôznych obmená ch a väzbách a skokov vykonať ukážku z úpolových cvičení

<p>4. MANIPULAČNÉ, PRÍPRAVNÉ A ŠPORTOVÉ HRY</p> <p>16 hodín</p>	<p>základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník –útok, útočná činnosť, obranca, obrana, obranná činnosť ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka apod.), gól, bod, prihrávka, hod, streľba, dribling, hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami pravidiel realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair - play pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností(kondičných, koordinačných a hybridných), prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého</p>	<p>OZOŽ</p> <p>MAT</p> <p>MULV</p> <p>ETV</p> <p>MULV</p>	<p>charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, pomenovať základné herné činnosti jednotlivca , vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),</p>
<p>5. HUDOBNO-POHYBOVÉ A TANEČNÉ ČINNOSTI</p> <p>6 hodín</p>	<p>Základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužeľ, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový) tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísuný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový), tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), tanečná improvizácia pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb pantomíma</p>	<p>OZOŽ</p> <p>MAT</p> <p>MULV</p> <p>ETV</p> <p>MULV</p>	<p>vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe vykonať ukážku rytmických cvičení, zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,</p>

<p>6. PSYCHOMOTORICKÉ A ZDRAVOTNE ORIENTOvané CVIČENIA A HRy 6 hodín</p>	<p>relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž apod.), cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie) aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia –cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách naťahovacie (strečingové) cvičenia kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia na rozvoj flexibility(ohybnosť, pohyblivosť) rozvoj rovnováhových schopností :statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r.(balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach –bosu, go-go šliapadlo a pod.)balansovanie s predmetmi (žongľovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela –pohybových možností jeho jednotlivých častí cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>	<p>OZOŽ MAT MULV ETV MULV</p>	<p>postupne uvoľniť pri slovnom doprovide svalstvo končatín celého tel, opísať základné spôsoby dýchania, vykonať jednoduché strečingové cvičenia, charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, vysvetliť ich podstatu a význam, aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,</p>
<p>7. AKTIVITY V PRÍRODE A SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI 4 hodín</p>	<p>základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe korčuľovanie (in-line a na ľade) –jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch lyžovanie –lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, padanie, zjazdy (po spádnicí), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívrat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe),odvrat, oblúky cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka,chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrchu terén, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady avýznam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli</p>	<p>OZOŽ MAT MULV ETV MULV</p>	<p>Vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít, zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach, v škole i vo voľnom čase, bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach, prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti, vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej</p>